
EWALUACJA

Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bytów na lata 2021-2025

Bytów 2026

SPIS TREŚCI

I. Uwarunkowania prawne Strategii.....	4
I.1. Podstawy prawne	4
I.2. Charakterystyka gminy Bytów	8
Położenie gminy	8
Populacja gminy.....	9
Gospodarka.....	11
Rynek pracy.....	12
Przestępczość w gminie.....	14
Finanse publiczne	14
Edukacja.....	15
I.2. Cele strategiczne, operacyjne i działania wyznaczone w Strategii.....	17
II. CEL STRATEGICZNY 1: poprawa jakości życia mieszkańców – przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności.....	37
II.1 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytowie	37
II.2. Działania w ramach CS 1	42
II.3. Ocena realizacji CS 1	51
III. CEL STRATEGICZNY 2: praca na rzecz rodziny, przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie	55
III.1. Działania w ramach CS 2.....	55
III.2. Ocena realizacji CS 2	83
IV. CEL STRATEGICZNY 3: podniesienie jakości życia osób starszych oraz osób niepełnosprawnych.....	87
IV.1. Działania w ramach CS 3.....	87
IV.2. Ocena realizacji CS 3.....	109

V. CEL STRATEGICZNY 4: dbałość o zdrowie i bezpieczeństwo publiczne mieszkańców gminy.....	111
V.1. Działania w ramach CS 4	111
V.2. Ocena realizacji CS 4.....	130
VI. CEL STRATEGICZNY 5: rozwój kadr pomocowych, podnoszenie efektywności wsparcia, wzmacnianie dialogu społecznego.....	134
VI.1. Działania w ramach CS 5	134
VI.2. Ocena realizacji CS 5.....	144
VII. Wnioski końcowe	146
Spis tabel, wykresów i rysunków	150

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE STRATEGII

Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Bytów jest podstawowym dokumentem strategicznym, stanowiącym narzędzie nowoczesnej, wielokierunkowej i zintegrowanej pomocy społecznej, wspierającym długofalowe planowanie i realizację celów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych i zapobiegania im na poziomie lokalnym.

I.1. PODSTAWY PRAWNE

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 639, 974, 986). W ramach zadań własnych gmina opracowuje i realizuje gminną strategię rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają również wpływ inne akty prawne. Należą do nich w szczególności:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, 1436 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 980);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1208 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.

U. z 2025 r. poz. 438, 620 z późn. zm.);

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 214 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1718);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 884 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1335);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1338);
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 798 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917);
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2026 r. poz. 43 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2026 r. poz. 246);
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1576, z 2025 r. poz. 619, 1301 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829),
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1512).

SRPS nawiązuje swą tematyką ponadto do kilku programów i dokumentów gminnych, takich jak:

1. Roczne programy współpracy gminy Bytów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego
2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

oraz Przeciwdziałania Narkomanii

3. Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Bytów
4. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej Oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Bytów

Do niniejszej ewaluacji SRPS wykorzystano następujące źródła danych:

➤ *sprawozdania z realizacji:*

- Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
- Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Bytów
- Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej Oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Bytów
- Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego

➤ *sprawozdania z działalności:*

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym dokumenty „Ocena zasobów pomocy społecznej” z danego roku
- Biblioteki Miejskiej
- Bytowskiego Centrum Kultury
- Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Bytów
- Bytowskiego Centrum Integracji Społecznej

➤ *raporty tematyczne:*

- coroczne Raporty o Stanie Gminy Bytów

➤ *strony internetowe:*

- Urzędu Miasta Bytów
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytowie
- Komendy Powiatowej Policji w Bytowie
- Głównego Urzędu Statystycznego
- Biuletyn Informacji Publicznej UM/MOPS w Bytowie
- Powiatowego Urzędu Pracy w Bytowie

- Bank Danych Lokalnych
- www.polskawliczbach.pl

Niniejszy dokument ma na celu ewaluację działań Gminy Bytów w oparciu o cele strategiczne i operacyjne nakreślone w **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bytów na lata 2021-2025**. Ewaluacja ta polega na sprawdzeniu prawidłowości i skuteczności wdrażania owej Strategii, zdiagnozowania ewentualnych problemów i uchybień, uniemożliwiających osiągnięcie zakładanych celów. Dzięki tej ewaluacji będzie można zaplanować oraz uaktualnić zadania i cele do kolejnej SRPS.

Efektem niniejszej ewaluacji będzie merytoryczna – jakościowa i ilościowa – ocena realizacji celów strategicznych za lata 2021-2025 w oparciu o analizę zadań i wskaźników ich realizacji określonych w Strategii oraz ewentualne wytyczne i rekomendacje dla przygotowania kolejnego dokumentu strategicznego w sferze rozwiązywania problemów społecznych.

Niniejsza ewaluacja opiera się na trafności, skuteczności i efektywności:

- **trafności** (adekwatności / zgodności) - identyfikuje zgodność kierunków działania Strategii z oceną ich prawidłowości. Trafność ocenia, czy cele i założenia strategii były odpowiednio dobrane do rzeczywistych problemów i potrzeb społecznych występujących na danym terenie;
- **skuteczności** - oznacza stopień osiągnięcia celów - badanie obejmuje wszystkie elementy programu – czy w zamierzony sposób prowadzą do osiągnięcia celów, w szczególności czy wybierane do dofinansowania projekty w sposób optymalny realizują cele naszej interwencji. Kryterium to sprawdza, czy osiągnięto wskaźniki produktu i rezultatu zaplanowane w dokumencie;
- **efektywności** (ekonomiczność i wydajność) - efektywność bada relację pomiędzy osiągniętymi efektami (rezultatami) a poniesionymi nakładami finansowymi, czasowymi i ludzkimi.

I.2. CHARAKTERYSTYKA GMINY BYTÓW

POŁOŻENIE GMINY

Gmina Bytów leży w zachodniej części województwa pomorskiego, na terenie powiatu bytowskiego. Zajmuje powierzchnię 197 km² (w tym miasto Bytów 8,72 km²). Od strony zachodniej gmina Bytów graniczy z gminami Tuchomie i Borzytuchom, od północy z gminą Czarna Dąbrówka, od wschodu z gminami Parchowo i Studzienice, a od południa z gminą Lipnica. W skład gminy wchodzi miasto Bytów oraz 15 sołectw: Dąbie, Gostkowo, Grzmiąca, Mądrzechowo, Mokrzyn, Niezabyszewo, Płotowo, Pomysk Mały, Pomysk Wielki, Rekowo, Rzepnica, Sierzno, Świątkowo, Udorpie i Ząbinowice.

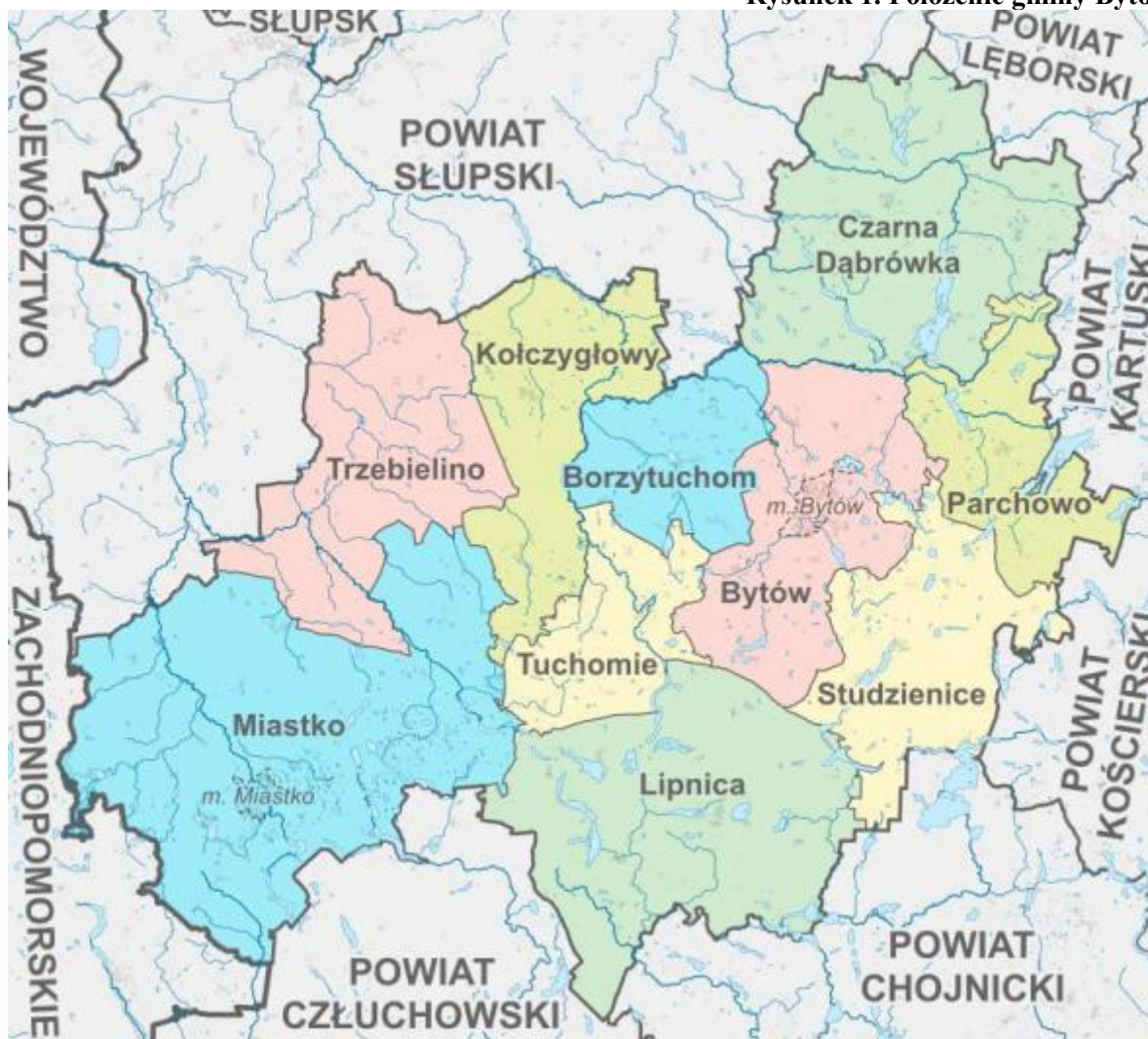
W podziale fizyczno-geograficznym gmina Bytów leży we wschodniej części Pojezierza Bytowskiego, pomiędzy dwiema rozległymi równinami - dennomorenową Równiną Polanowską od północy i sandrową Równiną Charzykowską od południa. Ukształtowanie powierzchni jest rezultatem ostatniego zlodowacenia (bałtyckiego), które ustąpiło z Pomorza około 12-13 tys. lat temu.

Teren gminy jest usiany pagórkami moreny czołowej, bezodpływowymi zagłębieniami, przecięty doliną rzeki Bytowy (długość rzeki 22,6 km), a od południowego zachodu wyniesiony w postaci Góry Siemierzyckiej (256,4 m n.p.m.). Jest to najwyżej wyniesiona nad poziom morza część Pojezierza Zachodniopomorskiego. Wody powierzchniowe z północnej części gminy spływają w kierunku morza, natomiast z południowej – do dorzecza Wisły.

Geograficznie gmina Bytów leży na Pojezierzu Bytowskim. Przez gminę przepływają rzeki Boruja i Bytowa, które stanowią dopływy rzeki Słupi. Na terenie gminy położonych jest szereg malowniczych jezior lobeliowych, których łączna powierzchnia wynosi ok. 430 ha. Użytki rolne zajmują w gminie 48% powierzchni, obszary leśne 40%, natomiast 12% stanowią pozostałe grunty.

Na terenie gminy działa 112 organizacji pozarządowych, które zajmują się m.in.: realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej, profilaktyki i ochrony zdrowia, edukacji, oświaty oraz wychowania.

Rysunek 1. Położenie gminy Bytów

źródło: pl.wikipedia.org

POPULACJA GMINY

Liczba mieszkańców, posiadających stałe zameldowanie na terenie miasta i gminy Bytów, według stanu na 31 grudnia 2025 r. wynosiła – 23 195, z czego dla miasta Bytów – 14 840, a dla gminy Bytów – 8 355.

Na koniec 2024 roku Gminę Bytów zamieszkiwało 24 841 osób i jest to najwyższy wynik w całym powiecie bytowskim. To właśnie na terenie Gminy Bytów zamieszkiwało 32,57% populacji powiatu bytowskiego oraz 1,05% województwa pomorskiego. Z tej ogólnej liczby 50,9% stanowią kobiety, a 49,1% mężczyźni.

W latach 2002-2024 liczba mieszkańców wzrosła o 6,5%. Średni wiek mieszkańców wynosi 40,1 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa pomorskiego oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Z kolei w okresie 2020-2024 liczba mieszkańców Gminy Bytów zmniejszyła się o 470 osób (-1,87%). Większy ubytek ludności zaobserwowano u mężczyzn (-2,08%) niż u kobiet (-1,64%). Należy zauważyć, że trend spadkowy zaobserwowano w całym powiecie bytowskim. Natomiast na poziomie całego województwa pomorskiego zauważa się nadal minimalny wzrost liczby mieszkańców (na przestrzeni ostatnich pięciu lat). Może to zmienić się wraz ze zmianami demograficznymi.

Mieszkańcy gminy Bytów zawarli w 2024 roku 90 małżeństw, co odpowiada 3,6 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to mniej od wartości dla województwa pomorskiego oraz wartość porównywalna do wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,7 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców.

30,7% mieszkańców gminy Bytów jest stanu wolnego, 56,0% żyje w małżeństwie, 5,7% mieszkańców jest po rozwodzie, a 7,5% to wdowy/wdowcy.

Gmina Bytów ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -67. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -2,69 na 1000 mieszkańców gminy Bytów. W 2024 roku urodziło się 202 dzieci, w tym 52,5% dziewczynek i 47,5% chłopców.

W 2024 roku 39,5% zgonów w gminie Bytów spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 24,6% zgonów w gminie Bytów były nowotwory, a 9,4% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego.

Na 1000 ludności gminy Bytów przypada 10,8 zgonów. Jest to więcej od wartości średniej dla województwa pomorskiego oraz wartość porównywalna do wartości średniej dla kraju.

W 2024 roku zarejestrowano 240 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 414 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Bytów -174. W tym samym roku 11 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 1 wymeldowanie za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 10.

58,2% mieszkańców gminy Bytów jest w wieku produkcyjnym, 21,0% w wieku przedprodukcyjnym, a 20,8% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Współczynnik feminizacji dla gminy wyniósł 104 w 2024 r. Współczynnik ten podobnie prezentuje się w skali całego województwa pomorskiego (106), ale na poziomie powiatu bytowskiego utrzymuje już równowagę pomiędzy liczbą kobiet a mężczyzn.

Tabela 1. Populacja gminy Bytów na tle powiatu i województw (2020-2024)

Stan ludności	2020	2021	2022	2023	2024	zmiana [rok bazowy 2020]
województwo pomorskie	2 358 256	2 358 726	2 358 307	2 359 573	2 359 493	0,05%
powiat bytowski	77 409	76 987	76 715	76 502	76 266	-1,48%
gmina Bytów	25 311	25 292	25 121	25 050	24 841	-1,86%
mężczyźni	12 455	12 416	12 336	12 293	12 196	-2,08%
kobiety	12 856	12 876	12 785	12 757	12 645	-1,64%

źródło: www.polskawliczbach.pl

GOSPODARKA

W Gminie w roku 2024 (stan na 31 XII) – według danych z Głównego Urzędu Statystycznego w krajowym rejestrze urzędowym REGON zarejestrowanych było 3 071 podmiotów gospodarki narodowej. Ponad 97% to podmioty sektora prywatnego. Branżą, w której działa najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Gminy Bytów - według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 – jest F - budownictwo z 18,56% udziału. Kolejnymi sektorami są:

- G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle) [16,93%],
- C - przetwórstwo przemysłowe [10,62%],
- L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości [9,61%],
- M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna [8,95%].

Co ciekawe, na poziomie całego województwa wśród pięciu najpopularniejszych sektorów znalazły się dokładnie te same co w Gminie Bytów, lecz w innej kolejności (Sektor G, F, M, C, L).

Podmioty z najbardziej popularnych pięciu sekcji PKD mają 64,67% udział wśród wszystkich podmiotów. Najpopularniejszą formą prowadzenia działalności w Gminie – podobnie jak w całym powiecie i w kraju – jest forma jednoosobowej działalności gospodarczej

osoby fizycznej [75,16% liczby podmiotów prywatnych]. Dla całego województwa pomorskiego wskaźnik ten przyjął podobną wartość – 76,64%. Dalej są to: spółki handlowe (4,91%), stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne (3,41%).

RYNEK PRACY

Gmina Bytów, podobnie jak cały powiat bytowski, charakteryzuje się **wysokim poziomem bezrobocia**. W gminie Bytów na 1000 mieszkańców pracują 382 osoby. 41,6% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 58,4% mężczyźni. Stopa bezrobocia na poziomie powiatu na koniec 2024 roku wyniosła 8,7% (8,7% wśród kobiet i 8,7% wśród mężczyzn) i znacznie przewyższała stopę dla województwa pomorskiego (4,6%), jak i dla całego kraju (5,1%). Na przestrzeni ostatnich pięciu lat liczba osób bezrobotnych w gminie Bytów nie zmieniła się – jednak należy zauważyć, iż w roku 2022 i 2023 liczba ta zwiększyła się w sposób dosyć znaczący. Do stanu sprzed pięciu lat powróciła dopiero w roku 2024. Jest to wynik niekorzystnych zjawisk, które mogły być powiązane z wcześniejszym okresem pandemii. Wynik ten jest wizualnie mniejszy, gdy liczymy bezrobocie jako stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym, co przedstawia poniższa tabela.

Wśród bezrobotnych największą grupę stanowią długotrwale bezrobotni (274 os.) oraz osoby do 30 roku życia (205 os.). Ponad 61% bezrobotnych to kobiety, wartość ta zmniejszyła się o około trzy punkty procentowe na przestrzeni ostatnich pięciu lat.

W 2024 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Bytów wynosiło 7 423,52 PLN, co odpowiada 86% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Bytów 1 231 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 2 144 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi 913.

17,8% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Bytów pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 45,8% w przemyśle i budownictwie, a 12,3% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,9% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Wykres 1. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Bytów na tle powiatu, województwa i kraju

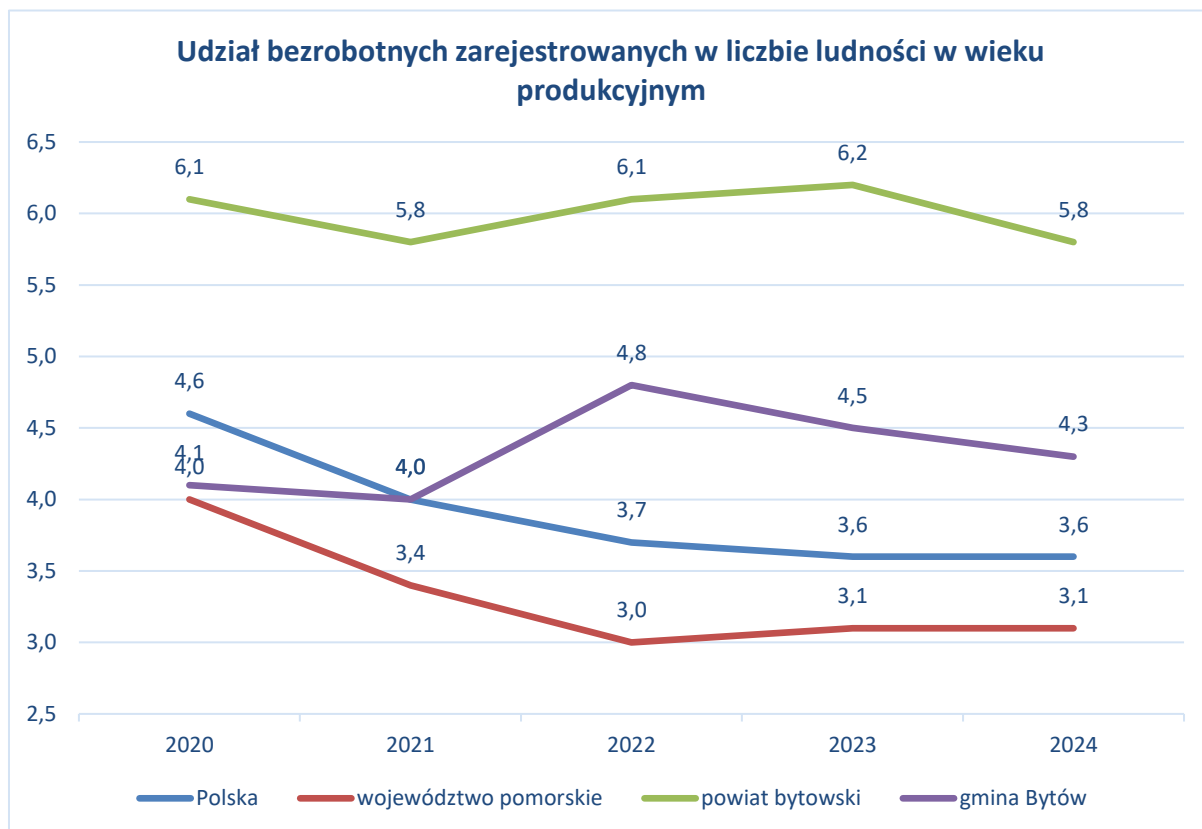

Tabela 2. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Bytów na tle powiatu, województwa i kraju

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	2020	2021	2022	2023	2024
Polska	4,6	4,0	3,7	3,6	3,6
województwo pomorskie	4,0	3,4	3,0	3,1	3,1
powiat bytowski	6,1	5,8	6,1	6,2	5,8
gmina Bytów	4,1	4,0	4,8	4,5	4,3
mężczyźni	5,7	5,3	6,4	5,9	5,6
kobiety	2,8	2,9	3,3	3,3	3,2

PRZESTĘPCZOŚĆ W GMINIE

W 2024 roku w gminie Bytów stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 634 przestępstwa. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 25,48 przestępstw. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa pomorskiego oraz znacznie większa od średniej dla całej Polski.

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w gminie Bytów wynosi 89,60% i jest znacznie większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa pomorskiego oraz znacznie większy od wskaźnika dla całej Polski.

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy Bytów najwięcej stwierdzono przestępstw o charakterze gospodarczym - 13,94 (wykrywalność 89%) oraz o charakterze kryminalnym - 7,98 (wykrywalność 87%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa przeciwko mieniu - 5,66 (61%), drogowe - 2,21 (99%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,31 (91%).

FINANSE PUBLICZNE

Suma wydatków z budżetu gminy Bytów wyniosła w 2024 roku 178,6 mln złotych, co daje 7,2 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost wydatków o 9,9% w porównaniu do roku 2023.

Największa część budżetu gminy Bytów – 35,5% została przeznaczona na Dział 801 - Oświata i wychowanie. Dużą część wydatków z budżetu przeznaczona została na Dział 600 - Transport i łączność (14,7%) oraz na Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (10,7%).

Wydatki inwestycyjne stanowiły 35,0 mln złotych, czyli 19,6% wydatków ogółem. Suma dochodów do budżetu gminy Bytów wyniosła w 2024 roku 184,9 mln złotych, co daje 7,4 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost dochodów o 18,4% w porównaniu do roku 2023.

Największą część dochodów wygenerował Dział 756 - Dochody od osób prawnych, fizycznych i od innych jednostek (43,4%). Duża część wpływów pochodzi z Dział 758 - Różne rozliczenia (23,1%) oraz z Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (5,8%).

W budżecie gminy Bytów wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wynosiły 1,5 tys. złotych na mieszkańca (20,8%), natomiast dochód z tytułu podatków dochodowych od osób prawnych wynosił 299 złotych na mieszkańca (4,0%).

EDUKACJA

Według danych z 2024 r. w gminie Bytów 6 490 mieszkańców jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 3 154 kobiet oraz 3 337 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 roku 15,4% ludności posiada wykształcenie wyższe, 2,3% wykształcenie policealne, 10,7% średnie ogólnokształcące, a 18,3% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 28,5% mieszkańców gminy Bytów, gimnazjalnym 3,7%, natomiast 17,3% podstawowym ukończonym. 3,9% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

W porównaniu do całego województwa pomorskiego mieszkańcy gminy Bytów mają znacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w gminie Bytów największy odsetek ma wykształcenie wyższe (20,1%) oraz zasadnicze zawodowe (20,1%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (37,3%) oraz średnie zawodowe (18,6%).

W roku 2024 w gminie Bytów mieściło się 13 przedszkoli (14 w 2025), w których do 61 oddziałów uczęszczało 1 098 dzieci (562 dziewczynki oraz 536 chłopców). Dostępnych było 0 miejsc. Dla porównania w 2008 roku w gminie Bytów mieściło się 6 przedszkoli, w których do 26 oddziałów uczęszczało 649 dzieci (334 dziewczynki oraz 315 chłopców). Dostępnych było 605 miejsc. 18,6% mieszkańców gminy Bytów w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (18,6% wśród dziewczynek i 18,6% wśród chłopców).

Na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym 1 084 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w 2018 roku przypadało 0,78 dzieci w wieku przedszkolnym.

W gminie jest 7 szkół podstawowych (6 w 2025), w których w 157 oddziałach uczyło się 2 570 uczniów (1 239 kobiet oraz 1 331 mężczyzn).

Dla porównania w 2008 roku w gminie Bytów było 7 szkół podstawowych, w których w 91 oddziałach uczyło się 1 761 uczniów (835 kobiet oraz 926 mężczyzn). W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształci się 27,9% ludności (27,7% wśród dziewczynek i 28,0% wśród chłopców). Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 16,4 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosi 104,77.

W gminie Bytów znajdują się 3 licea ogólnokształcące, w których w 27 oddziałach uczyło się 750 uczniów (458 kobiet oraz 292 mężczyzn). W 2024 zarejestrowano 161 absolwentów. Dla porównania w 2008 roku w gminie Bytów były 4 licea ogólnokształcące, w których w 30 oddziałach uczyło się 844 uczniów (534 kobiety oraz 310 mężczyzn). W 2008 zarejestrowano 254 absolwentów.

W gminie Bytów znajdują się 2 technika, w których w 33 oddziałach uczyło się 925 uczniów (435 kobiet oraz 490 mężczyzn). W 2024 zarejestrowano 195 absolwentów. Dla porównania w 2008 roku w gminie Bytów były 2 technika, w których w 23 oddziałach uczyło się 627 uczniów (330 kobiet oraz 297 mężczyzn). W 2008 zarejestrowano 153 absolwentów.

W gminie Bytów znajdują się 4 branżowe szkoły I stopnia, w których w 30 oddziałach uczyło się 716 uczniów (257 kobiet oraz 459 mężczyzn). W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształci się 17,2% mieszkańców (17,0% wśród dziewczyn i 17,5% wśród chłopaków).

Na 1 oddział w szkołach ogólnokształcących przypada 27,8 uczniów. 23,9 uczniów przypada na oddział w branżowych szkołach I stopnia. 28,0 uczniów przypada na oddział w technikach dla młodzieży. W przedziale wiekowym odpowiadającym edukacji w szkołach wyższych (19-24 lat) znajduje się 21,8% mieszkańców gminy Bytów w wieku potencjalnej nauki (22,2% kobiet i 21,5% mężczyzn).

I.2. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE I DZIAŁANIA WYZNACZONE W STRATEGII

Misja przyświecająca Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (SRPS) Gminy Bytów na lata 2021-2025 brzmi następująco:

Gmina Bytów realizuje idee społeczeństwa obywatelskiego, przeciwdziała wykluczeniu społecznemu, promuje aktywizację społeczną.

Jest to hasłowe wyrażenie wizji rozwoju społecznego mieszkańców Gminy Bytów, która jest wdrażana na drodze realizacji celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań zdefiniowanych w samej SRPS.

W Strategii określono 5 celów strategicznych (CS):

- 1. Poprawa jakości życia mieszkańców – przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności;**
- 2. Praca na rzecz rodziny, przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie;**
- 3. Podniesienie jakości życia osób starszych oraz osób niepełnosprawnych;**
- 4. Dbalność o zdrowie i bezpieczeństwo publiczne mieszkańców gminy;**
- 5. Rozwój kadr pomocowych, podnoszenie efektywności wsparcia, wzmacnianie dialogu społecznego.**

Dla powyższych celów strategicznych opracowano odpowiednie Cele Operacyjne i kierunki działań, które prezentują poniższe tabele. Co istotne, dla wszystkich CS uszczegółowiono **mierniki ich realizacji**, co w praktyce ułatwia rzeczową ewaluację ich realizacji w oparciu o konkretne, liczbowe, a nie arbitralne dane. Ewaluacja niniejszej Strategii będzie polegała w dużej mierze na analizie realizacji określonych celów strategicznych i operacyjnych na podstawie zaproponowanych tutaj mierników. Ponieważ klamrę czasową Strategii stanowi rok 2025, to kluczowe będą tutaj dane uzyskane właśnie z tegoż roku.

Tabela 3. Cel Strategiczny 1: poprawa jakości życia mieszkańców – przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności

CELE OPERACYJNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ (KD)	CZAS REALIZACJI
1. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańcom wymagającym wsparcia;	1. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom w trudnej sytuacji materialnej.	działania ciągłe
	2. Wspieranie osób i rodzin pracą socjalną z wykorzystaniem kontraktów socjalnych i projektów socjalnych.	
	3. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób ubogich oraz z Kościołem i związkami wyznaniowymi.	
	4. Organizowanie zbiórek odzieży, mebli i artykułów gospodarstwa domowego na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i ubogich, przekazywanie środków czystości, artykułów szkolnych.	
	5. Realizacja programów i projektów na rzecz osób zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem.	
2. Aktywizowanie zawodowe osób bezrobotnych i poszukujących pracy;	1. Upowszechnianie informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym i stażach.	działania ciągłe
	2. Praca socjalna z osobami bezrobotnymi z wykorzystaniem kontraktów socjalnych.	
	3. Organizowanie prac interwencyjnych, robót publicznych i prac społecznie użytecznych na terenie gminy.	
	4. Zapewnienie możliwości osobom bezrobotnym i poszukującym zatrudnienia korzystania z poradnictwa specjalistycznego.	
	5. Rozwój współpracy z lokalnymi pracodawcami.	
	6. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców.	

	7. Wsparcie i promocja działań zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej.	
	8. Realizacja projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych z wykorzystaniem funduszy zewnętrznych.	
	9. Promowanie w obszarze rynku pracy zasady równości płci.	
3. Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym	1. Monitorowanie zagrożeń prowadzących do występowania zjawiska bezdomności na terenie gminy.	działania ciągłe
	2. Podejmowanie interwencji na rzecz osób zagrożonych utratą lokalu mieszkalnego.	
	3. Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej oraz wsparcia w załatwianiu spraw urzędowych osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością.	
	4. Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia oraz dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego.	

Tabela 4. Cel Strategiczny 1 – podmioty odpowiedzialne, partnerzy, źródła finansowania

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowy Urząd Pracy, lokalni przedsiębiorcy, placówki oświatowe, noclegownie i schroniska spoza gminy, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

Tabela 5. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 1

L.p.	miernik	Jednostka miary	Stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2025 r.)	źródło danych	Częstotliwość pomiaru
1	wielkość środków wydatkowanych na pomoc mieszkańcom gminy	zł	45 819 837,00	47 922 396,41	UM MOPS	raz w roku
2	zaangażowanie środków zewnętrznych w wydatkach na pomoc społeczną	%	1,19	4,38	UM MOPS	raz w roku
3	liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej	osoba	1426	1426	MOPS	raz w roku
4	liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej z powodu:					
a)	ubóstwa	osoba	738	638	MOPS	raz w roku
b)	bezrobocia	osoba	553	550	MOPS	raz w roku
c)	bezdomności	osoba	30	30	MOPS	raz w roku

5	udział liczby osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności gminy	%	5,83	5,83	MOPS	raz w roku
6	liczba osób w rodzinach objętych pracą socjalną	osoba	1142	1140	MOPS	raz w roku
7	liczba realizowanych kontraktów socjalnych	kontrakt	49	60	MOPS	raz w roku
8	liczba osób bezrobotnych	osoba	640	640	PUP	raz w roku
9	liczba bezrobotnych kobiet w gminie	osoba	451	451	PUP	raz w roku
10	udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie w liczbie osób w wieku produkcyjnym	%	4,36	4,36	PUP	raz w roku

Tabela 6. Cel Strategiczny 2: praca na rzecz rodziny, przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie

CELE OPERACYJNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	CZAS REALIZACJI
1. Wzmacnianie potencjału rodzin;	1. Udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.	działania ciągłe
	2. Edukowanie rodzin niezaradnych wychowawczo w celu nabycia i podniesienia świadomości w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych oraz rozwiązywania konfliktów rodzinnych.	
	3. Zabezpieczanie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich oraz zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	
	4. Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą.	
	5. Zapewnienie wsparcia asystentów rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.	
	6. Podejmowanie działań wspierających procesy wychowawcze w rodzinach niepełnych.	
	7. Poszerzenie dostępu do poradnictwa rodzinnego dla rodzin naturalnych oraz zastępczych.	
	8. Zwiększenie dostępności i jakości usług opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych skierowanych do dzieci do lat trzech i w wieku przedszkolnym.	
	9. Integrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez współpracę różnych podmiotów instytucjonalnych, organizacji pozarządowych oraz kościołami i związkami wyznaniowymi.	
	10. Promowanie prawidłowego modelu rodziny.	

2. Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży	1. Monitorowanie zagrożeń mających wpływ na jakość i poziom procesu kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży w gminie i podejmowanie interwencji w tym zakresie.	działania ciągłe
	2. Doskonalenie kadr oświatowych poprzez zapewnienie nauczycielom możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych.	
	3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy i wsparcia dostępu do specjalistów, m.in. psychiatry dziecięcego i psycholog.	
	4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.	
	5. Monitorowanie środowiska uczniów pod kątem zabezpieczenia ich potrzeb przez dom rodzinny.	
	6. Rozszerzanie w miarę potrzeb i posiadanych możliwości oferty zajęć pozalekcyjnych.	
	7. Wzmocnienie funkcji integracyjnych i społecznych szkół funkcjonujących na terenie gminy.	
	8. Rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego przy wykorzystaniu zasobów kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy.	
3. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej	1. Zapewnienie osobom uzależnionym dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.	działania ciągłe
	2. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do m.in. pomocy psychologicznej, terapeutycznej, rehabilitacyjnej, prawnej oraz socjalnej.	
	3. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami przemocy domowej dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego, a w razie potrzeby – zapewnienie schronienia w celu odizolowania od sprawców przemocy.	
	4. Kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjnych.	
	5. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie.	

	6. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, podnoszenie kwalifikacji członków zespołu w kwestiach przeciwdziałania i zapobiegania przemocy w rodzinie.	
	7. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, problemami alkoholowymi i narkomanią.	

Tabela 7. Cel Strategiczny 2 – podmioty odpowiedzialne, partnerzy, źródła finansowania

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

Tabela 8. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 2

L.p.	miernik	Jednostka miary	Stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2025 r.)	źródło danych	Częstotliwość pomiaru
1	liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,	rodzina	585	585	MOPS	raz w roku
2	liczba rodzin objętych wsparciem z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	rodzina	123	120	MOPS	raz w roku
3	liczba rodzin objętych pracą socjalną,	rodzina	477	470	MOPS	raz w roku
4	liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny	rodzina	26	15	MOPS	raz w roku
5	liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej z powodu:					
a)	alkoholizmu	rodzina	113	113	MOPS	raz w roku
b)	narkomanii	rodzina	2	2	MOPS	raz w roku
c)	przemocy w rodzinie	rodzina	11	11	MOPS	raz w roku
6	liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zakończonych założeniem Niebieskiej Karty	karta	50	50	ZI	raz w roku
7	liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych	osoba	1 166	1170	MOPS	raz w roku

8	liczba osób korzystających ze świadczeń alimentacyjnych	osoba	154	154	MOPS	raz w roku
9	liczba rodzin objętych wsparciem w ramach Karty Dużej Rodziny	rodzina	779	779	UM	raz w roku

Tabela 9. Cel Strategiczny 3: podniesienie jakości życia osób starszych oraz osób niepełnosprawnych

CELE OPERACYJNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	CZAS REALIZACJI
1. Realizacja idei „starzenia się w zdrowiu”;	1. Monitorowanie sytuacji osób starszych i niepełnosprawnych.	działania ciągłe
	2. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym.	
	3. Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych oraz kontaktów z otoczeniem osobom starszym i niepełnosprawnym.	
	4. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi.	
	5. Wspieranie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu osób starszych i niepełnosprawnych.	
	6. Rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne.	
	7. Inicjowanie przedsięwzięć zapewniających integrację osób starszych i niepełnosprawnych ze środowiskiem.	
	8. Działalność Klubu Seniora.	
	9. Podejmowanie współpracy z kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi w celu wzmocnienia wsparcia adresowanego do osób starszych i niepełnosprawnych.	
	10. Poszerzenie zakresu usług wsparcia środowiskowego na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.	
	11. Popularyzowanie i organizowanie wolontariatu na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.	
	1. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym.	działania ciągłe

2. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych fizycznie i psychicznie.	2. Likwidowanie barier ograniczających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej i w otoczeniu domowym.	
	3. Poszerzenie środowiskowego systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym również dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi.	
	4. Rozpowszechnianie ofert pracy dla osób niepełnosprawnych, informacji o organizowanych kursach zawodowych i szkoleniach.	
	5. Współpraca z lokalnymi pracodawcami w celu upowszechniania wiedzy na temat warunków i możliwości tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.	
	6. Organizacja grup wsparcia dla rodzin osób niepełnosprawnych.	
	7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi skupiającymi osoby niepełnosprawne.	

Tabela 10. Cel Strategiczny 3 – podmioty odpowiedzialne, partnerzy, źródła finansowania

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, placówki ochrony zdrowia, pracodawcy, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

Tabela 11. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 3

L.p.	miernik	Jednostka miary	Stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2025 r.)	źródło danych	Częstotliwość pomiaru
1	liczba osób w wieku poprodukcyjnym	osoba	4 566	4 630	UM	raz w roku
2	udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców gminy	%	18,6	18,93	UM	raz w roku
3	liczba osób w wieku powyżej 60 lat objętych wsparciem z pomocy społecznej	osoba	180	200	MOPS	raz w roku
4	liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	rodzina	290	310	MOPS	raz w roku
5	liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,	osoba	30	36	MOPS	raz w roku
6	Dzienny Dom „Senior+”	osoba	15	15	MOPS	raz w roku
7	liczba osób z gminy przebywających w DPS	osoba	12	15	MOPS	raz w roku

Tabela 12. Cel Strategiczny 4: dbałość o zdrowie i bezpieczeństwo publiczne mieszkańców gminy

CELE OPERACYJNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	CZAS REALIZACJI
1. Zaspakajanie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia i zdrowego stylu życia	1. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej.	działania ciągłe
	2. Promocja zdrowia, zdrowego stylu życia, prowadzenie profilaktyki zdrowotnej, opracowywanie i realizowanie programów zdrowotnych.	
	3. Dbłość o profilaktykę prozdrowotną w przedszkolach i szkołach na terenie gminy.	
	4. Podejmowanie działań zmierzających do poszerzenia zakresu usług medycznych świadczonych na terenie gminy.	
	5. Zwiększenie oferty bezpłatnych badań profilaktycznych dla mieszkańców gminy.	
	6. Rozwój bazy rekreacyjnej i sportowej dostępnej dla mieszkańców.	
2. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy	1. Współpraca z Policją, Prokuraturą i Sądem Rejonowym na rzecz przeciwdziałania przestępczości i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy.	działania ciągłe
	2. Prowadzenie akcji informacyjnych, w tym w szczególności w środowisku seniorów, na temat zagrożeń przestępczością.	
	3. Podejmowanie inwestycji mających wpływ na poprawę bezpieczeństwa na drodze.	
	4. Rozwój systemu powiadamiania mieszkańców gminy o zagrożeniach z wykorzystaniem telefonii komórkowej i internetu.	
	1. Uwrażliwianie rodziców i opiekunów uczniów na kwestie związane z prawidłowym i bezpiecznym zachowaniem się na terenie szkoły i w otoczeniu domowym.	
	2. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w drodze do i ze szkoły.	

3. Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym uczniów	3. Podejmowanie działań interwencyjnych i zapobiegawczych mających na celu eliminowanie zachowań o charakterze patologicznym w środowisku szkolnym.	działania ciągłe
	4. Realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych na temat uzależnień, przemocy w rodzinie, przestępczości i jej negatywnych skutków.	
	5. Integrowanie społeczności szkolnej, budowanie na terenie szkoły pozytywnych relacji uczniów z nauczycielami i rówieśnikami.	

Tabela 13. Cel Strategiczny 4 – podmioty odpowiedzialne, partnerzy, źródła finansowania

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice	Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Straż Pożarna, społeczność lokalna, organizacje pozarządowe.	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

Tabela 14. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 4

L.p.	miernik	Jednostka miary	Stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2025 r.)	źródło danych	Częstotliwość pomiaru
1	przedsięwzięcia w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki zdrowotnej i aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego	przedsięwzięcie	57	60 w zależności od możliwości poszczególnych organizatorów	UM NGO placówki oświatowe placówki ochrony zdrowia	raz w roku
2	Działania w zakresie polityki zdrowotnej	program	2	2 w zależności od możliwości poszczególnych organizatorów	UM NGO placówki oświatowe placówki ochrony zdrowia	raz w roku
3	przestępstwa i wykroczenia popełnione na terenie gminy, w tym z udziałem nieletnich	Przestępstwo /wykroczenie	660	660	Policja	raz w roku
4	liczba realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach	Program	31	31	placówki oświatowe PPP GKRPA	raz w roku
5	Liczba osób objętych programem profilaktyczno-edukacyjnym w szkołach	osoba	2434	2434	Placówki oświatowe PPP GKRPA	raz w roku

6	liczba i wartość zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze	inwestycja/zł	22 / 4 885 323,62	22 / 4 885 323,62	UM	raz w roku
---	---	---------------	-------------------------	----------------------	----	------------

Tabela 15. Cel Strategiczny 5: rozwój kadr pomocowych, podnoszenie efektywności wsparcia, wzmacnianie dialogu społecznego

CELE OPERACYJNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	CZAS REALIZACJI
1. Wzmacnianie kadr i podnoszenie jakości i efektywności świadczonych usług.	1. Doskonalenie kadr pomocy społecznej poprzez zapewnienie środków na szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego.	działania ciągłe
	2. Zapewnienie właściwych warunków pracy umożliwiających sprawną i efektywną obsługę beneficjentów systemu pomocy społecznej.	
	3. Rozwój usług elektronicznych w obszarze wsparcia społecznego.	
	4. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej.	
	5. Rozwijanie współpracy różnych podmiotów w celu skuteczniejszego wsparcia osób uzależnionych oraz ich rodzin.	
	6. Realizowanie zadań służących rozwiązywaniu problemów społecznych przy współpracy z jednostkami funkcjonującymi na terenie gminy, organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi.	
2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego i rozwijanie dialogu społecznego.	1. Inicjowanie działań zmierzających do włączania się mieszkańców w życie społeczne gminy.	działania ciągłe
	2. Realizowanie przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.	
	3. Promowanie działalności organizacji pozarządowych oraz udzielanie im pomocy w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania.	
	4. Podejmowanie inicjatyw mających na celu wzmacnianie dialogu władz samorządowych z mieszkańcami.	

	5. Poszerzanie dostępu informacyjnego do planowanych przez samorząd zamierzeń o charakterze społecznym i gospodarczym.	
--	--	--

Tabela 16. Cel Strategiczny 5 – podmioty odpowiedzialne, partnerzy, źródła finansowania

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice.	Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Straż Pożarna, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe, społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

Tabela 17. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 5

L.p.	miernik	Jednostka miary	Stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2025 r.)	źródło danych	Częstotliwość pomiaru
1	liczba szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej	szkolenie	62	65	MOPS	raz w roku
2	liczba organizacji pozarządowych w gminie, ogółem	organizacja	94	95	UM NGO,	raz w roku

					MOPS	
3	liczba organizacji funkcjonujących w obszarze polityki społecznej	organizacja	15	16	UM NGO	raz w roku
4	liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów podejmowanych w celu rozwiązywania problemów społecznych	przedsięwzięcie	4	5	UM MOPS ZI GKRPA NGO	raz w roku
5	liczba spotkań przedstawicieli samorządu gminy z mieszkańcami	spotkanie	25	25	UM	raz w roku

II. CEL STRATEGICZNY 1: poprawa jakości życia mieszkańców – przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności

Ponieważ w pierwszych trzech celach strategicznych pojawia się wiele zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytowie, zasadne jest przybliżenie już w tym rozdziale jego charakterystyki i zakresu działalności, aby móc później swobodnie przejść do omówienia konkretnych kierunków działań.

II.1 MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W BYTOWIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytowie jest samodzielną jednostką samorządową, powołaną uchwałą Nr XII/53/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Bytowie z dnia 29 marca 1990 r., który swoją obecną nazwę zawdzięcza uchwale Nr XVII/133/1996 Rady Miejskiej w Bytowie z dnia 26 kwietnia 1996 r. Na przestrzeni lat zakres działań Ośrodka systematycznie wzrasta. MOPS prowadzi działalność w oparciu o statut oraz regulamin organizacyjny.

Do zadań Ośrodka realizującego politykę społeczną gminy w szczególności należy:

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka
- podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin, ich integracji ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej, poradnictwa, asystenturę rodzin, wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz opiekunów osób zależnych
- realizacja świadczeń pomocy społecznej
- rozwój niezbędnej infrastruktury społecznej
- udzielanie pomocy w formie świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych
- udzielanie pomocy w formie stypendiów i zasiłków szkolnych
- udzielanie pomocy w postaci dodatków mieszkaniowych

- udzielanie wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom
- prowadzenie postępowań w sprawach programu „Czyste powietrze”, dodatku gazowego, bonu energetycznego, Karty Dużej Rodziny
- organizacja prac społecznie użytecznych, powierzonych zgodnie z Zarządzeniem nr 117/2020 Burmistrza Bytowa z dnia 24 czerwca 2020 roku w sprawie wyznaczenia jednostki organizacyjnej właściwej do organizowania prac społecznie użytecznych
- obsługa techniczno-organizacyjna Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Bytów podejmującego działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Przy realizacji powyższych zadań Ośrodek współpracuje od lat z instytucjami i organizacjami społecznymi, m.in. z: Centrum Integracji Społecznej, Komendą Powiatową Policji, Sądem Rodzinnym, placówkami oświatowymi, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, placówkami ochrony zdrowia, Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Fundacją „Sprawni Inaczej”, Zespołem Parafialnym CARITAS przy Parafii Św. Katarzyny Aleksandryjskiej i Św. Jana Chrzciciela w Bytowie, Fundacją PARASOL, Stowarzyszeniem Miłośników i Animatorów Kultury „BAZUNY”.

Ośrodek w 2025 r. wykonywał **zadania** w zakresie:

1. **pomocy społecznej** zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.). Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej w gminie z uwzględnieniem podziału na następujące typy:
 - a. zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym
 - b. zadania własne gminy
 - c. zadania zlecone z zakresu administracji rządowej,
2. **świadczeń rodzinnych** – zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej,
3. **świadczeń z funduszu alimentacyjnego** – zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej,
4. **świadczeń wychowawczych** – zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej,
5. **przeciwdziałania przemocy domowej** – zadanie własne,
6. **wsparcia rodziny** – zadanie własne,
7. **wsparcia kobiet w ciąży i macierzyństwa** – zadanie zlecone,
8. **wsparcia materialnego uczniów** – zadanie własne,
9. **prawa do ubezpieczenia zdrowotnego,**

10. **przyznania dodatku mieszkaniowego,**
11. **wsparcia dla obywateli Ukrainy** – zadanie finansowane z Funduszu Pomocy,
12. **ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie** (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1338) – zadania powierzone na podstawie:
 - Zarządzenia Nr 245/2012 Burmistrza Bytowa z dnia 27 listopada 2012 r. w sprawie funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy w Bytowie
 - Zarządzenia Nr 246/2012 z dnia 27 listopada 2012 r. w sprawie świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynikającymi ze szczególnego rodzaju schorzenia – autyzmu
 - Zarządzenia Nr 177/2024 Burmistrza Bytowa z dnia 10 lutego 2024 r. w sprawie realizacji Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 – 2027
 - Zarządzenia Nr 243/2025 Burmistrza Bytowa z dnia 21 listopada 2025 r. w sprawie prowadzenia zadania Dziennego Domu „Senior+” w Bytowie
13. realizacji rządowego programu priorytetowego **„Czyste Powietrze”**,
14. prowadzenia postępowań w sprawie **dodatku gazowego,**
15. prowadzenia postępowań w sprawie **Karty Dużej Rodziny,**
16. prowadzenia postępowań w sprawie **bonu ciepłowniczego,**
17. realizacji Programu **„Korpus Wsparcia Seniorów”** edycja 2025, zadanie powierzone zgodnie z Zarządzeniem nr 91/2025 Burmistrza Bytowa z dnia 18 kwietnia 2025 r.
18. realizacji Programu **„Opieka wytechnieniowa”** edycja 2025, zadanie powierzone zgodnie z Zarządzeniem Nr 16/2025 Burmistrza Bytowa z dnia 20 stycznia 2025 r.
19. realizacji Programu **„Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością”** – zgodnie z Zarządzeniem Nr 254/2024 Burmistrza Bytowa z dnia 12 listopada 2024 r.
20. realizacji zadania publicznego – dofinansowanie zadania w ramach Programu Wieloletniego **„Senior+”** na lata 2021-2025 edycja 2025 pod nazwą Moduł II Zapewnienie funkcjonowania placówki „Senior+”,
21. realizacji Programu **„Asystent Rodziny”** edycja 2025 – dofinansowanie dodatków do wynagrodzenia oraz kosztów zatrudnienia asystentów rodziny,
22. realizacji Programu **„Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”**, ustanowione Uchwałą nr 62 Rady Ministrów z dnia 19.06.2024 r. dla ośrodków wsparcia w Gminie Bytów, tj. dla Dziennego Domu „Senior+” oraz dla

Środowiskowego Domu Samopomocy w Bytowie dla osób z zaburzeniami psychicznymi,

23. realizacji projektu „**Centralnie rodzina**” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), Priorytet 5 Fundusze europejskie dla silnego społecznie Pomorza (EFS+), Działanie 5.17. Usługi społeczne i zdrowotne w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 (FEP),
24. realizacji innych zadań na podstawie zawartych umów, porozumień oraz innych ustaw.

Do najważniejszych świadczeń z obszaru pomocy społecznej należą:

1. **Zasiłki stałe** - jest to świadczenie przysługujące osobie całkowicie niezdolnej do pracy z tytułu wieku lub niepełnosprawności.
2. **Zasiłki okresowe** - przysługują, w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.
3. **Zasiłki celowe** - w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych może zostać przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie całości lub części kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, a także drobnych remontów i napraw oraz kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy może być również przyznany osobie lub rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwe jest przyznanie specjalnego zasiłku celowego osobie lub rodzinie, której dochód przekracza kryterium dochodowe, przy czym wysokość tego świadczenia nie może przekroczyć odpowiednio kryterium dochodowego osoby lub rodziny.
4. **Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”** - Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej dożywianie jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. W celu wsparcia gmin w wypełnianiu zadań własnych w zakresie dożywiania ustanowiono wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Głównymi adresatami pomocy są dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej oraz osoby starsze, chore i niepełnosprawne. Program przewiduje finansowanie dożywiania ww. osób, u których dochód nie przekracza odpowiednio 200% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie według

kryterium przyjętego w ustawie o pomocy społecznej, tj. kwoty 1 646,00 zł oraz dla osoby samotnej kwoty 2 020,00 zł.

5. **Usługi opiekuńcze** - Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga wsparcia innych osób, a jest go pozbawiona. Świadczenie to może mieć formę usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi te mogą być przyznane również osobie wymagającej pomocy, której rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni lub zstępni, nie są w stanie zapewnić odpowiedniego wsparcia. Usługi opiekuńcze obejmują w szczególności pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację zaleconą przez lekarza oraz – w miarę możliwości – zapewnienie kontaktu z otoczeniem.
6. **Specjalistyczne usługi opiekuńcze** - Gmina realizowała również specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Zadanie to ma charakter zlecony z zakresu administracji rządowej.
7. **Domy pomocy społecznej** - Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, która nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować w życiu codziennym, a pomoc w formie usług opiekuńczych okazuje się niewystarczająca, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Skierowanie do domu pomocy społecznej następuje do placówki odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby, jej przedstawiciela ustawowego, a w przypadku braku zgody tej osoby – po uzyskaniu zgody sądu.
8. **Składki na ubezpieczenie zdrowotne** - Opłacanie składek zdrowotnych za osoby niepodlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu reguluje ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
9. **Ośrodki wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności** - Udzielanie pomocy w ośrodkach wsparcia odbywa się poprzez przyznanie tymczasowego miejsca w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych, schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz w ogrzewalni.
10. **Praca socjalna** - Praca socjalna realizowana była przez 11 pracowników socjalnych Ośrodka, skierowana na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Działalność ta miała na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach, ich rodzinach oraz zasobach lokalnej społeczności.

Praca socjalna polega na rozwiązywaniu różnorodnych problemów związanych np. z motywowaniem do podjęcia zatrudnienia czy przywrócenia stabilizacji życiowej.

11. **Asystent rodziny** - Asystentura rodziny stanowiła kolejną formę wsparcia realizowaną przez MOPS i miała charakter pogłębionej pracy socjalnej. Asystent rodziny nie powielał obowiązków pracownika socjalnego, lecz poprzez elastyczny i nienormowany czas pracy, dostosowywał swoje działania do indywidualnych potrzeb oraz codziennego funkcjonowania rodziny. Asystentura rodziny to metoda pogłębionej pracy socjalnej mającej na celu osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Głównym działaniem asystenta rodziny jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny poprzez umieszczenie ich w pieczy zastępczej oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie.
12. **Pieczą zastępczą.**
13. **Pomoc prawna.**
14. **Pomoc psychologiczna.**
15. **Przeciwdziałanie przemocy domowej** - Zasady postępowania w związku z przemocą domową reguluje ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024, poz. 1673) i przepisy wykonawcze.

II.2. DZIAŁANIA W RAMACH CS 1

Wyszczególnienie wszystkich działań podejmowanych w gminie Bytów w latach 2021-2025 na rzecz realizacji SRPS nie jest konieczne, gdyż wykracza poza ramy kryteriów oceny niniejszego raportu. Najważniejsze będzie porównanie danych dla mierników realizacji celów strategicznych i dane te zostaną przedstawione dla poszczególnych lat poczynając od 2021 r., a kończąc na 2025 r. Dla zobrazowania, z jakimi rodzajami działań mamy do czynienia przy osiąganiu określonych celów operacyjnych w kolejnych rozdziałach zostaną zaprezentowane działania podejmowane w ostatnim roku, 2025, będącym kluczowym dla wniosków płynących z niniejszej ewaluacji.

Dla CS1 wyodrębniono trzy Cele Operacyjne (CO):

1. **Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańcom wymagającym wsparcia;**
2. **Aktywizowanie zawodowe osób bezrobotnych i poszukujących pracy;**

3. Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.

W ramach poszczególnych Celów Operacyjnych CS1 wybrane podmioty podejmowały w docelowym 2025 r. działania przedstawione w poniższych tabelach, w których używane są skróty wyjaśnione w poniższej legendzie.

Tabela 18. Legenda skrótów nazw organizacji używanych w tekście

BCK	Bytowskie Centrum Kultury
BRS	Bytowska Rada Seniorów
BM	Biblioteka Miejska
GKRPA	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
KPP	Komenda Powiatowa Policji
MOPS	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
OHP	Ochotniczy Hufiec Pracy
PCPR	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
PPP	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
PUP	Powiatowy Urząd Pracy
SOSW	Specjalny Ośrodek Szkolno–Wychowawczy
SP	Szkoła Podstawowa
UM II	Urząd Miejski Wydział Inwestycji i Infrastruktury
UM OS	Urząd Miejski Wydział Spraw Obywatelskich i Społecznych
UM RiOŚ	Urząd Miejski Wydział Spraw Rolnych i Ochrony Środowiska
WTZ	Warsztaty Terapii Zajęciowej
ZI	Zespół Interdyscyplinarny
ZSP	Zespół Szkół Ponadpodstawowych

Tabela 19. Działania w ramach CS1, CO1: Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańcom wymagającym wsparcia.

kierunki działań	Opis podjętych działań (podmiot, liczba, rodzaj działań oraz liczba uczestników)
1. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom w trudnej sytuacji materialnej. 2. Wspieranie osób i rodzin pracą socjalną z wykorzystaniem kontraktów socjalnych i projektów socjalnych. 3. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób ubogich oraz z Kościołem i związkami wyznaniowymi. 4. Organizowanie zbiórek odzieży, mebli i artykułów gospodarstwa domowego na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i ubogich, przekazywanie	Hufiec Pracy: Kierunek działania 1 – liczba działań: 1 – liczba uczestników: 11 – rodzaj działań: wsparcie socjalne przyznane w formie zakupu odzieży, artykułów domowych, kosmetyków oraz wyprawki dla dziecka uczennicy będącej w ciąży. Przedszkole nr 1: Kierunek działania 1 – liczba działań: 2 – rodzaj działań: • udział w XXV edycji akcji „Góra grosza” – pieniądze zebrane zostały na pomoc rzeczową, wsparcie psychologiczne oraz programy stypendialne dla dzieci i rodzin. Przedszkole nr 2: Kierunek działania 1 – liczba działań: 2 – rodzaj działań: • świąteczna zbiórka dla Domu Dziecka w Gostkowie (zebrano słodycze oraz środki higieniczne dla podopiecznych) • udział w XXV edycji akcji „Góra grosza” – pieniądze zebrane zostały na pomoc rzeczową, wsparcie psychologiczne oraz programy stypendialne dla dzieci i rodzin. MOPS: Kierunek działania 2 – liczba działań: 1

środków czystości, artykułów szkolnych. 5. Realizacja programów i projektów na rzecz osób zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem.	– rodzaj działań: • Świąteczny projekt socjalny „Wigilia z sercem” skierowany do osób samotnych, bezdomnych i niepełnosprawnych powyżej 65 roku życia zamieszkałych na terenie gminy Bytów. – liczba uczestników: obdarowano paczkami świątecznymi 130 osób, udział w wieczerzy wigilijnej wzięło 70 osób. Całkowity koszt realizacji projektu – 19.000,00 zł. Kierunek działania 3 – współpraca ze Stowarzyszeniem Miłośników i Animatorów Kultury „BAZUNY” (Organizacją Partnerską Lokalną) przy realizacji FEPŻ 2021– 2027, Kierunek działania 5 – liczba działań: 1, – rodzaj działań: • realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa FE PŻ 2021 -2027, polegającym na dostarczaniu najuboższym osobom pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków. W ramach Podprogramu 2024: - w okresie od 01.05.2025 r. do 30.11.2025 r. zakwalifikowano do programu 604 osoby i wydano 2.674 paczki, • realizacja działań towarzyszących w ramach FE PŻ 2021 – 2027 w Podprogramie 2024, w ramach których: • zapoznano z zasadami zdrowego żywienia - 16 osób • zorganizowano spotkanie informacyjne dotyczące Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową Podprogram 2024, które odbyło się 25.08.2025 r. dla 16 beneficjentów ostatecznych Programu. Zorganizowane zostały również działania niefinansowane ze środków UE, które przeprowadzone zostały przez Stowarzyszenie Miłośników i Animatorów Kultury „BAZUNY” dotyczące:
---	---

	• bezpieczeństwa, aktywności fizycznej dla seniorów oraz zdrowego stylu życia, z których skorzystało 12 osób • przedstawiono podstawowe informacje dotyczące realizacji Programu FE PŻ 2021-2027 Podprogram 2024 dla wszystkich osób zakwalifikowanych do Podprogramu.
--	---

Tabela 20. Działania w ramach CS1, CO2: Aktywizowanie zawodowe osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

kierunki działań	Opis podjętych działań (podmiot, liczba, rodzaj działań oraz liczba uczestników)
1. Upowszechnianie informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym i stażach. 2. Praca socjalna z osobami bezrobotnymi z wykorzystaniem kontraktów socjalnych. 3. Organizowanie prac interwencyjnych, robót publicznych i prac społecznie użytecznych na terenie gminy. 4. Zapewnienie możliwości osobom bezrobotnym i poszukującym zatrudnienia korzystania z poradnictwa specjalistycznego.	PUP: - upowszechnianie informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach i stażach na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Bytowie https://bytow.praca.gov.pl, - liczba osób z gminy objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia – 279, w tym: - prace interwencyjne – 39, - roboty publiczne – 7, - osoby, które otrzymały dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 45, - osoby, które podjęły pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego – 46, - osoby, które rozpoczęły szkolenie – 59, - osoby skierowane na prace społecznie użyteczne – 29, - osoby, które rozpoczęły staż – 49, - osoby, które podjęły pracę poza miejscem zamieszkania w związku z otrzymaniem bonu na zasiedlenie – 7 oraz 266 mieszkańców gminy korzystało z usług poradnictwa zawodowego w ramach porad indywidualnych, a 183 mieszkańców w ramach porad grupowych, 10 osób skorzystało z badań testowych oraz 321 osób skorzystało z informacji indywidualnych,

5. Rozwój współpracy z lokalnymi pracodawcami. 6. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców. 7. Wspieranie i promocja działań zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej. 8. Realizacja projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych z wykorzystaniem funduszy zewnętrznych. 9. Promowanie w obszarze rynku pracy zasady równości płci.	- liczba opracowanych i realizowanych projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych – 6 (279 osób). UM OS: Kierunek działania 3 - liczba działań: 1 - rodzaj działań: Zatrudnianie w ramach prac interwencyjnych oraz robót publicznych - liczba uczestników: 15 osób, w tym: 9 kobiet, 6 mężczyzn. CIS: Kierunek działania 4 „Reintegracja społeczno-zawodowa na rok 2025” - dla osób uzależnionych od alkoholu, w okresie od 2 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. Do udziału w programie zakwalifikowanych zostało łącznie 17 osób uzależnionych od alkoholu lub będących osobami współuzależnionymi, w tym 10 mężczyzn (M) i 7 kobiet (K). Każdy z uczestników biorących udział w programie otrzymał kompleksowe wsparcie terapeutyczne oraz możliwość udziału w zajęciach/warsztatach dostosowanych do predyspozycji społecznych i zawodowych jak również badania lekarskie i badania laboratoryjne w celu wydania zaświadczenia o braku przeciwwskazań lub o występujących przeciwwskazaniach do udziału przez uczestnika w zajęciach Centrum Integracji Społecznej w Bytowie oraz szkolenie BHP i p. poż. Po szkoleniu BHP i p. poż. oraz badaniach lekarskich uczestnicy podpisali z Kierownikiem Centrum Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego i rozpoczęli udział w zajęciach programowych reintegracji społeczno-zawodowej. W ramach zajęć zrealizowano m.in.: 1) szkolenia BHP i p.poż., 2) zajęć z edukacji ogólnej, 3) zajęć psychoedukacyjnych,
--	--

- 4) warsztatów motywacyjnych,
- 5) warsztatów umiejętności społecznych,
- 6) warsztatów kompetencji cyfrowych,
- 7) zajęć z nauki poprawnej polszczyzny i zasad komunikacji,
- 8) zajęć z zarządzania budżetem domowym,
- 9) warsztatów terapii uzależnień,
- 10) warsztatów pierwszej pomocy,
- 11) warsztatów edukacji zdrowotnej,
- 12) warsztatów fotograficznych,
- 13) warsztatów krawieckich,
- 14) warsztatów kulinarnych,
- 15) warsztatów rękodzielniczych,
- 16) edukacji kulturalnej,
- 17) zajęć aktywizacji zawodowej,
- 18) kursu zawodowego „Ogrodnik terenów zieleni”
- 19) kursu zawodowego „Robotnik oczyszczania miasta”

Zajęcia prowadzone były w siedzibie CIS w Bytowie od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 13.00 (6 godzin lekcyjnych dziennie) + 1 godzina na ciepły posiłek w miejscu wyłoniom drogą zapytania ofertowego. Zajęcia praktyczne w ramach kursu zawodowego, odbywały się na terenie Bytowa od godziny 7.00 do 13.00. W szczególnych przypadkach zajęcia praktyczne były wydłużone do godz. 15.00.

Wszyscy uczestnicy, którzy w 2025 r. uczestniczyli w reintegracji społeczno-zawodowej, za każdy miesiąc pobytu w CIS, otrzymywali świadczenie integracyjne refundowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Bytowie ze środków z Funduszu Pracy oraz opłacono za nich składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Podstawowy wymiar świadczenia integracyjnego do maja 2025 r. wynosił 1 994,40 brutto (1994,40 netto), od czerwca 2025 r. wynosił 2066,30 brutto (2066,30 netto) i stanowił 120% zasiłku dla osób bezrobotnych. W każdym miesiącu wysokość świadczenia

	integracyjnego była pomniejszana z powodu nieobecności uczestników na zajęciach. Łącznie na świadczenia integracyjne w roku 2025 przekazano kwotę 400 644 zł. Koszt całego zadania bez świadczeń integracyjnych wyniósł 159 998,43 zł.
--	---

Tabela 21. Działania w ramach CS1, CO3: Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym

kierunki działań	Opis podjętych działań (podmiot, liczba, rodzaj działań oraz liczba uczestników)
1. Monitorowanie zagrożeń prowadzących do występowania zjawiska bezdomności na terenie gminy. 2. Podejmowanie interwencji na rzecz osób zagrożonych utratą lokalu mieszkalnego. 3. Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej oraz wsparcia w załatwianiu spraw urzędowych osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością.	KPP: Kierunek działania 1 – rodzaj działań: Monitoring pustostanów, w których przebywają lub mogą przebywać osoby bezdomne z udziałem pracowników MOPS pracujących na rzecz osób bezdomnych. Celem wspólnych patroli było monitorowanie miejsc niemieszkalnych, w których przebywają osoby bezdomne oraz informowanie ich o dostępnych formach pomocy. MOPS: Kierunek działania 1 Patrolowanie w okresie zimowym miejsc niemieszkalnych, w których przebywają lub mogą przebywać osoby bezdomne z udziałem funkcjonariuszy Policji i pracownika socjalnego pracującego na rzecz osób bezdomnych. Celem wspólnych patroli było monitorowanie miejsc niemieszkalnych, w których przebywają osoby bezdomne oraz informowanie ich o dostępnych formach pomocy. Kierunek działania 4 Udzielanie pomocy osobom bezdomnym następowało poprzez przyznanie tymczasowego miejsca w schronisku dla osób bezdomnych, schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz w ogrzewalni. W 2025 r. osoby bezdomne z terenu Gminy Bytów mogły skorzystać:

4. Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia oraz dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego.	– z ogrzewalni w Bytowie przy ul. Przemysłowej 38 (50 miejsc) – skorzystało 33 osoby (6 kobiet, 27 mężczyzn), – ze schroniska dla bezdomnych mężczyzn –nikt nie skorzystał – ze schroniska dla osób bezdomnych mężczyzn z usługami opiekuńczymi - nikt nie skorzystał
---	---

Jak wskazano na wstępie, analizę realizacji celów strategicznych należy przeprowadzić w oparciu o dane uzyskane dla przyjętych w Strategii mierników. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 1 dla poszczególnych lat prezentujemy w tabeli poniżej.

Cel strategiczny 1 zakładał poprawę jakości życia mieszkańców przeciwdziałaniu ubóstwu, bezrobociu i bezdomności.

Analizując wyszczególnione mierniki należy stwierdzić, że wszystkie spełniały kryterium trafności.

Jeśli chodzi o wielkość środków wydatkowanych na pomoc mieszkańcom gminy to należy zauważyć, że od 2019 roku wzrastały one o kilka milionów złotych przez dwa lata do rekordowych prawie 55 mln zł w 2021 r., by następnie zacząć zmniejszać się od roku 2023, zaznaczonym wówczas największym spadkiem (do 29,3 mln zł). Odtąd następuje znowu powolny wzrost do 35,7 mln zł w 2025 r., co stanowi o ponad 12 mln mniejszy budżet niż zakładany na ten właśnie rok w SRPS.

W przeciwieństwie do tego wzrosło znacznie zaangażowanie środków zewnętrznych w wydatkach na pomoc społeczną z planowanych 4,38% aż do poziomu 36,84%. Tak wysokie zaangażowanie środków zewnętrznych wydatkach na pomoc społeczną może słusznie budzić zadowolenie. Nie udało się natomiast poszerzyć grona odbiorców systemu pomocy społecznej do planowanych 1426 osób, gdyż w 2025 roku było ich 1320 osób. Niekoniecznie należy ten wynik interpretować negatywnie, ponieważ może to oznaczać, że pomoc po prostu trafia do osób, które rzeczywiście jej potrzebują. Jakkolwiek jest to i tak wynik wyraźnie większy w porównaniu z poprzednimi latami, kiedy liczba ta utrzymywała się mniej więcej na poziomie 1100 osób.

Wydaje się, że dobrą wiadomością jest na pewno spadek - w porównaniu z rokiem 2021 - liczby osób korzystających ze wsparcia systemu pomocy społecznej z powodu ubóstwa o prawie 100 osób do poziomu 510, choć w roku poprzednim wartość ta była jeszcze niższa i wynosiła 479 osób, przy planowanym poziomie 638 osób. Natomiast w przypadku liczby osób korzystających ze wsparcia systemu pomocy społecznej z powodu bezrobocia nastąpił spadek o prawie 30 osób do poziomu 433 osób wobec planowanych 550. Mogłoby to cieszyć, gdyby nie fakt, że o 91 wzrosła liczba bezrobotnych do 694 osób, co stanowi drugi najwyższy wynik w badanym okresie. Wzrost ten dotyczył głównie mężczyzn, ponieważ liczba bezrobotnych

kobiet w tym czasie wzrosła o 25 osób do 407 osób, co i tak stanowi większość osób bezrobotnych w gminie.

Martwi wzrost liczby osób korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej z powodu bezdomności z 39 osób w roku 2021 do poziomu 49 osób w 2025 roku, tym bardziej wobec zakładanego poziomu 30 osób.

Z kolei udział liczby osób w rodzinach korzystających ze wsparcia systemu pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności w gminie spadł nieznacznie wobec planowanego 5,83% do 5,69%, co, zaznaczmy i tak jest wzrostem ponad jednoprocentowym w stosunku do roku 2021 (4,56%).

Radykalny wzrost obserwujemy w liczbie osób w rodzinach objętych pracą socjalną z 314 osób w 2021 roku aż do 1035 osób w 2025 roku. Jest to niewiele mniejsza liczba od zakładanego 1140 osób. Liczba zrealizowanych kontraktów socjalnych w tym czasie wzrosła z 39 do 51 i choć jest mniejsza od zakładanych 60, to wydaje się adekwatna wobec liczby osób w rodzinach objętych pracą socjalną.

Tabela 22. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 1 w latach 2021-2025

L.p.	miernik	Jednostka miary	Stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2025 r.)	stan w 2021 r.	stan w 2022 r.	stan w 2023 r.	stan w 2024 r.	stan w 2025 r.
1	wielkość środków wydatkowanych na pomoc mieszkańcom gminy	zł	45 819 837	47 922 396	54 974 826	52 385 457	29 307 515	33 570 849	35 737 388
2	zaangażowanie środków zewnętrznych w wydatkach na pomoc społeczną	%	1,19	4,38	10,91	34,26	25,62	22,81	36,84
3	liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej	osoba	1426	1426	1 100	1 074	1 175	1 081	1 320
4	liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej z powodu:								
a)	ubóstwa	osoba	738	638	607	665	641	479	510
b)	bezrobocia	osoba	553	550	464	426	522	448	433
c)	bezdomności	osoba	30	30	39	37	30	34	49
5	udział liczby osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności gminy	%	5,83	5,83	4,56	4,49	4,94	4,61	5,69%

6	liczba osób w rodzinach objętych pracą socjalną	osoba	1142	1 140	314 (180 rodzin)	324 (186 rodzin)	694 (303 rodziny)	610 (297 rodzin)	1035 (510 rodzin)
7	liczba realizowanych kontraktów socjalnych	kontrakt	49	60	39	47	46	28	51
8	liczba osób bezrobotnych	osoba	640	640	603	704	661	623	694
9	liczba bezrobotnych kobiet w gminie	osoba	451	451	372	443	404	382	407
10	udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie w liczbie osób w wieku produkcyjnym	%	4,36	4,36	4,0%	4,8%	4,5%	4,3%	4,9

III. CEL STRATEGICZNY 2: praca na rzecz rodziny, przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie

III.1. DZIAŁANIA W RAMACH CS 2

Dla CS2 „praca na rzecz rodziny, przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie” wyodrębniono trzy Cele Operacyjne (CO):

1. Wzmacnianie potencjału rodzin;
2. Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży;
3. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej.

W ramach poszczególnych Celów Operacyjnych CS2 wybrane podmioty w docelowym 2025 r. podejmowały działania przedstawione w poniższych tabelach.

Tabela 23. Działania w ramach CS2, CO1: Wzmacnianie potencjału rodzin

kierunki działań	Opis podjętych działań (podmiot, liczba, rodzaj działań oraz liczba uczestników)
1. Udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.	Przedszkole FOR KIDS: – rodzaj działań: • rozmowy z rodzicami, zebrania z wychowawcami, spotkania z psychologiem, pedagogiem specjalnym w razie zaistniałych potrzeb; • współpraca z MOPS w zakresie wsparcia rodzin objętych pomocą dożywiania; • organizacja imprez przedszkolnych takich jak „Dzień Rodziny”, „Dzień Babci i Dziadka” (3 dzieci objętych dożywianiem).

2. Edukowanie rodzin niezaradnych wychowawczo w celu nabycia i podniesienia świadomości w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych oraz rozwiązywania konfliktów rodzinnych. 3. Zabezpieczanie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich oraz zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego. 4. Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą. 5. Zapewnienie wsparcia asystentów rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu	UM OS: Kierunek działania 2 – liczba działań: 7 – rodzaj podjętych działań: • „Święto Rodziny”, • „Zdrowienie rodzin uwikłanych w chorobę alkoholową – edukacja, rozwój, integracja”, • „Rodzina jest jak drzewo – promocja rodziny obejmująca zajęcia profilaktyczne (kontynuacja)”, • „Rodzina na TAK”, • „Reaguj na przemoc”, • „Postaw na rodzinę”, • „Spotkania rodzin”. Kierunek działania 3 – liczba działań: 1 – rodzaj działań: • prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego w formie opiekuńczej i 2 świetlic opiekuńczych dla dzieci i młodzieży. Kierunek działania 9 – Udzielono dotację dla Fundacji JP II w Mądrzechowie na realizację zadania publicznego pn. „Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży z miejscowości Mądrzechowo i Ząbinowice Biwak z Bogiem (i) mym przyjacielem”. Zadanie polegało na przeprowadzeniu działań profilaktycznych dotyczących negatywnych skutków spożywania alkoholu oraz przemocy, a także przeciwdziałania tym problemom w ramach przeprowadzonego programu profilaktycznego „Unplugged”. • Udzielono dotację dla Fundacji JP II w Mądrzechowie na realizację zadania publicznego pn. „Rodzina
---	--

funkcji opiekuńczo-wychowawczych.	jest jak drzewo – promocja rodziny obejmująca zajęcia profilaktyczne (kontynuacja)”
6. Podejmowanie działań wspierających procesy wychowawcze w rodzinach niepełnych.	– Udzielono dotację dla Stowarzyszenia na Rzecz Osób Uzależnionych i Umierających „Osiem” w Żukówku na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. „Spotkania rodzin”. - Programem objęto rodziny osób uzależnionych od alkoholu, które podjęły terapię odwykową
7. Poszerzenie dostępu do poradnictwa rodzinnego dla rodzin naturalnych oraz zastępczych.	– Udzielono dotację dla Stowarzyszenia na Rzecz Osób Uzależnionych i Umierających „Osiem” w Żukówku na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. „Organizowanie dodatkowych zajęć terapeutycznych dla osób z terenu Gminy uzależnionych od alkoholu oraz tych, które ukończyły terapię podstawową. Podniesienie na wyższy poziom świadczonych usług poprzez supervizję”. Programem tym objęto osoby, które ukończyły terapię podstawową zapewniając im opiekę poszpitalną przez okres minimum jednego roku raz w miesiącu, poprzez wzmocnienie motywacji do utrzymania abstynencji od alkoholu oraz rozwinięcie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach bez sięgania po alkohol
8. Zwiększenie dostępności i jakości usług opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych skierowanych do dzieci do lat trzech i w wieku przedszkolnym.	– Udzielono dotację dla Fundacji Rozwoju Lokalnego “PARASOL” w Bytowie na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. „Święto Rodziny”
9. Integrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez współpracę różnych podmiotów instytucjonalnych, organizacji pozarządowych oraz kościołami i związkami wyznaniowymi.	– Udzielono dotację dla Fundacji Rozwoju Lokalnego “PARASOL” w Bytowie na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. „Zdrowienie rodzin uwikłanych w chorobę alkoholową – edukacja, rozwój, integracja”. Przedszkole nr 1 Kierunek działania 2,3 – rodzaj działań: • rozmowy z rodzicami, zebrania z wychowawcami, spotkania z psychologiem, pedagogiem specjalnym w razie zaistniałych potrzeb • realizacja projektu „Podniesienie jakości edukacji przedszkolnej na terenie gminy Bytów” a dzięki niemu zapewnienie wszystkim

10. Promowanie prawidłowego modelu rodziny.	przedszkolakom dostępu do alternatywnych form spędzania czasu, zajęcia dodatkowe - z logopedii; - rytmiki; - sensoplastyki; - integracji sensorycznej; - języka polskiego, angielskiego; • współpraca z MOPS w zakresie wsparcia rodzin objętych pomocą asystenta rodziny • współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Biblioteką Miejską i Pedagogiczną w celu zintegrowania działań na rzecz rodziny • organizacja imprez przedszkolnych takich jak „Dzień Rodziny”, „Dzień Babci i Dziadka”, „Rodzinny Dzień Sportu” (promowanie prawidłowego modelu rodziny), Dzień Mamy i Taty. • zapraszanie do przedszkola rodziców, dziadków, opiekunów na zajęcia, warsztaty otwarte. Przedszkole nr 2: Kierunek działania 2,3 – rodzaj działań: • rozmowy z rodzicami, zebrania z wychowawcami, spotkania z psychologiem, pedagogiem specjalnym w razie zaistniałych potrzeb, • realizacja projektu „Podniesienie jakości edukacji przedszkolnej na terenie gminy Bytów” a dzięki niemu zapewnienie wszystkim przedszkolakom dostępu do alternatywnych form spędzania czasu (zajęcia dodatkowe), • współpraca z MOPS w zakresie wsparcia rodzin objętych pomocą asystenta rodziny, • współpraca z Parafią Św. Katarzyny, Fundacją Parasol, Fundacją Platynowa Drużyna, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną,
--	--

	Biblioteką Miejską i Pedagogiczną w celu zintegrowania działań na rzecz rodziny, • organizacja imprez przedszkolnych takich jak „Dzień Rodziny”, „Dzień Babci i Dziadka”, „Rodzinny Dzień Sportu” (promowanie prawidłowego modelu rodziny), Dzień Mamy i Taty. SP Pomysk Wielki: Kierunek działania 1 – rodzaj działań: dożywianiem na terenie szkoły objętych zostało 29 uczniów. BM: Kierunek działania 3 – rodzaj podjętych działań: bezpłatne zajęcia dla rodzin z dziećmi z wykorzystaniem Magicznego Dywanu i Knowla Boxa – interaktywnych urządzeń multimedialnych do zabaw ruchowych, gier i ćwiczeń edukacyjnych, – liczba spotkań: 429 – liczba uczestników: 806 MOPS: Kierunek działania 4-5: W 2025 r. wsparciem asystentów rodziny objęto 15 rodzin. Asystentura rodziny prowadzona jest w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego oraz radzenia z sytuacjami dnia codziennego. W rodzinach tych występowało zagrożenie umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych lub w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Łącznie w rodzinach objętych wsparciem asystenta było 35 dzieci, z czego 4 dzieci umieszczonych było w pieczy zastępczej, w tym 3 dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. W 2025 r. w 1 dziecko powróciło do rodziny biologicznej, w 4 rodzinach zakończono asystenturę, w tym w 1 po zrealizowaniu planu pracy z rodziną, oraz w 3 ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę.
--	---

Kierunek działania 10

Zrealizowano:

Warsztaty „Bez klapsa – Pozytywna dyscyplina dla rodziców”, w ramach środków własnych oraz EFS+ w realizowanym projekcie partnerskim „Centralnie rodzina”, które przeznaczone były dla osób z rodzin zagrożonych przemocą lub rodzin uwikłanych w przemoc będących w procesie zmian, mających wąski zakres kompetencji wychowawczych. Wiedza przekazana podczas warsztatów miała na celu pomoc rodzicom i opiekunom w rozumieniu dzieci, wspieraniu ich naturalnego potencjału, wprowadzaniu metod wychowawczych opartych na wzajemnym szacunku i miłości, bez kar. Do udziału w warsztatach zgłosiło się 10 osób i tyle też uczestniczyło i otrzymało zaświadczenie o ukończeniu warsztatów.

- Grupę wsparcia – odbyło się 26 spotkań po dwie godziny. Spotkania obejmowały podstawowe zagadnienia z zakresu przemocy w rodzinie, a ich celem było zwiększenie świadomości osób na temat przemocy, cykli przemocy, konsekwencji psychologicznych, wpływu na rodzinę oraz poszukiwanie alternatywnych rozwiązań dla poczucia bezradności i rezygnacji ze zmiany własnej sytuacji, ćwiczenie asertywności w relacjach etc. W spotkaniach grupy uczestniczyło 10 osób.

BCK:

– rodzaj działań:

- otwarte imprezy i koncerty dla rodzin m.in. Dni Bytowa, Dzień Dziecka (ok. 600 osób), Piknik Artystyczny na Zamku w Bytowie (ok. 300 osób), Koncert: „Podążając za nieśmiertelnymi hitami” (ok. 200 osób), Piknik „Zamek żyje” (ok. 400 osób), KONCERT NA LEŻAKACH nad Jeziorem Jeleń (ok. 200 osób), Koncert Polskiej Filharmonii Kameralnej z Sopotu (ok. 300 osób), ŚPIEWNIK DOMOWY NA WYNOS! (ok. 150 osób), Koncert Muzyki Świata – Od Operetki po Hity Muzyki Estradowej (ok. 200 osób).

Tabela 24. Działania w ramach CS2, CO2: Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży

kierunki działań	Opis podjętych działań (podmiot, liczba, rodzaj działań oraz liczba uczestników)
1. Monitorowanie zagrożeń mających wpływ na jakość i poziom procesu kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży w gminie i podejmowanie interwencji w tym zakresie. 2. Doskonalenie kadr oświatowych poprzez zapewnienie nauczycielom możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych. 3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy i wsparcia dostępu do specjalistów, m.in. psychiatry dziecięcego i psychologa. 4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.	BCK: – rodzaj działań: • Ferie zimowe w ramach projektu „Wysokiej jakości edukacja ogólna w szkołach podstawowych Gminy Bytów” (30 osób) • Zajęcia artystyczne pozalekcyjne: wokalne, taneczne, plastyczne, instrumentalne, ceramiczne – ODPLATNE (ok.224). PCPR: Kierunek 3 PCPR w Bytowie w 2025 roku zapewniło dostęp do lekarza psychiatry dla 15 dzieci i młodzieży z gminy Bytów, w tym jedna osoba dodatkowo objęta była wsparciem psychologicznym. Kierunek 6 Od lutego 2025 roku w siedzibie PCPR w Bytowie organizowano raz w tygodniu zajęcia świetlicowe skierowane do dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka jako formę wsparcia opiekuńczo wychowawczego i edukacyjnego. W zajęciach uczestniczyło 12 dzieci. Przedszkole FOR KIDS: Kierunek działania 2-5 – rodzaj podjętych działań: • udział nauczycieli w różnorodnych formach doskonalenia zawodowego (warsztaty, szkolenia, studia podyplomowe) • monitorowanie środowiska uczniów poprzez rozmowy z dziećmi, rozmowy z rodzicami, diagnozowanie środowiska, współpraca między instytucjami, kierowanie dzieci do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. BM:

5. Monitorowanie środowiska uczniów pod kątem zabezpieczenia ich potrzeb przez dom rodzinny. 6. Rozszerzanie w miarę potrzeb i posiadanych możliwości oferty zajęć pozalekcyjnych. 7. Wzmocnienie funkcji integracyjnych i społecznych szkół funkcjonujących na terenie gminy. 8. Rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego przy wykorzystaniu zasobów kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy.	Kierunek działania 8 – liczba i rodzaj podjętych działań: • cykl zajęć edukacyjnych dla uczniów klas I-III szkół podstawowych pn. „Koduj znaki drogowe!”; • spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki dla dzieci; • spotkania Młodzieżowego Dyskusyjnego Klubu Książki; • Dzień Bezpiecznego Internetu 2025; • XXIV Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom; • konkurs „Méster Bëlnégò Czëtaniô”; • Ferie zimowe z Biblioteką; • Wakacyjne spotkania w Bibliotece; • zajęcia plastyczno-artystyczne „Kreatywne Środy w Bibliotece” oraz „Godzinka w Bibliotece!; • zajęcia z programowania i kodowania z wykorzystaniem robotów edukacyjnych Photon oraz Ozobot Bit; – liczba spotkań: 152 – liczba uczestników: 2 358. SP2: Kierunek działania 1 – liczba i rodzaj działań: 4 • rozmowy z uczniami, rodzicami, opiekunami uczniów • rozmowy między nauczycielami nt. uczniów, ich środowiska rodzinnego • współpraca z Komendą Powiatową Policji • indywidualna diagnoza trudności edukacyjnych oraz emocjonalnych ucznia. Kierunek działania 2 – rodzaj działań: • szkoleniowe rady pedagogiczne • indywidualne podwyższanie kwalifikacji przez nauczycieli (studia podyplomowe, kursy, warsztaty, szkolenia, webinaria). Kierunek działania 3
--	---

	– rodzaj działań: • uczniowie mają możliwość konsultacji z pedagogiem, psychologiem, pedagogiem specjalnym, doradcą zawodowym, logopedą na terenie szkoły • wskazywanie rodzicom i uczniom potrzeby przeprowadzenia diagnozy w PPP oraz konsultacji z innymi specjalistami, np. psychiatrą dziecięcym. Kierunek działania 4 – liczba działań: 4 – rodzaj działań: • zapewnienie uczniom możliwości uczęszczania na zajęcia wyrównawcze, rozwijające zainteresowania • dostosowywanie wymagań podczas zajęć edukacyjnych do potrzeb i możliwości uczniów • organizowanie przez nauczycieli wycieczek, wyjść edukacyjnych i kulturalnych • udział szkoły w różnego rodzaju projektach i programach m.in. „Edukacja włączająca w gminie Bytów” Kierunek działania 5 – liczba działań: 3 – rodzaj działań: • bieżąca analiza funkcjonowania ucznia w szkole • zwracanie uwagi na fakt posiadania przez ucznia pomocy i przyborów szkolnych, ubiór • konsultacje z pracownikami MOPS, PCPR, kuratorami sądowymi. Kierunek działania 6 – rodzaj działań: • organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych SKS, zajęć rozwijających zainteresowania. Kierunek działania 7
--	---

	– rodzaj działań: • organizacja zawodów sportowych, konkursów przedmiotowych oraz uczestniczenie w nich na szczeblu gminnym, powiatowym, wojewódzkim • uczestniczenie w Dniach Otwartej Szkoły, Targach Edukacji i Pracy • uczestniczenie w imprezach kulturalnych, wyjściach do kina, na przedstawienia teatralne • uczestniczenie w wydarzeniach organizowanych przez Urząd Miejski np. obchody Narodowego Święta Niepodległości, z okazji Dnia Ziemi, Pierwszy Dzień Wiosny • wymiana doświadczeń między nauczycielami. Przedszkole nr 1: Kierunek działania 1-4,8 – rodzaj działań: • niepokojące sytuacje zgłaszane są na bieżąco odpowiednim instytucjom (np. MOPS, kurator sądowy) • doskonalenie kadry (studia podyplomowe, kursy, szkolenia, rady szkoleniowe, webinary) • monitorowanie środowiska uczniów poprzez rozmowy z dziećmi, rozmowy z rodzicami, diagnozowanie środowiska, współpraca między instytucjami, kierowanie dzieci do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, poradni specjalistycznych • wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez udział w projekcie „Podniesienie jakości edukacji przedszkolnej na terenie gminy Bytów”, udzielanie wsparcia w formie pomocy psychologiczno-pedagogicznej (zajęcia rewalidacyjne, wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, integracji sensorycznej, logopedii, konsultacji z psychologiem) • rozwijanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dzieci, poprzez organizację Festynu Rodzinnego, pikników, wycieczek, organizacja spektakli teatralnych oraz różnorodnych warsztatów w przedszkolu,
--	--

- udział w programie edukacyjnym „Czyściochowa Akademia” uzyskanie certyfikatu- podczas realizację zajęć najmłodsi dowiedzieli się, dlaczego warto przestrzegać podstawowych zasad higieny, w trosce o zdrowie swoje i innych.
- Udział placówki w ogólnopolskiej kampanii „Cała Polska maluje Laurkę dla strażników Lasów”.

Przedszkole nr 2:

Kierunek działania 1-4,8

– rodzaj działań:

- niepokojące sytuacje zgłaszane są na bieżąco odpowiednim instytucjom (np. MOPS, kurator sądowy)
- doskonalenie kadry (studia podyplomowe, kursy, szkolenia, rady szkoleniowe, webinary)
- monitorowanie środowiska uczniów poprzez rozmowy z dziećmi, rozmowy z rodzicami, diagnozowanie środowiska, współpraca między instytucjami, kierowanie dzieci do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, poradni specjalistycznych
- wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez udział w projekcie „Podniesienie jakości edukacji przedszkolnej na terenie gminy Bytów”, udzielanie wsparcia w formie pomocy psychologiczno-pedagogicznej (zajęcia rewalidacyjne, wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, integracji sensorycznej, logopedii, konsultacji z psychologiem)
- rozwijanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dzieci, poprzez organizację Festynu Rodzinnego, pikników, wycieczek, organizacja spektakli teatralnych oraz różnorodnych warsztatów w przedszkolu, udział w Projekcie “Bytów, wielki świat małego człowieka”.

MOPS:

Kierunek działania 3

– rodzaj działań:

- Pomoc psychologiczna świadczona była przez dwóch psychologów:

	- psycholog zatrudniony w Ośrodku wspierający klientów Gminy Bytów, z którego porad łącznie skorzystało 48 rodzin, udzielono 126 porad; - psycholog zatrudniony w Ośrodku wspierający pracę zespołów specjalistycznych ds. wsparcia rodziny i przeciwdziałania przemocy oraz ds. asysty rodzinnej, z którego usług skorzystało 18 rodzin. Psycholog przeprowadził również 26 spotkań grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej, w której uczestniczyło 10 osób. Pomoc psychologów polegała na: ➤ udzielaniu konsultacji osobom dotkniętym kryzysem życiowym ➤ wspomaganiu wychowawczej funkcji rodziny, udzielanie porad mających na celu wypracowanie prawidłowych relacji oraz zasad funkcjonowania w rodzinie ➤ udzielaniu konsultacji oraz wsparcia dla osób przejawiających zaburzenia psychiczne (w tym m.in. zaburzenia nastroju, zaburzenia w zachowaniu, uzależnienia) ➤ pomocy rodzinom dotkniętym przemocą ➤ udzielaniu konsultacji osobom współuzależnionym ➤ wspieraniu pracowników Ośrodka (w tym głównie pracowników socjalnych, asystentów rodziny) w pracy z rodziną w formie superwizji ➤ wskazywaniu rodzinom, objętych wsparciem zespołu ds. wsparcia rodziny i przeciwdziałania przemocy i zespołu ds. asysty rodzinnej, potrzeby przeprowadzania diagnozy w PPP oraz konsultacji z innymi specjalistami. SP1: Kierunek działania 1 – liczba i rodzaj działań: 4 • rozmowy z uczniami, rodzicami, opiekunami uczniów, • rozmowy między nauczycielami nt. uczniów, ich środowiska rodzinnego, • współpraca z Komendą Powiatową Policji,
--	---

	• indywidualna diagnoza trudności edukacyjnych oraz emocjonalnych ucznia. Kierunek działania 2 • szkoleniowe rady pedagogiczne, • indywidualne podwyższanie kwalifikacji przez nauczycieli (studia podyplomowe, kursy, warsztaty, szkolenia, webinary). Kierunek działania 3 • uczniowie mają możliwość konsultacji z pedagogiem, psychologiem, pedagogiem specjalnym, doradcą zawodowym, logopedą na terenie szkoły, • wskazywanie rodzicom i uczniom potrzeby przeprowadzenia diagnozy w PPP oraz konsultacji z innymi specjalistami, np. psychiatrą dziecięcym. Kierunek działania 4 – liczba działań: 4 – rodzaj działań: • zapewnienie uczniom możliwości uczęszczania na zajęcia wyrównawcze, rozwijające zainteresowania, • dostosowywanie wymagań podczas zajęć edukacyjnych do potrzeb i możliwości uczniów, • organizowanie przez nauczycieli wycieczek, wyjść edukacyjnych i kulturalnych, • udział szkoły w różnego rodzaju projektach i programach m.in. „Akademia Edukatora Klimatu”, „Ambasador Eksperymentu”, „Edukacja włączająca w gminie Bytów” Kierunek działania 5 – liczba działań: 3 – rodzaj działań: • bieżąca analiza funkcjonowania ucznia w szkole, • zwracanie uwagi na fakt posiadania przez ucznia pomocy i przyborów szkolnych, ubiór,
--	--

	• konsultacje z pracownikami MOPS, PCPR, kuratorami sądowymi. Kierunek działania 6 – rodzaj działań: • organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych SKS, zajęć rozwijających zainteresowania. Kierunek działania 7 – rodzaj działań: • organizacja zawodów sportowych, konkursów przedmiotowych oraz uczestniczenie w nich na szczeblu gminnym, powiatowym, wojewódzkim, • uczestniczenie w Dniach Otwartej Szkoły, Targach Edukacji i Pracy, Nocy Nauki, • uczestniczenie w imprezach kulturalnych, wyjściach do kina, na przedstawienia teatralne • uczestniczenie w wydarzeniach organizowanych przez Urząd Miejski np. obchody Narodowego Święta Niepodległości, Ekopiknik z okazji Dnia Ziemi, Pierwszy Dzień Wiosny, • wymiana doświadczeń między nauczycielami. SP Pomysk Wielki: Kierunek działania 1 – rodzaj działań: • diagnoza niepowodzeń szkolnych uczniów na podstawie analizy osiągnięć szkolnych uczniów, obserwacji pedagogicznej, rozmów z rodzicami i uczniami • kierowanie uczniów z trudnościami szkolnymi na badania diagnostyczne do Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej, • organizacja pomocy w nauce – konsultacje dla uczniów • prowadzenie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych • prowadzenie zajęć korekcyjno- kompensacyjnych
--	--

	• prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne TUS. Kierunek działania 2 – rodzaj działań: • udział nauczycieli w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i webinarach, • udział nauczycieli w radach szkoleniowych w ramach WDN • umożliwienie i wspieranie nauczycieli w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych poprzez doszkalcenie (studia podyplomowe) • umożliwienie nauczycielom podnoszenia awansu zawodowego. Kierunek działania 3 – rodzaj działań: • zajęcia w szkole z psychologiem, pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym i z logopedą • pomoc rodzicom w kierowaniu uczniów do lekarzy specjalistów, w tym psychiatrów dziecięcych • udział nauczycieli współorganizujących w procesie kształcenia uczniów z orzeczeniami. Kierunek działania 4 – liczba działań: 7 – rodzaj działań: • prowadzenie kół zainteresowań w szkole, • prowadzenie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz rozwijających zainteresowania, • prowadzenie zajęć realizowanych z zaleceń opinii i orzeczeń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, zajęcia z psychologiem i pedagogiem szkolnym, zajęcia rewalidacyjne, socjoterapeutyczne, gimnastyka ogólnorozwojowa),
--	---

	• dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości uczniów, • organizowanie przez nauczycieli wycieczek, wyjść edukacyjnych i kulturalnych, • realizowanie projektów na rzecz dzieci i młodzieży współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, tj. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej: ➤ Edukacja włączająca w Gminie Bytów ➤ Wysokiej jakości edukacja ogólna w szkołach podstawowych gminy Bytów ➤ Podniesienie jakości edukacji przedszkolnej na terenie gminy Bytów: • Zajęcia z doradztwa zawodowego, • udział uczniów w konkursach, zawodach i przeglądach. Kierunek działania 5 – liczba działań: 4 – rodzaj działań: • diagnoza środowiska rodzinnego poprzez rozmowy z dziećmi i rodzicami, wywiady, • monitoring zabezpieczania podstawowych potrzeb bytowych dzieci, • konsultacje z pracownikami MOPS, PCPR, dzielnicowymi KPP, kuratorami Sądu Rejonowego, • umożliwienie uczniom z problemami udziału w spotkaniach ze specjalistami w szkole. Kierunek działania 6 – liczba działań: 4 – rodzaj działań: • udział uczniów w zajęciach sportowych (SKS), • organizacja zajęć rozwijających uzdolnienia i zainteresowania, • udział uczniów w zajęciach tanecznych zespołu kaszubskiego „Sekrete”,
--	---

	• uczestnictwo w zajęciach dodatkowych finansowanych z funduszu unijnego. Kierunek działania 7 – liczba działań: 7 – rodzaj działań: • organizacja i udział w międzyszkolnych zawodach sportowych, • organizacja i udział w międzyszkolnych konkursach przedmiotowych i artystycznych, • uczestniczenie w imprezach kulturalnych, wyjściach do kina, na przedstawienia teatralne, • uczestniczenie w wydarzeniach organizowanych przez Urząd Miejski, • udział uczniów w kółkach zainteresowań (np. przyrodniczym, biologicznym, geograficznym, chemicznym, językowym, polonistycznym, matematycznym, robotyka, lego), • udział uczniów i rodziców w imprezach i uroczystościach szkolnych i klasowych, • udział uczniów i pomoc rodziców w organizacji zawodów sportowych, akcji charytatywnych w szkole oraz Dnia Rodziny. ZSP: Kierunek działania 1 – rodzaj działań: • działalność w szkole pedagogów i psychologa, bieżące monitorowanie zachowań uczniów • profilaktyka zdrowia psychicznego (program: "Niebieskie Trampki" - 60 osób) • zajęcia profilaktyczno-wychowawcze – 756 osób • udział w spektaklach profilaktycznych: „Nie piję alkoholu”, “Nie używam narkotyków” – 140 osób • udział młodzieży w tworzeniu projektu profilaktycznego “Przełamujemy bariery” – 16 osób
--	--

	• realizacja projektów profilaktycznych w ramach współpracy z Gminą Bytów – 756 osób, • akcje charytatywne (krwiodawstwo, szafa w porządku, zbiórka żywności) - 356 osób • Europejski dzień solidarności międzypokoleniowej - 15 osób • profilaktyka zdrowia psychicznego - 90 osób • zajęcia projektowe (dobry zawód-lepsza przyszłość 2 420 uczniów, zdolni z pomorza - 43 osoby, Kompetentni na starcie - 35 osób, Kierunek działania 3 – rodzaj działań: • Fachowe wsparcie szkolnych pedagogów i psychologa. Rodzice otrzymują informację, gdzie mają szukać pomocy w sytuacji kryzysowej (numery telefonów, informacje na temat Poradni Psychologicznych) - 145 osób. • W celu szybkiego rozwiązania problemów za zgodą rodziców wzywana była do szkoły karetka pogotowia. • W szkole działa strefa relaksu, w której znajdują się ulotki informujące o miejscach, gdzie młodzież może znaleźć pomoc w sytuacji kryzysowej. Kierunek działania 7 – rodzaj działań: • Działalność Samorządu Uczniowskiego – imprezy integrujący społeczność szkolną: Dzień jabłka, ślubowanie klas pierwszych, Turniej szachowy, Dzień kostki Rubika, Dzień Wiosny, Dzień kolorowej skarpety, Dzień dziewczyny, chłopaka, uroczyste zakończenie klas kończących szkołę . • Organizowanie wyjazdów integracyjnych: klasowe ogniska -160 osób. • Wycieczki o charakterze integracyjno – kulturalnym: Gdańsk, Słupsk, Toruń, Częstochowa, Oświęcim, Wadowice, Poznań, Wrocław, Praga, Litwa - 515 osób. • Okolicznościowe apele z okazji ważnych wydarzeń rocznicowych.
--	--

- Wyjścia do kina, teatru, na spotkania autorskie do Biblioteki Miejskiej i Pedagogicznej w Bytowie.
- Wigilie klasowe, andrzejki, połowinki, studniówka.
- wymiana międzynarodowa, uczniowie z Niemiec - 30 osób.

SP5:

Kierunek działania 1

– rodzaj działań:

- analiza wyników osiągniętych na egzaminie klas ósmych – opracowanie programu naprawczego.
- diagnoza niepowodzeń szkolnych uczniów na podstawie analizy osiągnięć szkolnych uczniów, obserwacji pedagogicznej, rozmów z rodzicami i uczniami.
- kierowanie uczniów z trudnościami szkolnymi na badania diagnostyczne w Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej.
- udział w konferencjach i szkoleniach podnoszącym umiejętności i kompetencje pedagogiczne oraz kwalifikacje przedmiotowe
- wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli
- szkoleniowe rady pedagogiczne
- indywidualne podwyższanie kwalifikacji przez nauczycieli - kursy, warsztaty, szkolenia, webinaria.

Kierunek działania 2

– rodzaj działań:

- podnoszenie kwalifikacji i zdobywanie dodatkowych uprawnień nauczycieli:
 - studia podyplomowe
 - udział w konferencjach i szkoleniach podnoszącym umiejętności i kompetencje pedagogiczne oraz kwalifikacje przedmiotowe
 - wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli
 - szkoleniowe rady pedagogiczne
 - indywidualne podwyższanie kwalifikacji przez nauczycieli - kursy, warsztaty, szkolenia, webinaria.

Kierunek działania 3

- rodzaj działań:
- Pomoc świadczona uczniom na terenie szkoły przez szkolnych specjalistów: pedagodzy, psycholog, pedagog specjalny, logopeda, doradca zawodowy, terapeuci pedagogiczni.
- Zobowiązanie rodziców uczniów wymagających wsparcia i leczenia do konsultacji z lekarzami psychiatrami dziecięcymi, terapeutami psychologicznymi, z ośrodkami środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży.

Kierunek działania 4

- rodzaj działań:
- Organizacja zajęć specjalistycznych:
 - zajęcia korekcyjno-kompensacyjne
 - zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze
 - zajęcia logopedyczne
 - zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne
 - zajęcia o charakterze terapeutycznym
 - zajęcia rewalidacyjne
- Zajęcia rozwijające uzdolnienia.
- Dostosowywanie wymagań edukacyjnych.
- Realizacja Projektu „Wysokiej jakości edukacja ogólna w szkołach podstawowych Gminy Bytów”
- Realizacja Projektu „Edukacja włączająca w gminie Bytów”.

Kierunek działania 5

- rodzaj działań:
- Diagnoza środowiska rodzinnego poprzez rozmowy z uczniami i rodzicami, wywiady

	• Monitoring zabezpieczania podstawowych potrzeb bytowych dzieci • Konsultacje z MOPS, PCPR, dzielnicowymi KPP, kuratorami Sądu Rejonowego • Udział specjalistów szkolnych w posiedzeniach grup diagnostyczno –pomocowych /NK/. Kierunek działania 6 Organizacja pomocy w nauce – konsultacje dla uczniów. – rodzaj działań: • Organizacja zajęć rozwijających uzdolnienia i zainteresowania • Zajęcia sportowe, SKS –y itp. - Aktywny do kwadratu - WF z AWF - Zmieniam postawę ciała aktywnie, kiedy do sportu podchodzę pozytywnie. Kierunek działania 7 – rodzaj działań: • Organizacja i udział w międzyszkolnych zawodach sportowych. • Organizacja i udział w międzyszkolnych konkursach przedmiotowych. • Wyjście klasy do Powiatowego Centrum Edukacji Zawodowej w Bytowie. Udział w spotkaniu "Poznaj zawody z przyszłością i postaw na przedsiębiorczość". • Wyszywanka na Majdanie udział w uroczystości na rynku w Bytowie, przygotowanie strojów • Organizacja Dnia Otwartego Szkoły. • Wymiana doświadczeń pomiędzy nauczycielami i specjalistami z innych placówek.
--	---

Tabela 25. Działania w ramach CS2, CO3: Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej

kierunki działań	Opis podjętych działań (podmiot, liczba, rodzaj działań oraz liczba uczestników)
1. Zapewnienie osobom uzależnionym dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej. 2. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do m.in. pomocy psychologicznej, terapeutycznej, rehabilitacyjnej, prawnej oraz socjalnej. 3. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami przemocy domowej dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego, a w razie potrzeby – zapewnienie schronienia w celu odizolowania od sprawców przemocy. 4. Kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału	PCPR: Kierunek działań 3 W 2025 roku 4 osoby z gminy Bytów dotknięte problemem przemocy domowej skorzystały z dostępu do wsparcia psychologicznego lub prawnego. Kierunek działań 4 Z terenu gminy Bytów 2025 roku skierowano 1 osobę do programu korekcyjno-edukacyjnego. Kierunek działań 5 W 2025 roku PCPR w Bytowie prowadziło działalność informacyjną i edukacyjną tj.: udostępniono informacje dotyczące programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową na stronie PCPR oraz w mediach społecznościowych, dwukrotnie w ciągu 2025 roku przesłano do instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej informatory o instytucjach i podmiotach realizujących działania adresowane do osób stosujących przemoc domową, przesłano informację o naborze do programu korekcyjno-edukacyjnego do wszystkich instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. CIS: Kierunek działania 1 „Reintegracja społeczno-zawodowa na rok 2025” - dla osób uzależnionych od alkoholu, w okresie od 2 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. Do udziału w programie zakwalifikowanych zostało łącznie 17 osób uzależnionych od alkoholu lub będących osobami współuzależnionymi, w tym 10 mężczyzn (M) i 7 kobiet (K). Każdy z uczestników biorących

w programach korekcyjnych.	udział w programie otrzymał kompleksowe wsparcie terapeutyczne oraz możliwość udziału
5. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie.	w zajęciach/warsztatach dostosowanych do predyspozycji społecznych i zawodowych jak również badania lekarskie i badania laboratoryjne w celu wydania zaświadczenia o braku przeciwwskazań lub o występujących przeciwwskazaniach do udziału przez uczestnika w zajęciach Centrum Integracji Społecznej w Bytowie oraz szkolenie Bhp i p.poż. Po szkoleniu BHP i p.poż. oraz badaniach lekarskich uczestnicy podpisali z Kierownikiem Centrum Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego i rozpoczęli udział w zajęciach programowych reintegracji społeczno-zawodowej. W ramach zajęć zrealizowano m.in.:
6. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, podnoszenie kwalifikacji członków zespołu w kwestiach przeciwdziałania i zapobiegania przemocy w rodzinie.	1) szkolenia BHP i p.poż., 2) zajęć z edukacji ogólnej, 3) zajęć psychoedukacyjnych, 4) warsztatów motywacyjnych, 5) warsztatów umiejętności społecznych, 6) warsztatów kompetencji cyfrowych, 7) zajęć z nauki poprawnej polszczyzny i zasad komunikacji, 8) zajęć z zarządzania budżetem domowym, 9) warsztatów terapii uzależnień, 10) warsztatów pierwszej pomocy, 11) warsztatów edukacji zdrowotnej, 12) warsztatów fotograficznych, 13) warsztatów krawieckich, 14) warsztatów kulinarnych, 15) warsztatów rękodzielniczych, 16) edukacji kulturalnej, 17) zajęć aktywizacji zawodowej, 18) kursu zawodowego „Ogrodnik terenów zieleni”
7. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, problemami alkoholowymi i narkomanii.	

	19) kursu zawodowego „Robotnik oczyszczania miasta” Zajęcia prowadzone były w siedzibie CIS w Bytowie od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 13.00 (6 godzin lekcyjnych dziennie) + 1 godzina na ciepły posiłek w miejscu wyłonionym drogą zapytania ofertowego. Zajęcia praktyczne w ramach kursu zawodowego, odbywały się na terenie Bytowa od godziny 7.00 do 13.00. W szczególnych przypadkach zajęcia praktyczne były wydłużone do godz. 15.00. Wszyscy uczestnicy, którzy w 2025 r. uczestniczyli w reintegracji społeczno-zawodowej, za każdy miesiąc pobytu w CIS, otrzymywali świadczenie integracyjne refundowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Bytowie ze środków z Funduszu Pracy oraz opłacono za nich składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Podstawowy wymiar świadczenia integracyjnego do maja 2025 r. wynosił 1994,40 brutto (1994,40 netto), od czerwca 2025 r. wynosił 2066,30 brutto (2066,30 netto) i stanowił 120% zasiłku dla osób bezrobotnych. W każdym miesiącu wysokość świadczenia integracyjnego była pomniejszana z powodu nieobecności uczestników na zajęciach. Łącznie na świadczenia integracyjne w roku 2025 przekazano kwotę 400 644 zł. Koszt całego zadania bez świadczeń integracyjnych wyniósł 159 998,43 zł. Przedszkole nr 1: Kierunek działania 5 – rodzaj działań: - Udział w Ogólnopolskiej Kampanii Dzieciństwo bez przemocy. - gazetki informacyjne dla dzieci i rodziców. KPP: Kierunek działania 5 10 działań; 52 spotkań; 1300 uczestników
--	---

	Rodzaj przedsięwzięcia: Spotkania edukacyjno-informacyjne „Narkotyki-nowe substancje psychoaktywne”, „Alkohol”. Adresaci: Uczniowie klas IV-VIII, grono pedagogiczne. SP Pomysk Wielki: Kierunek działania 5 – liczba działań: 4 – rodzaj działań: • zajęcia z wychowawcami, • uczestnictwo w programach profilaktycznych • współpraca z instytucjami (MOPS, PCPR), • PROGRAM PROFILAKTYCZNY „CUKIERKI”. ZSP: Kierunek działania 2 W szkole uczniowie dotknięci problemem uzależnień mogą liczyć na fachowe wsparcie szkolnych pedagogów i psychologa oraz na wsparcie kadry wychowawców. Kierunek działania 5 – W Szkole realizowane były 4 projekty wychowawczo - profilaktyczne (756 osób). – Przystąpienie szkoły do ogólnopolskiego programu profilaktycznego; „Niebieskie Trampki” – udział w tworzeniu miasteczka młodzieży w Gdańsku - 35 osób – strefa Młodzi wiedzą, Apteczka pierwszej pomocy - 90 osób. – W ramach współpracy z policją w Bytowie realizowane były zajęcia pt.: „Stop pijanym kierowcom”, „Jak niebezpieczny jest hejt?” (230 osób), – współpraca z fundacją Twarze depresji - 756 osób.
--	---

MOPS:

Kierunek działania 2-3

- Prowadzenie grupy wsparcia – w ramach tego działania odbyło się 26 spotkań po dwie godziny. Spotkania obejmowały podstawowe zagadnienia z zakresu przemocy w rodzinie, a ich celem było zwiększenie świadomości uczestniczących osób na temat przemocy, cykli przemocy, konsekwencji psychologicznych, wpływu na rodzinę oraz poszukiwanie alternatywnych rozwiązań dla poczucia bezradności i rezygnacji ze zmiany własnej sytuacji, ćwiczenie asertywności w relacjach etc.

Kierunek działania 4

1 osoba podejrzana o stosowanie przemocy domowej została skierowana, na wniosek grup diagnostyczno- pomocowych, do odbycia programu korekcyjno-edukacyjnego (w 2025 r. 2 osoby brały udział w programie korekcyjno-edukacyjnym).

Kierunek działania 5, 6

– rodzaj działań:

W celu podniesienia kompetencji i wiedzy członków ZI i grup diagnostyczno-pomocowych w 2025 r.

ZI Gminy Bytów zorganizował dwa szkolenia pn.:

- „Dziecko jako osoba doznająca i świadek przemocy domowej w procedurze Niebieskie Karty. Procedura zapewnienia dziecku ochrony zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy. Rola i zadania pracowników ochrony zdrowia w systemie przeciwdziałania przemocy.” - udział 28 osób.
- „Realizacja zadań ZI i grup diagnostyczno-pomocowych” - udział 18 osób,

Ponadto, pracownicy socjalnych MOPS Bytów uczestniczyli w 5 szkoleniach dotyczących przemocy domowej zorganizowanych przez instytucje zewnętrzne.

Przedszkole Nr 2:**Kierunek działania 5**

– rodzaj działań:

- Udział w Ogólnopolskiej Kampanii Dzieciństwo bez przemocy.
- gazetki informacyjne dla dzieci i rodziców.

UM OS:**Kierunek działania 1-3**

– Sfinansowano działalność Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w Bytowie przy ul. Miłej 26, w którym dyżur pełnili członkowie GKRPA, terapeuta oraz radca prawny:

- odbyło się 83 dyżurów mających na celu przeprowadzanie rozmów z osobami zaproszonymi do GKRPA i członkami ich rodzin w sprawie uzależnienia od alkoholu oraz przemocy w rodzinie, osoby dyżurujące udzielały informacji o działaniach instytucji i podmiotach działających w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie
- odbyły się 24 dyżury, w czasie których radca prawny udzielał porad i konsultacji prawnych, z porad skorzystało 17 osób
- sfinansowano zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu w zakresie motywowania do trzeźwienia i podjęcia leczenia, zapobieganie nawrotom picia oraz zajęcia dla osób współuzależnionych; zajęcia prowadzone były przez certyfikowanego specjalistę psychoterapii uzależnień 1 raz w tygodniu (czwartek) dla każdej z ww. grup.

Łącznie zostały przeprowadzone 46 spotkań dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz sesje rodzinne.

Kierunek działania 5

– zrealizowano 15 programów profilaktycznych

Kierunek działania 7

– udzielono dotację dla Fundacji JP II w Mądrzechowie na realizację zadania publicznego pn. „Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży z miejscowości Mądrzechowo i Ząbinowice Biwak

	z Bogiem (i) mym przyjacielem”. Zadanie polegało na przeprowadzeniu działań profilaktycznych dotyczących negatywnych skutków spożywania alkoholu oraz przemocy, a także przeciwdziałania tym problemom w ramach przeprowadzonego programu profilaktycznego „Unplugged” – udzielono dotację dla Fundacji JP II w Mądrzechowie na realizację zadania publicznego pn. „Rodzina jest jak drzewo – promocja rodziny obejmująca zajęcia profilaktyczne (kontynuacja)” – udzielono dotację dla Stowarzyszenia na Rzecz Osób Uzależnionych i Umierających „Osiem” w Żukówku na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. „Spotkania rodzin”. Programem objęto rodziny osób uzależnionych od alkoholu, które podjęły terapię odwykową – udzielono dotację dla Stowarzyszenia na Rzecz Osób Uzależnionych i Umierających „Osiem” w Żukówku na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn., „Organizowanie dodatkowych zajęć terapeutycznych dla osób z terenu Gminy uzależnionych od alkoholu oraz tych, które ukończyły terapię podstawową. Podniesienie na wyższy poziom świadczonych usług poprzez superwizję”. Programem tym objęto osoby, które ukończyły terapię podstawową zapewniając im opiekę poszpitalną przez okres minimum jednego roku raz w miesiącu, poprzez wzmocnienie motywacji do utrzymania abstynencji od alkoholu oraz rozwinięcie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach bez sięgania po alkohol. – Udzielono dotację dla Fundacji Rozwoju Lokalnego “PARASOL” w Bytowie na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. „Święto Rodziny” – Udzielono dotację dla Fundacji Rozwoju Lokalnego “PARASOL” w Bytowie na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. „Zdrowienie rodzin uwikłanych w chorobę alkoholową – edukacja, rozwój, integracja”.
--	--

III.2. OCENA REALIZACJI CS 2

Analizę realizacji celów strategicznych należy przeprowadzić w oparciu o dane uzyskane dla przyjętych w Strategii mierników. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 2 dla poszczególnych lat prezentujemy w tabeli poniżej.

Celem strategicznym 2 była praca na rzecz rodziny, przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

Pierwszy miernik realizacji celu strategicznego 2, czyli liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej wzrosła z poziomu 502 w roku 2021 do 623 w roku 2025 wobec planowanych 585. Z pewnością cieszy radykalny spadek liczby rodzin objętych wsparciem z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego z poziomu 101 w roku 2021 do 17 rodzin w roku 2025 wobec planowanych 120 rodzin. Z kolei zdecydowanie wzrosła ogólna liczba rodzin objętych pracą socjalną ze 180 rodzin w roku 2021 do 510 rodzin w roku 2025 wobec planowanych 470. Oznacza to, że większa część mieszkańców potrzebuje takiego rodzaju pomocy i dobrze, że gmina wychodzi naprzeciw ich potrzebom.

Niepokojący jest natomiast dwukrotny wzrost liczby osób korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej z powodu narkomanii z 5 w roku 2021 do 10 w roku 2025 wobec planowanych dwóch osób. Nieznacznie wzrosła też wobec stanu początkowego (2019 rok) liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie - z 11 w 2019 roku do 13 w roku 2025. Jest to jednak i tak niezły wynik, jeśli porówna się to z latami poprzednimi, a zwłaszcza z rokiem 2021, kiedy takich osób było aż 19. Pamiętać należy jednak, że rok 2021 był szczególny, ponieważ był to szczyt pandemii koronawirusa i obowiązywał wtedy powszechnie nakaz izolacji, co, jak wiadomo, mogło wpływać niekorzystnie na relacje rodzinne.

Dobrą wiadomością jest natomiast spadek liczby interwencji przeprowadzanych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zakończonych założeniem Niebieskiej Karty z planowanych 50 do 46. Zaznaczyć należy, że nie jest to niestety najlepszy wynik, ponieważ rok wcześniej takich przypadków było o 5 mniej.

Znacząco wzrosła natomiast liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych z planowanych 1170 do poziomu 1561 w roku 2025. Rekordowym pod tym względem był rok 2021, kiedy takich osób było 1868.

Liczba osób korzystających ze świadczeń alimentacyjnych pozostaje mniej więcej na tym samym poziomie: 159 w roku 2021 i 162 w roku 2025 wobec planowanych 154.

Widzimy wzrost rodzin objętych wsparciem w ramach Karty Dużej Rodziny z planowanych 779 do 1822 w 2025 roku.

Tabela 26. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 2 w latach 2021-2025

L.p.	miernik	jednostka miary	Stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2025 r.)	stan w 2021 r.	stan w 2022 r.	stan w 2023 r.	stan w 2024 r.	stan w 2025 r.
1	liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,	rodzina	585	585	502	470	487	473	623
2	liczba rodzin objętych wsparciem z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	rodzina	123	120	101	110	113	66	17
3	liczba rodzin objętych pracą socjalną,	rodzina	477	470	180	186	303	297	510
4	liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny	rodzina	26	15	16	17	16	13	15
5	liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej z powodu:								
a)	alkoholizmu	rodzina	113	113	101	90	86	77	85
b)	narkomanii	rodzina	2	2	5	4	6	10	10
c)	przemocy w rodzinie	rodzina	11	11	19	11	14	12	13
6	liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zakończonych założeniem Niebieskiej Karty	karta	50	50	42	45	60	41	46

7	liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych	osoba	1 166	1 170	1 868	1 794	1 741	1 642	1 561
8	liczba osób korzystających ze świadczeń alimentacyjnych	osoba	154	154	159	150	149	154	162
9	liczba rodzin objętych wsparciem Karty Dużej Rodziny	rodzina	779	779	1038	1419	1671	1763	1822

IV. CEL STRATEGICZNY 3: podniesienie jakości życia osób starszych oraz osób niepełnosprawnych

IV.1. DZIAŁANIA W RAMACH CS 3

Dla CS3 „podniesienie jakości życia osób starszych oraz osób niepełnosprawnych” wyodrębniono dwa Cele Operacyjne (CO):

1. Realizacja idei „starzenia się w zdrowiu”;
2. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych fizycznie i psychicznie;

W ramach poszczególnych Celów Operacyjnych CS3 wybrane podmioty podejmowały w docelowym 2025 r. działania przedstawione w poniższych tabelach.

Tabela 27. Działania w ramach CS3, CO1: Realizacja idei „starzenia się w zdrowiu”

kierunki działań	Opis podjętych działań (podmiot, liczba, rodzaj działań oraz liczba uczestników)
1. Monitorowanie sytuacji osób starszych i niepełnosprawnych.	11-20 Hufiec Pracy: Kierunek działania 11 – liczba działań: 2 – liczba uczestników: 13
2. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym.	– rodzaj działań: cykl spotkań w Dziennym Domu Senior + - wspólne tworzenie prac manualnych oraz dzień pielęgnacji. Przedszkole FOR KIDS: Kierunek działania 1
3. Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych oraz kontaktów z otoczeniem osobom starszym i niepełnosprawnym.	– rodzaj działań: • wspieranie działań MOPS w ramach akcji Kartka dla Seniora; • organizacja Dnia Babci i Dziadka.

4. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi. 5. Wspieranie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu osób starszych i niepełnosprawnych. 6. Rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne. 7. Inicjowanie przedsięwzięć zapewniających integrację osób starszych i niepełnosprawnych ze środowiskiem. 8. Działalność Klubu Seniora. 9. Podejmowanie współpracy z kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi	BM: Kierunek działania 5 – liczba działań: 1 – rodzaj działań: „Warsztaty kompetencji cyfrowych dla seniorów” – cykliczne zajęcia edukacyjne, które mają na celu wspieranie seniorów w zdobywaniu nowych umiejętności cyfrowych oraz wzmocnienie ich pewności siebie i niezależności w korzystaniu z nowoczesnych technologii: – liczba spotkań: 36 – liczba uczestników: 289. Kierunek działania 6 – liczba działań: 2 – rodzaj działań: „CzwARTkowe inspiracje malarskie” – warsztaty dla seniorów, których celem jest rozwijanie umiejętności malarskich oraz inspiracja do twórczego wyrażania siebie poprzez sztukę: – liczba spotkań: 4 – liczba uczestników: 35; „Angielski od podstaw – spotkania dla seniorów” – cykliczne zajęcia edukacyjne, które mają na celu wspieranie osób starszych w nauce języka angielskiego od podstaw. Spotkania odbywają się raz w tygodniu: – liczba spotkań: 22 – liczba uczestników: 145. CIS: Kierunek działania 3,10 Usługi opiekuńcze dla osób starszych i niepełnosprawnych. Na podstawie Zarządzenia nr 307/2023 Burmistrza Bytowa z dnia 15 grudnia 2023 r., w sprawie przekazania do realizacji zadania pn. „Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi” oraz Zarządzenia
--	---

w celu wzmocnienia wsparcia adresowanego do osób starszych i niepełnosprawnych. 10. Poszerzenie zakresu usług wsparcia środowiskowego na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych. 11. Popularyzowanie i organizowanie wolontariatu na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.	260/2025 Burmistrza Bytowa z dnia z dnia 2 grudnia 2025 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie przekazania do realizacji zadania pn. „Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi” w zakresie opłat za godzinę świadczonych usług, Centrum świadczyło usługi opiekuńcze jako zadanie własne samorządu gminnego. Usługę świadczone dla osób wskazanych decyzją administracyjną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytowie oraz dla osób prywatnych, które zleciły usługę osobiście lub przez ich rodziny i zawarły umowę z CIS. Temat usług opiekuńczych dla osób starszych jest bardzo ważny, ponieważ dotyczy przyszłości nas wszystkich. Starzejące się społeczeństwo to temat goszczący bardzo często na ustach wielu polityków i władz lokalnych, czy dyrektorów i kierowników placówek organizujących wsparcie pomocowe dla osób starszych. Obecnie wiele krajów, w tym również Polska, zмага się z wyzwaniem starzejącego się społeczeństwa. Wg prognoz GUS, do roku 2050 liczba osób w wieku 65+ w Polsce wzrośnie do około 30% społeczeństwa. Liczba osób starszych rośnie szybciej niż liczba ludzi młodych. Oznacza to, że potrzeba opieki nad seniorami będzie coraz większa. Oznacza to większe zapotrzebowanie na usługi medyczne, opiekuńcze i socjalne. Tendencja wzrostowa na naszym terenie widoczna jest już od kilku lat. Środki przeznaczane na to zadanie, jeszcze kilka lat temu były wystarczające, czasami nadwyżki budżetowe z planu wracały do budżetu gminy. Na chwilę obecną środki w planie finansowym centrum są dalece niewystarczające i konieczne staje się ich zwiększanie. Wielu seniorów zмага się z samotnością, chorobami przewlekłymi oraz ograniczoną mobilnością, wielu z nich wymaga codziennej opieki, ale ich rodziny często nie mają na to czasu lub możliwości. Z jednej strony młodsze pokolenia żyją szybciej, często pracując za granicą lub w innym mieście, a z drugiej strony – system opieki instytucjonalnej nie jest jeszcze dostatecznie rozwinięty. Nie wszyscy mają rodzinę, która może się nimi zająć, dlatego właśnie rośnie znaczenie usług opiekuńczych, które stanowi ogromne wyzwanie, chociażby z takich powodów jak: - niedobór opiekunów – zarówno profesjonalnych, jak i rodzinnych, który będzie się nasilał,
---	---

	- finansowanie – usługi opiekuńcze są kosztowne, a system wsparcia bywa dalece niewystarczający do wzrastających potrzeb społeczeństwa przy i tak bardzo niskim wynagradzaniu pracowników świadczących te usługi. Większa liczba seniorów oznacza większe wydatki państwa na emerytury, opiekę zdrowotną i socjalną. Bez odpowiedniego planowania i rozwoju usług opiekuńczych może dojść do kryzysu, w którym ani budżet państwa, ani prywatne rodziny nie będą w stanie zapewnić godnej opieki dla wszystkich potrzebujących. Temat opieki nad seniorami to nie tylko sprawa osób starszych – to wyzwanie dla całego społeczeństwa. Każdy z nas się kiedyś zestarzeje, dlatego warto już teraz inwestować w rozwiązania, które zapewnią godne życie starszym pokoleniom. Wsparcie dla seniorów, to inwestycja w naszą wspólną przyszłość. W 2025 r. usługami objęto łącznie 103 podopiecznych: 1) 55 podopiecznych – samorządowe usługi opiekuńcze, 2) 12 podopiecznych – zlecone usługi opiekuńcze (specjalistyczne), 3) 6 podopiecznych – prywatne, 4) 30 podopiecznych – Program „Opieka 75+” W celu wykonywania zadania CIS zatrudniał opiekunki na: umowę o pracę (1 osoba), umowę zlecenie (20 osób). Zadanie polegało przede wszystkim na: 1. udzielaniu pomocy podopiecznym w podstawowych czynnościach życiowych, w tym pomocy przy spożyciu posiłków, pielęgnacji, także pielęgnacji w czasie choroby, układania chorego w łóżku, 2. opiece higienicznej, w tym myciu, kąpieli, 3. pomocy przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych, 4. przygotowaniu posiłków z uwzględnieniem diety, 5. zakupu artykułów spożywczych i innych potrzebnych w gospodarstwie domowym, 6. niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych i urzędowych, kontaktów z otoczeniem,
--	--

	7. utrzymaniu w czystości pomieszczenia podopiecznego, prania bielizny osobistej i pościelowej, 8. organizowaniu spacerów, 9. dla podopiecznych z zaburzeniami psychicznymi usługi świadczone m.in. w zakresie: 1) uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, 2) interwencji i pomocy w życiu rodzinnym, 3) pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, 4) pielęgnacji – jako wspierania procesu leczenia, 5) rehabilitacji fizycznej i usprawnienia zaburzonych funkcji organizmu. W ramach zadania koordynacją usług w roku 2024 zajmował się podinspektor ds. usług opiekuńczych. Łącznie na realizację zadania wydano 928 323,62 zł, w tym: usługi zlecone (środki od wojewody) - 291 410,00 zł, usługi samorządowe – 556 066,62 zł oraz środki z programu „Opieka 75+” – 80 847,00 zł. ZSP: Kierunek działania 6, 7 – rodzaj działań: • W ramach współpracy z OHP uczniowie naszej szkoły uczestniczyli w spotkaniach w Domu Seniora. Uczniowie uczący się zawodu fryzjerstwa służyli pomocą w zmianie fryzury i stylizacji włosów oraz wspólnie piekli świąteczne ciasteczka (25 osób). • Udział w zbiórce żywności dla seniorów w ramach ogólnopolskiej akcji „Podziel się posiłkiem” (15 osób). • przygotowanie koncertu dla seniorów „Dom Seniora w Dąbiu” - 18 osób • sesja fotograficzna dla seniorów - 20 osób. Przedszkole nr 1: – rodzaj działań: • wspieranie działań MOPS w ramach akcji Kartka dla Seniora
--	---

- współpraca z Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym
- organizacja Dnia Babci i Dziadka
- organizacja Festynu Rodzinnego dla społeczności lokalnej.

Przedszkole nr 2:

- rodzaj działań:
- wspieranie działań MOPS w ramach akcji Kartka dla Seniora
- współpraca z Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym
- organizacja Dnia Babci i Dziadka
- organizacja Festynu Rodzinnego dla społeczności lokalnej.

MOPS:

Kierunek działania 2

- rodzaj działań:
 - objęto wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności – 251 osób, z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby: 291 osób,
 - Świąteczny projekt socjalny „Wigilia z sercem” skierowany do osób samotnych, bezdomnych i niepełnosprawnych powyżej 65 roku życia zamieszkałych na terenie gminy Bytów.
- liczba uczestników:
- obdarowano paczkami świątecznymi 130 osób, udział w wieczery wigilijnej wzięło 70 osób.
- Całkowity koszt realizacji projektu – **20.300,00 zł.**

Kierunek działania 1,3,10

Monitorowanie sytuacji osób starszych oraz osób z niepełnosprawnością poprzez pracę socjalną oraz realizację programów, projektów a także zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych oraz kontaktów z otoczeniem osobom starszym i niepełnosprawnym, w tym m.in.:

- „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025, wsparciem objęto 131 osób z niepełnosprawnością, zrealizowano 29.418 godzin usług asystencji osobistej;

- „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2025, wsparciem objęto 24 opiekunów osób z niepełnosprawnością, zrealizowano 3.811 godzin usług opieki wytchnieniowej;
- „Korpus Wsparcia Seniorów” Moduł I - usługi sąsiedzkie, wsparciem objęto 7 osób;
- „Korpus Wsparcia Seniorów” moduł II, wsparciem objęto 74 osoby poprzez zapewnienie opieki na odległość, czyli tzw. „opasek bezpieczeństwa”
- „Opieka75+” – edycja 2025, wsparciem objęto 30 osób, zrealizowano 4.994 godziny usług opiekuńczych.
- Usługi opiekuńcze świadczone w domu -realizowane przez Centrum Integracji Społecznej, wsparciem objęto 55 osób, zrealizowano 14.773 godziny;
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w domu - realizowane przez Centrum Integracji Społecznej, wsparciem objęto 12 osób, zrealizowano 6.335 godzin;
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w ośrodku wsparcia Środowiskowym Domu Samopomocy – realizowane przez Fundację „Sprawni Inaczej”, wsparciem objęto 48 osób;
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynikającymi ze szczególnego rodzaju schorzenia ze spektrum autyzmu świadczone w miejscu zamieszkania - realizowane przez Fundację „Sprawni Inaczej”, wsparciem objęto 18 osób, zrealizowano 2.472 godziny.
- Kierowanie do zajęć aktywizacyjnych w ramach pobytu w Dziennym Domu Senior+ w Bytowie – 18 osób,
- Kierowanie do placówek całodobowej opieki nad osobami starszymi i osobami z niepełnosprawnością (DPS) – 18

Kierunek działania 9

Współpraca z organizacjami pozarządowymi:

- Fundacja „Sprawni Inaczej” prowadząca Środowiskowy Dom

	Samopomocy w Bytowie, prowadząca Dzienny Dom Senior+ w Bytowie, realizująca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób ze spektrum autyzmu – Stowarzyszenie „Jesteśmy” prowadzące Warsztaty Terapii Zajęciowej w Bytowie – CARITAS Parafii Św. Katarzyny Aleksandryjskiej i Św. Jana Chrzciciela – współorganizacja kolacji wigilijnej dla osób starszych, samotnych, bezdomnych, niepełnosprawnych – Stowarzyszenie Miłośników i Animatorów Kultury „BAZUNY” – dystrybucja żywności w ramach FE PŻ 2021 – 2027 oraz realizacja działań towarzyszących. UM EKS: Kierunek działania 9 Udzielono dotację na realizację zadań publicznych skupiających osoby starsze: 1. Towarzystwo Przyjaciół Wilna i Grodna Oddział Kresowian w Bytowie - Biesiada Kresowa Bytów-2025 oraz Majówka (kultura) 2. Stowarzyszenie „Seniorzybytów.pl” w Bytowie • Walory Pomorza. 2025” (turystyka) • "Bezpieczny Senior. 2025” (porządek i bezpieczeństwo publiczne) • Złoty Kłós. 2025 (kultura) • "X Festiwal Pomorskich Chórów i Zespołów Seniorów. Bytów 2025" (kultura) • Szlachetne Zdrowie 2025 (kultura fizyczna) • "Szachy - rozwój i integracja pokoleń. 2025" (kultura fizyczna) • "Turniej Szachowy dzieci i młodzieży. Bytów 2025" (edukacja) • Warsztaty Kulinarne. 2025 (edukacja). UM OS: Kierunek działania 6 - Udzielono dotację dla Stowarzyszenia „seniorzybytów.pl” w Bytowie na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. „Senioriada 2025”. Powyższe wydarzenie odbyło się 07.06.2025 r. na bytowskim rynku, na które zaproszeni zostali seniorzy ze wszystkich sołectw, miasta i gminy Bytów. Polegała ona na organizacji i przeprowadzeniu
--	---

jednodniowego wydarzenia w ramach którego seniorzy, ich rodziny i lokalni mieszkańcy gminy Bytów spędzili miło i aktywnie czas poza domem przy poczęstunku, muzyce i śpiewie. Dodatkowym celem zadania było uaktywnienie oraz integracja seniorów, a wspólne spotkanie i zabawa stworzyło możliwość nawiązania nowych kontaktów międzyludzkich oraz integracji z młodszym pokoleniem. Szacuje się, że w ww. wydarzeniu mogło uczestniczyć około 550 osób.

- Udzielono dotację dla Stowarzyszenia „seniorzybytów.pl” w Bytowie na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. „Aktywny Senior.2025”. Zadanie realizowane było od 03.02.2025 r. do 31.12.2025 r. i polegało na organizacji cyklicznych imprez w roku tj.: Dzień Kobiet, Dzień Seniora, Spotkanie wigilijne. Podczas tych spotkań seniorzy mogli spotkać się ze swoimi znajomymi, podtrzymać kontakty towarzyskie, rozwijać swoje zainteresowania i realizować potrzeby duchowe. W każdej z tych imprez uczestniczyło od 50 do 110 osób.

- Udzielono dotację dla Stowarzyszenia „seniorzybytów.pl” w Bytowie na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. Pomoc żywnościowa.2025. Zadanie realizowane było od 20.01.2025 r. do 31.12.2025 r. i polegało na zaopatrzeniu osób potrzebujących z Gminy Bytów w żywność. Realizacja tego zadania pomogła beneficjentom w trudach życia dnia codziennego. W ramach realizacji tego zadania zwiększono samodzielność, aktywizację i integrację osób starszych, wzrost poczucia własnej wartości i docenienie ich oraz pokazanie, że każdy członek jest doceniony i traktowany z godnością i szacunkiem. Bezpośrednim wynikiem realizacji zadania była poprawa materialna życia 140 osób.

- Udzielono dotację dla Stowarzyszenia Polskiego Związku Niewidomych Okręg Pomorski w Gdańsku na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. “Wspólna Wyprawa”. Zadanie realizowane było od 03.02.2025 r. do 31.05.2025 r. i polegało na zapewnieniu osobom niepełnosprawnym z tytułu wzroku bezpiecznego wyjazdu nad morze, przełamaniu barier i lęków w różnych nieznanych sytuacjach, motywowanie i zachęcanie do aktywności społecznej poprzez możliwość kontaktu z drugim człowiekiem, który zwiększy poczucie ich wartości i wiary we własne siły, przełamanie bariery

	ograniczającej samodzielne wyjście z domu i przerwania samotności oraz rehabilitacja społeczna i pełna integracja ze społeczeństwem. W wyniku realizacji tego zadania skorzystało 40 osób, w tym 20 osób i ich przewodnicy z terenu Gminy Bytów. - Udzielono dotację dla Stowarzyszenia Polskiego Związku Niewidomych Okręg Pomorski w Gdańsku na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. "Święto Niewidomych", "Wspólna Wigilia". Zadanie realizowane było od 01.08.2025 r. do 31.12.2025 r. i polegało na organizacji 2 spotkań, które miały na celu dostęp do wydarzeń kulturalnych poprzez pełną integrację ze środowiskiem lokalnym oraz zwiększenie aktywności społecznej ludzi mających problem ze wzrokiem do udziału w atrakcyjnych wydarzeniach, w tym przypadku w uroczystych spotkaniach przygotowanych specjalnie dla nich. Łącznie w obu spotkaniach udział wzięło 131 osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z tytułu wzroku, ich przewodnicy. - Udzielono dotacji dla Przyjaciół Towarzystwa Przyjaciół Wilna i Grodna w Słupsku Oddział "Kresowian" w Bytowie na realizację zadania z zakresu pomocy społecznej pn. Świąteczne Jajeczko oraz Spotkanie Wigilijne. Zadanie realizowane było od 24.01.2025 r. do 23.12.2025 r. i polegało na organizacji 2 spotkań, które miały na celu integrację ze środowiskiem lokalnym poprzez zacieśnienie więzi osób w wieku senioralnym z młodszymi członkami ich rodzin, poszerzenie wiedzy o historii i kulturze związanej z Kresami , niedopuszczenie do wykluczenia społecznego osób w podeszłym wieku poprzez uczestnictwo w uroczystych spotkaniach przygotowanych specjalnie dla nich. Łącznie w obu spotkaniach udział wzięło około 60 osób. - Udzielono dotację dla Stowarzyszenia „seniorzybytów.pl” w Bytowie na realizację zadania z zakresu pomocy społecznej pn. Kawiarenka Seniora.2025. Zadanie realizowane było od 21.01.2025 r. do 31.12.2025 r. i polegało na integrowaniu osób w wieku senioralnym 60+, członków stowarzyszenia mniej aktywnych. Osoby z terenu Gminy Bytów, które nie wybiorą się do restauracji czy kawiarni w Bytowie mogły w swobodnej formie spotkać się wspólnie, porozmawiać, wypić kawę. Zapoczątkowaliśmy cykl spotkań seniorów dla seniorów, nawet
--	--

	organizując "potańcówki". Spotykaliśmy się 12 razy w trakcie realizacji zadania. Spotkania odbywały się w godzinach przedpołudniowych, przeważnie w czwartki. Częstując uczestników kawą lub herbatą oraz czymś słodkim wyciąga się seniorów z domu aby podyskutować na różne tematy i problemy. Można było również skorzystać z laptopa.
--	--

Tabela 28. Działania w ramach CS3, CO2: Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych fizycznie i psychicznie

kierunki działań	Opis podjętych działań (podmiot, liczba, rodzaj działań oraz liczba uczestników)
1. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym. 2. Likwidowanie barier ograniczających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej i w otoczeniu domowym. 3. Poszerzenie środowiskowego systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym również dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi. 4. Rozpowszechnianie ofert pracy dla osób niepełnosprawnych, informacji o organizowanych kursach zawodowych i szkoleniach. 5. Współpraca z lokalnymi pracodawcami w celu	PCPR: Kierunek działania 2 PCPR w Bytowie w 2025 roku udzieliło dofinansowania do likwidacji barier ograniczających funkcjonowanie osób z niepełnosprawnością w przestrzeni publicznej i w otoczeniu domowym, w tym: dla 14 osób z gminy Bytów w ramach likwidacji barier architektonicznych oraz dla 16 osób z gminy Bytów w ramach likwidacji barier technicznych. Kierunek działania 6 PCPR w Bytowie w 2025 roku zorganizowało dwa spotkania warsztatowe dla rodziców i opiekunów osób z niepełnosprawnością dot. „Emocji i radzenia sobie ze stresem w pełnieniu roli opiekuna osoby z niepełnosprawnością”, w spotkaniach wzięło udział 8 mieszkańców gminy Bytów. Kierunek działania 7 W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi PCPR w Bytowie zorganizowało „II Powiatowe Targi Wsparcia dla Osób z Niepełnosprawnością”, które odbyły się na terenie gminy Bytów. W targach wzięły udział następujące organizacje pozarządowe: Stowarzyszenie „Jesteśmy” prowadzące Warsztat Terapii Zajęciowej w Bytowie, Fundacja „Sprawni Inaczej” prowadząca ŚDS w Bytowie, Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego, które prowadzi DPS w Parchowie, Polski Związek Niewidomych Koło Powiatowe w Bytowie, Fundacja „Zdrowie Nasze” z Bytowa, Fundacja „Platynowa Drużyna” oraz Stowarzyszenie „Amazonki”. CIS: Kierunek działania 3 Usługi opiekuńcze specjalistyczne: 12 podopiecznych – zlecone usługi opiekuńcze (specjalistyczne), środki od wojewody- 291 410,00 zł.

upowszechniania wiedzy na temat warunków i możliwości tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. 6. Organizacja grup wsparcia dla rodzin osób niepełnosprawnych. 7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi skupiającymi osoby niepełnosprawne.	UM EKS: Kierunek działania 7 Udzielono dotacje na realizację nw. zadań publicznych: 1. Stowarzyszenie Amazonek w Bytowie – • Zajęcia sportowe na basenie (kultura fizyczna) • Ustronie Morskie – turystycznie (turystyka) 2. Stowarzyszenie Pomocy osobom Niepełnosprawnym „Pomóż mi” w Bytowie • Bezpieczne wakacje (porządek i bezpieczeństwo publiczne) • „Wielkanocne palmy i pisanki” – organizacja integracyjnego konkursu edukacyjno-plastycznego dla uczniów ze szkół z terenu gminy Bytów (edukacja) • Egzotyczne Kaszuby – warsztaty w ZOO Parku Edukacyjnym (edukacja) • Moja Ekolandia - w trosce o naszą Ziemię (ekologia) • Z rękodziełem w tle (edukacja) • Inspirujący kaszubski świat (turystyka) • Czas zmarnowany nie istnieje we wspomnieniach (turystyka) • „Scena i my” (kultura) • "Tańczące cukierki" (kultura) • "Może LEGO, kolego?" (edukacja) • "COOLinarne podróże pełne zdrowia i smaku" (edukacja) • „Gdzie słowa stają się przyjaciółmi, a historie – lustrami...” (edukacja) 3. Stowarzyszenie Jesteśmy w Bytowie - IV Przygoda z wędką - zawody wędkarskie dla osób z niepełnosprawnością (kultura fizyczna). UM OS: Kierunek działania 7 Udzielono dotacji dla Stowarzyszenia „seniorzybytów.pl” w Bytowie na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. „Senioriada 2025”. Powyższe wydarzenie odbyło się 07.06.2025 r. na bytowskim rynku, na którą zaproszeni zostali seniorzy ze wszystkich sołectw, miasta i gminy Bytów. Polegała ona na organizacji i przeprowadzeniu jednodniowego wydarzenia w ramach którego seniorzy, ich rodzin
---	--

i lokalni mieszkańcy gminy Bytów spędzili miło i aktywnie czas poza domem przy poczęstunku, muzyce i śpiewie. Dodatkowym celem zadania było uaktywnienie oraz integracja seniorów, a wspólne spotkanie i zabawa stworzyły możliwość nawiązania nowych kontaktów międzyludzkich oraz integracji z młodszym pokoleniem. Szacuje się, że w ww. wydarzeniu mogło uczestniczyć około 550 osób.

- Udzielono dotację dla Stowarzyszenia „seniorzybytów.pl” w Bytowie na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. „Aktywny Senior.2025”. Zadanie realizowane było od 03.02.2025 r. do 31.12.2025 r. i polegało na organizacji cyklicznych imprez w roku tj.: Dzień Kobiet, Dzień Seniora, Spotkanie wigilijne. Podczas tych spotkań seniorzy mogli spotkać się ze swoimi znajomymi, podtrzymać kontakty towarzyskie, rozwijać swoje zainteresowania i realizować potrzeby duchowe. W każdej z tych imprez uczestniczyło od 50 do 110 osób.

- Udzielono dotację dla Stowarzyszenia „seniorzybytów.pl” w Bytowie na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. Pomoc żywnościowa.2025. Zadanie realizowane było od 20.01.2025 r. do 31.12.2025 r. i polegało na zaopatrzeniu osób potrzebujących z Gminy Bytów w żywność. Realizacja tego zadania pomogła beneficjentom w trudach życia dnia codziennego. W ramach realizacji tego zadania zwiększono samodzielność, aktywizację i integrację osób starszych, wzrost poczucia własnej wartości i docenienie ich oraz pokazanie, że każdy członek jest doceniony i traktowany z godnością i szacunkiem. Bezpośrednim wynikiem realizacji zadania była poprawa materialna życia 140 osób.

- Udzielono dotację dla Stowarzyszenia Polskiego Związku Niewidomych Okręg Pomorski w Gdańsku na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. “Wspólna Wyprawa”. Zadanie realizowane było od 03.02.2025 r. do 31.05.2025 r. i polegało na zapewnieniu osobom niepełnosprawnym z tytułu wzroku bezpiecznego wyjazdu nad morze, przełamywaniu barier i lęków w różnych nieznanych sytuacjach, motywowaniu i zachęcaniu do aktywności społecznej poprzez możliwość kontaktu z drugim człowiekiem, który zwiększy poczucie ich wartości i wiary we własne siły, przełamywaniu bariery ograniczającej samodzielne wyjście z domu i przeciwdziałaniu

	samotności oraz prowadzeniu rehabilitacji społecznej i integracji ze społeczeństwem. W wyniku realizacji tego zadania skorzystało 40 osób, w tym 20 osób i ich przewodnicy z terenu Gminy Bytów. - Udzielono dotację dla Stowarzyszenia Polskiego Związku Niewidomych Okręg Pomorski w Gdańsku na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. "Święto Niewidomych", "Wspólna Wigilia". Zadanie realizowane było od 01.08.2025 r. do 31.12.2025 r. i polegało na organizacji 2 spotkań, które miały na celu dostęp do wydarzeń kulturalnych poprzez pełną integrację ze środowiskiem lokalnym oraz zwiększenie aktywności społecznej ludzi mających problem ze wzrokiem do udziału w atrakcyjnych wydarzeniach, w tym przypadku w uroczystych spotkaniach przygotowanych specjalnie dla nich. Łącznie w obu spotkaniach udział wzięło 131 osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z tytułu wzroku, ich przewodnicy. - Udzielono dotację dla Przyjaciół Towarzystwa Przyjaciół Wilna i Grodna w Słupsku Oddział "Kresowian" w Bytowie na realizację zadania z zakresu pomocy społecznej pn. Świąteczne Jajeczko oraz Spotkanie Wigilijne. Zadanie realizowane było od 24.01.2025 r. do 23.12.2025 r. i polegało na organizacji 2 spotkań, które miały na celu integrację ze środowiskiem lokalnym poprzez zacieśnienie więzi osób w wieku senioralnym z młodszymi członkami ich rodzin, poszerzenie wiedzy o historii i kulturze związanej z Kresami, niedopuszczenie do wykluczenia społecznego osób w podeszłym wieku poprzez uczestnictwo w uroczystych spotkaniach przygotowanych specjalnie dla nich. Łącznie w obu spotkaniach udział wzięło około 60 osób. - Udzielono dotację dla Stowarzyszenia „seniorzybytów.pl” w Bytowie na realizację zadania z zakresu pomocy społecznej pn. Kawiarenka Seniora.2025. Zadanie realizowane było od 21.01.2025 r. do 31.12.2025 r. i polegało na integrowaniu osób w wieku senioralnym 60+, członków stowarzyszenia mniej aktywnych. Osoby z terenu Gminy Bytów, które nie wybiorą się do restauracji czy kawiarni w Bytowie mogły w swobodnej formie spotkać się wspólnie, porozmawiać, wypić kawę. Zapoczątkowaliśmy cykl spotkań seniorów dla seniorów, nawet organizując "potańcówki". Spotykaliśmy się 12 razy w trakcie realizacji
--	--

zadania. Spotkania odbywały się w godzinach przedpołudniowych, przeważnie w czwartki. Częstość uczestników kawą lub herbatą oraz czymś słodkim wyciąga się seniorów z domu aby podyskutować na różne tematy i problemy. Można było również skorzystać z laptopa.

- Udzielono dofinansowania dla Stowarzyszenia „Jesteśmy” Bytowie w zakresie realizacji zadania publicznego pn. Grupa wsparcia „Wspieramy się i pomagamy sobie”. W ramach projektu grupa 5-7 osób z niepełnosprawnością, uczestniczyła w zajęciach gdzie wspólnie integrowała się i wspierała w rozwiązywaniu codziennych problemów. Dzieliła się swoimi troskami jak i pozytywnymi emocjami. Zajęcia z grupą były prowadzone 4 razy w tygodniu od poniedziałku do czwartku po 4 godziny dziennie w okresie od 01.02.2025 r. do 31.12.2025 r. z przerwą miesięczną w okresie lata.

- Udzielono dofinansowania dla Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Pomóż mi” Bytowie w zakresie realizacji zadania publicznego pn. „Na zdrowy start”. Powyższe zadanie zostało realizowane w dniach od 01.03.2025 r. do 31.12.2025 r. i polegało na zorganizowaniu rehabilitacji psychoruchowej dla niepełnosprawnych dzieci i młodzieży z terenu gminy Bytów, które borykają się z niepełnosprawnościami intelektualnymi, jak również z różnymi dysfunkcjami i zaburzeniami, np. z autyzmem, zespołem Downa, nadpobudliwością psychoruchową, nadwrażliwością emocjonalną lub niewłaściwą koncentracją. Przeprowadzono 40 godzin zajęć psychoruchowych dla 12 osób z niepełnosprawnością z terenu Gminy Bytów. Poprzez udział w zajęciach poprawiła się nie tylko sprawność ruchowa, ale również psychiczna, ponieważ aktywność ruchowa została wykorzystana jako czynnik psychoterapeutyczny. Ponadto było to czynne i pożyteczne spędzenie wolnego czasu przez osoby niepełnosprawne.

- Udzielono dofinansowania dla Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Pomóż mi” Bytowie na realizację zadania publicznego pn. „Sensorycznie wszystko gra”. Powyższe zadanie zostało realizowane w dniach od 03.03.2025 r. do 31.12.2025 r. i obejmowało prowadzenie specjalistycznej terapii integracji sensorycznej 10 dzieci z terenu Gminy Bytów z różnymi dysfunkcjami

rozwojowymi, posiadających aktualne zalecenia do terapii SI wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną lub inne placówki specjalistyczne. Dla każdego uczestnika opracowano indywidualny program terapeutyczny, dostosowany do jego potrzeb i możliwości rozwojowych. Rezultaty społeczne realizacji zadania obejmowały poprawę funkcjonowania dzieci w sferze motorycznej, emocjonalnej i poznawczej, w tym m.in. poprawę koordynacji ruchowej, planowania motorycznego, koncentracji uwagi, regulacji emocjonalnej oraz lepsze przetwarzanie bodźców sensorycznych. Zaobserwowano również wzrost poczucia bezpieczeństwa i pewności siebie u uczestników oraz większą gotowość do podejmowania aktywności edukacyjnych i społecznych. Efekty terapii integracji sensorycznej wpływają długofalowo na rozwój dziecka i stanowią istotną bazę do dalszych oddziaływań rehabilitacyjnych i edukacyjnych. Opracowane „diety sensoryczne” umożliwiają kontynuację pracy terapeutycznej w domu, zwiększając skuteczność podjętych działań również po zakończeniu realizacji projektu. Realizacja zadania w bardzo wysokim stopniu przyczyniła się do osiągnięcia jego celu, odpowiadając na realne potrzeby dzieci z zaburzeniami integracji.

- Udzielono dofinansowania dla Fundacji „Dogonić świat” w Studzienicach w zakresie realizacji zadania publicznego pn. „Pies i ja - dogoterapia dla dzieci niepełnosprawnych z Gminy Bytów” . Zadanie było realizowane w okresie od 01.03.2025 r. do 31.12.2025 r. Głównym celem niniejszego projektu było wspieranie dzieci niepełnosprawnych z terenu Gminy Bytów w procesie integracji społecznej, oraz podniesienie poziomu funkcjonowania i jakości ich życia. Dzięki zajęciom prowadzonym na podstawie pedagogiki zabawy, dogoterapii oraz TUS, możliwe było stwarzanie sytuacji, w których uczestnik mógł bez lęku rozwijać swoje najlepsze strony, Pozwoliły one na rozwijanie poprzez ruch świadomości własnego ciała, świadomości przestrzeni i działania w niej, ona dzielenia jej z innymi ludźmi a także nawiązywanie z nimi bliskiego kontaktu. Rezultatem tego działania jest: poprawa sprawności fizycznej i umysłowej poprzez zajęcia ruchowe i relaksacyjne, kształtowanie poczucia bezpieczeństwa, akceptacji samego siebie, swojego ciała, kształtowanie spontaniczności, pewności siebie, nawiązywanie kontaktu i współpracy z partnerem i grupą,

kształtowanie więzi z rodzicami, wyzwalanie poczucia satysfakcji związanej z wysiłkiem fizycznym, likwidacja barier transportowych i finansowych w dostępie do usług rekreacyjnych oraz rehabilitacyjnych, usprawnianie zaburzonych funkcji wzrokowych, słuchowych, pamięci, koncentracji, uwagi oraz koordynacji wzrokowo - ruchowej a także skutecznego uczenia się, podejmowanie różnych form aktywności w obecności psa, umiejętność relaksacji, właściwy i bezpieczny stosunek do zwierząt, w szczególności do psów. Zakładane cele zostały osiągnięte przez udział 6-orga dzieci niepełnosprawnych w łącznie 60 godzinach zróżnicowanej terapii. Należy pamiętać, iż całkowite wyzdrowienie dzieci z tak dużym poziomem niepełnosprawności nie jest możliwe natomiast prowadzona rehabilitacja i terapia usprawnia i ułatwia takim dzieciom codzienne samodzielne funkcjonowanie.

- Udzielono dofinansowania dla Fundacji „Sprawni Inaczej” w Gdańsk, Fundacji „Sprawni Inaczej” Oddział w Bytowie w zakresie realizacji zadania publicznego pn. „Lodołamacz - rehabilitacja psychoruchowa dla dzieci niepełnosprawnych z gminy Bytów". Powyższe zadanie było realizowane w dniach od 13.01.2025 r. do 31.12.2025 r. Realizacja projektu "Lodołamacz" przyczyniła się do osiągnięcia poprawy ogólnego stanu zdrowia 20 dzieci z niepełnosprawnością z terenu Gminy Bytów, poprzez zrealizowanie planowanych zajęć w zakresie: rozwoju fizycznego, w tym motoryki małej i dużej oraz rozwoju poznawczego (podstawa – badania lekarskie) (1). U większości dzieci uczestniczących w projekcie nastąpił wzrost poziomu rozwoju intelektualnego w zakresie: sfery poznawczej, komunikacyjnej, językowej, społecznej i emocjonalnej (podstawa badania psychologiczne) (2). Ponadto dzieci objęte programem nabyły szereg nowych umiejętności m.in. z zakresu umiejętności szkolno-przedszkolnych (grafomotoryki), samoobsługi (samodzielne korzystanie z toalety, zmiana odzieży wierzchniej, wiązanie sznurówek) i usprawniania aparatu mowy (podstawa badania specjalistów, opinia rodziców, nauczycieli). U 18-ga nastąpiła poprawa funkcjonowania a u 2-ga na tym samym poziomie (3). Udział w zajęciach pomógł w przełamywaniu barier społecznych między rodzinami z dziećmi z niepełnosprawnościami a środowiskiem lokalnym (spotkania przed

zajęciami, rozmowy, wymiana doświadczeń, poznawanie nowych osób). Tym samym projekt przyczynił się do poprawy funkcjonowania rodzin wychowujących dziecko/dzieci z niepełnosprawnością (podstawa: opinia rodzin i pracowników socjalnych). W przypadku dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z upośledzeniem umysłowym, chorobami genetycznymi trudno jest często mówić o trwałych rezultatach. Podtrzymanie dziecka na tym samym, co wcześniej, poziomie rozwojowym może być lub jest także osiągnięciem. Aby rezultaty, były trwałe, muszą być powtarzalne. Dlatego istotne znaczenia ma kontynuacja tego, co zostało już wypracowane, inaczej dziecko wraca do punktu wyjścia. Tylko systematyczna, długofalowa, wieloprofilowa rehabilitacja dzieci z niepełnosprawnościami może przynieść widoczne i trwałe efekty.

WTZ/Stowarzyszenie „Jesteśmy”:

Kierunek działania 1

- XIV Zawody Warcabowe dla osób z niepełnosprawnością – 64 osób (24 osoby z Gminy Bytów).
- Projekt pn. “Przygoda z wędką! – Zawody wędkarskie dla osób z niepełnosprawnością. Z Gminy Bytów 12 osób.
- Grupa Wsparcia (zajęcia stałe z zakresu rehabilitacji społecznej i terapii zajęciowej, zajęcia kulinarne, spotkanie integracyjne, wsparcie psychologiczne, pedagogiczne, (spotkania 4 razy w tygodniu, 5 osób z Gminy Bytów).
- Jednodniowa wycieczka do Bydgoszczy dla OzN – 10 osób z Gminy Bytów,
- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu „Jesteśmy”

Terapia zajęciowa - to forma rehabilitacji, której celem jest zwiększenie sprawności manualnej, intelektualnej i fizycznej 40 uczestników oraz przystosowanie do samodzielnego życia w społeczeństwie na miarę możliwości danej osoby. Poza tym wyposaża się uczestnika w predyspozycje niezbędne do podjęcia pracy zawodowej (zajęcia 5 razy w tygodniu w 8 tematycznych pracowniach: plastycznej, ogrodniczej i rękodzieła artystycznego, tkacko-dziwiarskiej, komputerowej, kulinarnej, umiejętności życia

	codziennego, ceramicznej i stolarskiej. Uczestnicy są objęci pomocą psychologiczną i fizjoterapeutyczną. 18 osób z Gminy Bytów. – Współpraca z pracodawcami praktyki zawodowej uczestników WTZ 5 osób (2 osoby z niepełnosprawnością z Gminy Bytów). – Regionalny przegląd twórczości osób z niepełnosprawnością w Bytowskim Centrum Kultury pn. „Otwarta szuflada” 5 powiatów, z Gminy Bytów 12 osób. – Organizacja 3 miesięcznych starzy zawodowych dla osób z niepełnosprawnością w Stowarzyszeniu „Jesteśmy” – 2 osoby z Gminy Bytów, – Organizacja otwarcia nowej siedziby WTZ Bytów – udział 19 OzN. MOPS: Kierunek działania 1 – rodzaj działań: • objęto wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności – 251 osób, z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby: 291 osób, • Świąteczny projekt socjalny „Wigilia z sercem” skierowany do osób samotnych, bezdomnych i niepełnosprawnych powyżej 65 roku życia zamieszkałych na terenie gminy Bytów. ➤ liczba uczestników: obdarowano paczkami świątecznymi 130 osób, udział w wieczerzy wigilijnej wzięło 70 osób. Całkowity koszt realizacji projektu – 20.300,00 zł. Kierunek działania 3 – Usługi opiekuńcze świadczone w domu -realizowane przez Centrum Integracji Społecznej, wsparciem objęto 55 osób, zrealizowano 14.773 godziny; – Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w domu - realizowane przez Centrum Integracji Społecznej, wsparciem objęto 12 osób, zrealizowano 6.335 godzin;
--	--

- Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w ośrodku wsparcia Środowiskowym Domu Samopomocy – realizowane przez Fundację „Sprawni Inaczej”, wsparciem objęto 48 osób;
- Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynikającymi ze szczególnego rodzaju schorzenia ze spektrum autyzmu świadczone w miejscu zamieszkania - realizowane przez Fundację „Sprawni Inaczej”, wsparciem objęto 18 osób, zrealizowano 2.472 godziny.
- „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025, wsparciem objęto 131 osób z niepełnosprawnością, zrealizowano 29.418 godzin usług asystencji osobistej;
- „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2025, wsparciem objęto 24 opiekunów osób z niepełnosprawnością, zrealizowano 3.811 godzin usług opieki wytchnieniowej;
- „Korpus Wsparcia Seniorów” Moduł I - usługi sąsiedzkie, wsparciem objęto 7 osób;
- „Korpus Wsparcia Seniorów” moduł II, wsparciem objęto 74 osoby poprzez zapewnienie opieki na odległość, czyli tzw. „opasek bezpieczeństwa”
- „Opieka75+” – edycja 2025, wsparciem objęto 30 osób, zrealizowano 4.994 godziny usług opiekuńczych.

Kierunek działania 7

Współpraca z organizacjami pozarządowymi:

- Fundacja „Sprawni Inaczej” prowadząca Środowiskowy Dom Samopomocy w Bytowie, prowadząca Dzienny Dom Senior+ w Bytowie, realizująca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób ze spektrum autyzmu
- Stowarzyszenie „Jesteśmy” prowadzące Warsztaty Terapii Zajęciowej w Bytowie
- CARITAS Parafii Św. Katarzyny Aleksandryjskiej i Św. Jana Chrzciciela – współorganizacja kolacji wigilijnej dla osób starszych,

	samotnych, bezdomnych, niepełnosprawnych – Stowarzyszenie Miłośników i Animatorów Kultury „BAZUNY” – dystrybucja żywności w ramach FEPŻ 2021 – 2027 oraz realizacja działań towarzyszących.
--	---

IV.2. OCENA REALIZACJI CS 3.

Analizę realizacji celów strategicznych należy przeprowadzić w oparciu o dane uzyskane dla przyjętych w Strategii mierników. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 3 dla poszczególnych lat prezentujemy w tabeli poniżej.

Cel Strategiczny 3 zakładał podniesienie jakości życia osób starszych oraz osób niepełnosprawnych.

Jeśli chodzi o mierniki realizacji celu strategicznego 3, to liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła o prawie 800 osób do 5220 wobec planowanych 4630 osób oraz w stosunku do 4810 osób w roku 2021. Nie dziwi więc, że odpowiednio wzrósł udział procentowy osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej populacji mieszkańców gminy do 22,5% i jest najwyższy w badanym okresie. Jest to, można powiedzieć, naturalny skutek niskiego przyrostu naturalnego w gminie.

Paradoksalnie jednak zmalała liczba osób w wieku powyżej 60 lat objętych wsparciem z pomocy społecznej z 180 w roku 2019 do 158 osób w roku 2025 wobec planowanych 200 osób. Niemniej należy podkreślić, że w badanym okresie wielkości te były znacznie mniejsze poczynając od 62 osób w roku 2021 do 110 w roku 2024. Nie doszło więc do aż tak wysokiego, jak zakładano, wzrostu liczby osób starszych objętych pomocą społeczną.

W porównaniu ze stanem początkowym z roku 2019 spadła także liczba rodzin objętych wsparciem systemu pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności z 290 do 251 rodzin w roku 2025 wobec planowanych 310 rodzin. Można to odebrać jako sygnał optymistyczny świadczący, że nie przybywa w gminie osób, które wymagałyby pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności.

Znaczący wzrost widzimy za to w liczbie osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w porównaniu ze stanem początkowym z roku 2019: z 30 do 67 osób w roku 2025 wobec planowanych 36 osób.

Nieznacznie zwiększyła się natomiast liczba osób przebywających w DPS oraz w osób korzystających z Dziennego Domu „Senior+” z 15 do 18.

Tabela 29. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 3 w latach 2021-2025

L.p.	miernik	jednostka miary	Stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2025 r.)	stan w 2021 r.	stan w 2022 r.	stan w 2023 r.	stan w 2024 r.	stan w 2025 r.
1	liczba osób w wieku poprodukcyjnym	osoba	4 566	4630	4 810	5 020	5 062	5 158	5 220
2	udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców gminy	%	18,6	18,93	19,93	21,00	21,3	22,00	22,5
3	liczba osób w wieku powyżej 60 lat objętych wsparciem z pomocy społecznej	osoba	180	200	62	73	86	110	158
4	liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	rodzina	290	310	234	207	232	245	251
5	liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,	osoba	30	36	25	21	21	45	67
6	Dzienny Dom „Senior+”	osoba	15	15	18	16	18	18	18
7	liczba osób z gminy przebywających w DPS	osoba	12	15	18	17	17	17	18

V. CEL STRATEGICZNY 4: dbałość o zdrowie i bezpieczeństwo publiczne mieszkańców gminy

V.1. DZIAŁANIA W RAMACH CS 4

Dla CS4 „dbałość o zdrowie i bezpieczeństwo publiczne mieszkańców gminy” wyodrębniono trzy Cele Operacyjne (CO):

1. **Zaspakajanie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia i zdrowego stylu życia;**
2. **Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy;**
3. **Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym uczniów**

W ramach poszczególnych Celów Operacyjnych CS4 wybrane podmioty podejmowały w docelowym 2025 r. działania przedstawione w poniższych tabelach.

Tabela 30. Działania w ramach CS4, CO1: Zaspakajanie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia i zdrowego stylu życia

kierunki działań	Opis podjętych działań (podmiot, liczba, rodzaj działań oraz liczba uczestników)
1. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej.	WTZ/Stowarzyszenie „Jesteśmy”: - Organizacja przez Stowarzyszenie „Jesteśmy” zbiórki środków na leczenie OzN na portalu „siepomaga” – 1 osoba z Gminy Bytów.
2. Promocja zdrowia, zdrowego stylu życia, prowadzenie profilaktyki zdrowotnej, opracowywanie i realizowanie programów zdrowotnych.	11-20 Hufiec Pracy: Kierunek działania 2, 3 – liczba działań: 6 – liczba uczestników: 123 – rodzaj działań: • Akcja „Zdrowy uśmiech” – zajęcia z dentystą • Zajęcia wychowawcze – „Wege – nowe spojrzenie na żywienie”

3. Dbalność o profilaktykę prozdrowotną w przedszkolach i szkołach na terenie gminy. 4. Podejmowanie działań zmierzających do poszerzenia zakresu usług medycznych świadczonych na terenie gminy. 5. Zwiększenie oferty bezpłatnych badań profilaktycznych dla mieszkańców gminy. 6. Rozwój bazy rekreacyjnej i sportowej dostępnej dla mieszkańców.	• Cykl warsztatów edukacyjnych nt. profilaktyki zdrowia i edukacji zdrowotnej • Zajęcia świetlicowe – prozdrowotne • Klub medytacji • Zajęcia wychowawcze „świat emocji”. Przedszkole FOR KIDS: Kierunek działania 1 – rodzaj działań: • udział przedszkolaków w zajęciach „Gimnastyki korekcyjnej” oraz „Rytmiki”. SP2: Kierunek działania 2 – rodzaj działań: • Konsultacje indywidualne dla uczniów i rodziców z pedagogami i psychologiem. • Realizacja programu profilaktycznego „Trzymaj formę”. • Prowadzenie edukacji zdrowotnej uczniów z zakresu higieny osobistej i otoczenia oraz udzielanie porad dotyczących zdrowia – kl. I – VIII. • Zapobieganie próchnicy zębów – prowadzenie grupowej profilaktyki. • Organizacja zawodów sportowych, zajęć wychowania fizycznego na basenie miejskim, promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego. • Realizacja programu „Owoce i warzywa w szkole” oraz „Szklanka mleka”. • Profilaktyka zdrowia psychicznego – depresja, jak sobie radzić, gdzie szukać pomocy – pogadanki szkolnych specjalistów w klasach. • Organizacja spotkań dla uczniów z pracownikiem SANEPID „Enegetyk nie doda ci skrzydeł”. • Udział ucz. w konkursie Wiedzy o HIV/AIDS „Podaj rękę, nie się”.
--	--

	• Przesyłanie do rodziców materiałów edukacyjnych i poradników promujących zdrowy styl życia oraz dbanie o kondycję psychiczną. Szkolenie dla rodziców - „Uzależnienie od nowoczesnych technologii - telefonów, gier, Internetu”. ZSP: Kierunek działania 2 – rodzaj działań: • dbamy o czystość - zajęcia na godzinach wychowawczych (756 osób), • promowanie zdrowego trybu życia - turnieje sportowe między klasami w siatkówkę, piłkę ręczną, piłkę koszykową, tenis stołowy, piłka nożna (320 osób), • zajęcia z wybitnymi sportowcami - aktywne sposoby spędzania wolnego czasu (80 osób). • udział w wyzwaniach sportowych, pokonanie określonej trasy (90 osób) • uczestnictwo w zawodach sportowych (Licealiada, zawody karate, zawody w boksie) • akcje krwiodawstwa w szkole, • zajęcia ze stomatologiem, spotkanie z pielęgniarką szkolną (756 osób). • współpraca z sanepidem , zajęcia zdrowotne - 95 osób. Przedszkole nr 1: Kierunek działania 3 – rodzaj działań: • organizacja Rodzinnego Dnia Sportu • realizacja programów i projektów prozdrowotnych: Wewnętrzny Program Profilaktyki Stomatologicznej „Dbam o swój uśmiech”, Program „Czyściochowa Akademia”, Program Edukacyjny „Przedszkole bez owsików.pl” • udział dzieci oraz kadry w zajęciach z udzielania pierwszej pomocy;
--	---

	• udział w ogólnopolskiej akcji „Interaktywny wf”, „Sprintem do maratonu”, „Move week”- promowanie zdrowego stylu życia. Przedszkole nr 2: Kierunek działania 3 – rodzaj działań: – rodzaj działań: • organizacja Rodzinnego Dnia Sportu • realizacja programów i projektów prozdrowotnych: Wewnętrzny Program Profilaktyki Stomatologicznej „Dbam o swój uśmiech”, Program „Czyściochowa Akademia”, Program Edukacyjny „Przedszkole bez owsików.pl”. SP Gostkowo: – rodzaj działań: Programy: Zachowaj Trzeźwy Umysł, Rodzina na TAK, Przemoc boli, Szkoła Promująca Zdrowie Imprezy szkolne i klasowe: - Festyn Rodzinny, - Dzień Sportu, - Święto klasy, - Wycieczki klasowe, - Turnieje sportowe. SP Pomysk Wielki: Kierunek działania 3 – liczba działań: 10 – rodzaj działań: przedsięwzięcia w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki zdrowotnej i aktywnego spędzania czasu wolnego: • akcje promujące zdrowe odżywianie: - „Owoce w szkole”- 72 dostaw - „Szlanka mleka”- 69 dostaw - wyjazdy na basen - 29 wyjazdy - udział w zajęciach SKS-u - 216 godzin zajęć
--	---

	• konsultacje indywidualne dla uczniów z pedagogami i psychologiem, • pogadanki pielęgniarki szkolnej • prowadzenie edukacji zdrowotnej uczniów z zakresu higieny osobistej i otoczenia oraz udzielanie porad dotyczących zdrowia, • zapobieganie próchnicy zębów – prowadzenie grupowej profilaktyki, • gazetki tematyczne, • udział w akcji „Śniadanie to podstawa”, • udział w konkursach dot. tematyki zdrowotnej, • udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych: ➤ „Zachowaj Trzeźwy Umysł” • organizacja warsztatów dla uczniów dotyczących szkodliwości napojów energetycznych. KBR: Kierunek działania 2 – rodzaj działań: • Turniej siatkówki plażowej w okresie wakacyjnym – liczba uczestników: 72 • Zawody pływackie - liczba uczestników: 31 • W ramach ferii zimowych i długiego weekendu majowego uatrakcyjniliśmy pobyt na basenie wodnym torem przeszkód (korzystanie bez dodatkowych opłat) - liczba uczestników: 16.625 • Gry i zabawy na basenie z okazji Dnia Dziecka oraz pokaz ratownictwa wodnego - liczba uczestników: 115 • Zorganizowanie zawodów w wyciskaniu sztangi na ławeczce - liczba uczestników: 20.
--	---

	SP5: Kierunek działania 2 – rodzaj działań: • Propagowanie informacji wśród rodziców i uczniów z problemami nadwagi i zaburzeniami odżywiania. • Konsultacje indywidualne dla uczniów i rodziców z pedagogami i psychologiem. • Prowadzenie edukacji zdrowotnej uczniów z zakresu higieny osobistej i otoczenia oraz udzielanie porad do-tyczących zdrowia – kl. I – VIII. • Zapobieganie próchnicy zębów – prowadzenie grupowej profilaktyki. • Organizacja zawodów sportowych, zajęć wychowania fizycznego na basenie miejskim, promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego – off Line. • Realizacja programu „Owoce i warzywa w szkole” oraz „Szlanka mleka”. • Profilaktyka zdrowia psychicznego – depresja, jak sobie radzić, gdzie szukać pomocy – pogadanki szkolnych specjalistów w klasach. • Organizacja spotkań dla uczniów z pracownikiem SANEPID „Enegetyk nie doda ci skrzydeł”. • Udział ucz. w konkursie Wiedzy o HIV/AIDS „Podaj rękę, nie zarazisz • Przesyłanie do rodziców materiałów edukacyjnych i poradników promujących zdrowy styl życia oraz dbanie o kondycję psychiczną. • Szkolenie dla rodziców - „Uzależnienie od nowoczesnych technologii - telefonów, gier, Internetu”.
--	---

Tabela 31. Działania w ramach CS4, CO2: Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy

kierunki działań	Opis podjętych działań (podmiot, liczba, rodzaj działań oraz liczba uczestników)
1. Współpraca z Policją, Prokuraturą i Sądem Rejonowym na rzecz przeciwdziałania przestępczości i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy. 2. Prowadzenie akcji informacyjnych, w tym w szczególności w środowisku seniorów, na temat zagrożeń przestępczością. 3. Podejmowanie inwestycji mających wpływ na poprawę bezpieczeństwa na drodze. 4. Rozwój systemu powiadamiania mieszkańców gminy o zagrożeniach z wykorzystaniem telefonii komórkowej i internetu.	11-20 Hufiec Pracy: Kierunek działania 1 – liczba działań: 1 – liczba uczestników: 90 – rodzaj działań: • cykl spotkań z prawnikiem. SP 2: Kierunek działania 1 – liczba działań: 3 – rodzaj działań: • organizowanie spotkań uczniów z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji • w razie potrzeby wnioskowanie do Sądu o wgląd w sytuację rodzinną ucznia, • sporządzanie opinii o uczniach na prośbę Sądu ze względu na czyny karalne popełnione przez uczniów oraz sytuację opiekuńczo-wychowawczą w rodzinach. ZSP: Kierunek działania 1 – rodzaj działań: • w szkole realizowane są zajęcia profilaktyczne - stop pijanym kierowcom, walczymy z hejtem, • prawa i obowiązki obywatela – spotkanie z prawnikiem (320 osób). Kierunek działania 3 – rodzaj działań: • działalność pedagogów szkolnych i psychologa: rozmowy wspierające z rodzicami (56 osoby), indywidualne rozmowy z uczniami (150 osób), spotkania w PCPR (10 spotkań), spotkania

	w GOPS (5 spotkań), konsultacje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Bytowie (30 spotkań), • zajęcia w klasach prowadzone przez szkolnych pedagogów mające na celu eliminowanie negatywnych zachowań (90 osób), • zajęcia profilaktyczne demonstrujące pozytywne wzorce zachowań (756 osób). UM IiI: Kierunek działania 3 • Progi zwalniające: łączny koszt 35 000,00 zł brutto - a/ Mądrzechowo ul. Wichrowe Wzgórza – 1 szt., - b/ Dąbie, ul. Olimpijska – 1 szt. • Słupki blokujące - Bytów, ul. Śródmiejska – koszt. 3 000,00 zł brutto • Lustro drogowe łączny koszt 3 200,00 zł brutto - a/ Rzepnica, ul. Paderewskiego – 1 szt. - b/ Bytów ul. Domańskiego przy SP 2 – 1 szt. - c/ Pomysk Wlk. ul. Zalesie – 1 szt. SP 1: Kierunek działania 1 – liczba działań: 2 – rodzaj działań: • organizowanie spotkań uczniów z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji, • w razie potrzeby wnioskowanie do Sądu o wgląd w sytuację rodzinną ucznia, sporządzanie opinii o uczniach na prośbę Sądu ze względu na czyny karalne popełnione przez uczniów oraz sytuację opiekuńczo-wychowawczą w rodzinach. Przedszkole nr 1: Kierunek działania 1 – rodzaj działań:
--	---

- wizyty przedstawicieli Komendy Powiatowej Policji w Bytowie – profilaktyka; zajęcia z funkcjonariuszami na skrzyżowaniu dróg, rozmowy nt. zwiększonego bezpieczeństwa,
- udział w akcji Bezpieczne Wakacje.
- Zajęcia z ratownikami medycznymi z pierwszej pomocy.

Przedszkole nr 2:

Kierunek działania 1

– rodzaj działań:

- wizyty policjanta w przedszkolu – profilaktyka; zajęcia z funkcjonariuszami na skrzyżowaniu dróg, rozmowy nt. zwiększonego bezpieczeństwa,
- udział w akcji Bezpieczne Wakacje.

SP Pomysk Wielki:

Kierunek działania 1

– liczba działań: 1

– rodzaj działań:

- organizowanie spotkań uczniów z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym”, „Odpowiedzialność karna nieletnich”, oraz z przedstawicielami Zespołu Ratownictwa Medycznego i Straży Pożarnej
- Pogadanki w klasach - „Bezpieczna droga do szkoły”, ćwiczenia praktyczne na przejściach dla pieszych.

SP5:

Kierunek działania 3

– rodzaj działań:

- „Bezpieczne Wakacje Nad Wodą” - spotkanie prewencyjne dla uczniów nad jeziorem Jeleń
- Udział uczniów w Turnieju Bezpieczeństwo w Ruchu Drogowym
- Spotkanie z policjantem w ramach akcji „Bezpieczne ferie”
- Organizacja spotkania z policjantem dla klas ósmych dot. cyberprzemocy i odpowiedzialności prawnej nieletnich - „Nieletni w świetle prawa”
- Konsultacje z kuratorami SR dotyczące funkcjonowania uczniów

	i ich rodzin. • Kierowanie wniosków do sądu o demoralizację uczniów i wgląd w sytuację rodzinną. • Opieka nad uczniami wykonywującymi prace społeczne na rzecz szkoły zgodnie z wyrokami sądu. UM OS: Kierunek działania 2 Od 01 lipca do 31 października 2025 r. prowadzona była w gminie Bytów XIX Akcja pn. „Stop pijanym kierowcom”. Głównym celem akcji było eliminowanie nietrzeźwych kierowców oraz będących pod wpływem narkotyków, a także propagowanie wśród wszystkich uczestników ruchu drogowego dobrych postaw na drodze, zapobieganie zdarzeniom drogowym po spożyciu alkoholu i narkotyków. W ramach Akcji pn. „Stop pijanym kierowcom” odbyły się zajęcia edukacyjno-profilaktyczne dla młodzieży szkół ponadpodstawowych. Organizatorami akcji była: Gmina Bytów, Komenda Powiatowa Policji w Bytowie. Natomiast jak co roku partnerami były parafie z gminy Bytów.
--	---

Tabela 32. Działania w ramach CS4, CO3: Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym uczniów

kierunki działań	Opis podjętych działań (podmiot, liczba, rodzaj działań oraz liczba uczestników)
1. Uwrażliwianie rodziców i opiekunów uczniów na kwestie związane z prawidłowym i bezpiecznym zachowaniem się na terenie szkoły i w otoczeniu domowym. 2. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w drodze do i ze szkoły. 3. Podejmowanie działań interwencyjnych i zapobiegawczych mających na celu eliminowanie zachowań o charakterze patologicznym w środowisku szkolnym. 4. Realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych	11-20 Hufiec Pracy: Kierunek działania 4, 5 – liczba działań: 6 – liczba uczestników: 143 – rodzaj działań: • zajęcia wychowawcze „Budowanie prawidłowych relacji” • zajęcia wychowawcze „Hejt i mowa nienawiści” • zajęcia wychowawcze „Młodzi, a alkohol – edukacja i profilaktyka” • spotkanie z Michałem Koterskim • cykl przedstawień Teatru Kurtyna • zajęcia z profilaktyki uzależnień behawioralnych. Przedszkole FOR KIDS: Kierunek działania 1 – rodzaj działań: • pogadanki, rozmowy w dzieciach na temat bezpieczeństwa w przedszkolu i w domu, podczas ferii zimowych i wakacji; • udział pracowników placówki w szkoleniu z pierwszej pomocy. SP2: Kierunek działania 1 Omawianie problemów i zagadnień podczas indywidualnych spotkań z rodzicami/ opiekunami uczniów. Kierunek działania 2 – rodzaj działań: • pogadanki, spotkania z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji • realizacja zagadnień dotyczących bezpieczeństwa podczas zajęć edukacyjnych

w placówkach oświatowych na temat uzależnień, przemocy w rodzinie, przestępczości i jej negatywnych skutków. 5. Integrowanie społeczności szkolnej, budowanie na terenie szkoły pozytywnych relacji uczniów z nauczycielami i rówieśnikami.	• realizacja treści edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz organizowanie egzaminu na kartę rowerową • zgłaszanie potrzeb z zakresie zwiększenia bezpieczeństwa do organu prowadzącego. Kierunek działania 3 – liczba działań: 7 – rodzaj działań: • realizacja programów profilaktycznych • zajęcia specjalistyczne • praca indywidualna z uczniem • współpraca z Komendą Powiatową Policji, MOPS, PCPR, GKRPA, kuratorami sądowymi • wnioskowanie do Sądu • kierowanie na badania do PPP • kierowanie do specjalistów. Kierunek działania 4 – rodzaj działań: • „Zachowaj Trzeźwy Umysł”; „Narkotyki, to mnie nie kręci”, „Rodzina na tak”, „Postaw na rodzinę”, „Przemoc boli”, • zajęcia edukacyjne dotyczące tematyki uzależnień, zachowań przemocowych, relacji rówieśniczych, bezpieczeństwa • „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczeństwo podczas wakacji” - we współpracy z KPP • profilaktyka zdrowotna. Kierunek działania 5 – liczba działań: 6 – rodzaj działań: • organizacja uroczystości szkolnych • organizacja dyskotek • współpraca przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego z kolegami/koleżankami oraz nauczycielami
---	---

	• organizacja zajęć integracyjnych, dodatkowych (rozwijających zainteresowania, sportowych) • organizacja wyjść, wycieczek szkolnych • uczestniczenie w różnego rodzaju przedsięwzięciach organizowanych przez podmioty zewnętrzne. SP Gostkowo: Kierunek działania 1 – rodzaj działań: • Zapoznanie uczniów i rodziców ze Statutem Szkoły , Regulaminem pracowni i Standardami Ochrony Małoletnich, • Pogadanki w klasach – „Bezpieczna droga do szkoły ”, zapoznanie z regulaminem basenu „Nimfa” w Bytowie oraz regulaminami wycieczek, • Program dla klas II - „ Akademia Bezpiecznego Puchatka ”, • Realizacja programów profilaktycznych. ZSP: Kierunek działania 1 Omawianie problemów i zagadnień podczas ogólnoszkolnych oraz indywidualnych spotkań z rodzicami/opiekunami uczniów. Kierunek działania 3 – rodzaj działań: • realizacja programów profilaktycznych, • zajęcia specjalistyczne, • praca indywidualna z uczniem, • współpraca z Komendą Powiatową Policji, MOPS, GOPS, PCPR, kuratorami sądowymi, • wnioskowanie do Sądu, • kierowanie na badania do PPP, Kierunek działania 5 – rodzaj działań: • organizacja uroczystości szkolnych,
--	--

- współpraca przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego z kolegami/koleżankami oraz nauczycielami,
- organizacja zajęć integracyjnych,
- organizacja wyjść, wycieczek szkolnych,
- uczestniczenie w różnego rodzaju przedsięwzięciach organizowanych przez podmioty zewnętrzne
- współpraca międzynarodowa - wyjazd na Litwę, przyjazd młodzieży z Niemiec do szkoły.

UM III:

Kierunek działania 2

Radarowy wyświetlacz prędkości Droga krajowa nr 20,- Niezabyszewo – 2 szt. Koszt. 34 194,00 zł brutto.

Przedszkole nr 1:

Kierunek działania 2

– rodzaj działań:

- pogadanki, rozmowy w dzieci na temat bezpieczeństwa w przedszkolu i w domu, podczas ferii zimowych i wakacji
- wspólne robienie plakatów o bezpieczeństwie spotkanie z pielęgniarką, ratownikiem, strażakiem, policjantem- pogadanki na temat bezpieczeństwa.

Przedszkole nr 2:

Kierunek działania 2

– rodzaj działań:

- pogadanki, rozmowy w dzieci na temat bezpieczeństwa w przedszkolu i w domu, podczas ferii zimowych i wakacji
- wspólne robienie plakatów o bezpieczeństwie.

SP1:

Kierunek działania 1

Omawianie problemów i zagadnień podczas ogólnoszkolnych oraz indywidualnych spotkań z rodzicami/opiekunami uczniów.

Kierunek działania 2

– rodzaj działań:

	• pogadanki, spotkania z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji, • realizacja zagadnień dotyczących bezpieczeństwa podczas zajęć edukacyjnych, • udział w programie Akademia Bezpiecznego Puchatka • realizacja treści edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz organizowanie egzaminu na kartę rowerową, • zgłaszanie potrzeb z zakresie zwiększenia bezpieczeństwa do organu prowadzącego. Kierunek działania 3 – liczba działań: 7 – rodzaj działań: • realizacja programów profilaktycznych, • zajęcia specjalistyczne, • praca indywidualna z uczniem, • współpraca z Komendą Powiatową Policji, MOPS, PCPR, GKRPA, kuratorami sądowymi, • wnioskowanie do Sądu, • kierowanie na badania do PPP, • kierowanie do specjalistów. Kierunek działania 4 – liczba działań: 4 – rodzaj działań: • Zachowaj Trzeźwy Umysł”; „Stop uzależnieniom behawioralnym”, „Reaguj na przemoc” • zajęcia edukacyjne dotyczące tematyki uzależnień, zachowań przemocowych, relacji rówieśniczych, bezpieczeństwa, • „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczeństwo podczas wakacji” - we współpracy z KPP; • profilaktyka zdrowotna. Kierunek działania 5
--	--

	– liczba działań: 5 – rodzaj działań: • organizacja uroczystości szkolnych, • organizacja dyskotek, • współpraca przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego z kolegami/koleżankami oraz nauczycielami, • organizacja zajęć integracyjnych, dodatkowych (rozwijających zainteresowania, sportowych), • organizacja wyjść, wycieczek szkolnych, uczestniczenie w różnego rodzaju przedsięwzięciach organizowanych przez podmioty zewnętrzne. SP Pomysk Wielki: Kierunek działania 1 • uwrażliwienie rodziców na bezpieczeństwo zachowań uczniów w szkole, w drodze do szkoły oraz w domu, podczas spotkań klasowych i szkolnych z wychowawcą i dyrektorem szkoły. Kierunek działania 2 liczba działań: 7 rodzaj działań: • pogadanki, spotkania z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji, • realizacja zagadnień dotyczących bezpieczeństwa podczas zajęć edukacyjnych, • realizacja treści edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz organizowanie egzaminu na kartę rowerową, • zgłaszanie potrzeb z zakresie zwiększenia bezpieczeństwa do organu prowadzącego, • zatrudnienie osoby przeprowadzającej na pasach, • opieka nad uczniami przez osobę dorosłą podczas przejazdu uczniów bussem do/ze szkoły i na przystankach autobusowych, • realizacja programu profilaktyczno-wychowawczego w szkole.
--	--

Kierunek działania 3

liczba działań: 6

rodzaj działań:

- realizacja programów profilaktycznych,
- zajęcia specjalistyczne,
- praca indywidualna z uczniem,
- współpraca z Komendą Powiatową Policji, MOPS, PCPR, GKRPA,
- kierowanie na badania do PPP,
- kierowanie do specjalistów.

Kierunek działania 4

liczba działań: 5

rodzaj działań:

- udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych: „Zachowaj Trzeźwy Umysł”
- organizacja warsztatów dla uczniów dotyczących szkodliwości napojów energetycznych.
- zajęcia edukacyjne dotyczące tematyki uzależnień, zachowań przemocowych, relacji rówieśniczych, bezpieczeństwa,
- zajęcia prowadzone przez KPP w Bytowie: „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczeństwo podczas wakacji”,
- Promocja zdrowia.

Kierunek działania 5

– liczba działań: 8

– rodzaj działań:

- organizacja uroczystości szkolnych,
- organizacja zawodów sportowych,
- organizacja dyskotek,
- współpraca przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego z kolegami/koleżankami oraz nauczycielami,
- organizacja zajęć rozwijających zainteresowania, zajęć sportowych, integrujących rówieśników,

- organizacja wyjść, wycieczek szkolnych,
- uczestniczenie w różnego rodzaju przedsięwzięciach organizowanych przez podmioty zewnętrzne,
- zajęcia integracyjne w ramach dodatkowych zajęć z języka kaszubskiego (zespół taneczny, wycieczki regionalne).

SP5:

Kierunek działania 1

– rodzaj działań:

- Zapoznavanie rodziców i uczniów z obowiązującymi procedurami w szkole, w tym Standardami Ochrony Małoletnich.
- Omawianie problematyki bezpieczeństwa uczniów i zagrożeń społecznych na wywiadówkach ogólnoszkolnych i podczas spotkań indywidualnych z rodzicami.

Kierunek działania 2

– rodzaj działań:

- Spotkania z dzielnicowym KPP dla uczniów klas I-III „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym”.
- Nadzór nauczycieli w autobusie i przystanku autobusowym nad uczniami zamieszkałymi poza Bytowem.
- Pogadanki na temat bezpieczeństwa na godzinach wychowawczych.
- Realizacja zagadnień dot. bezpieczeństwa na lekcjach techniki i edukacji wczesnoszkolnej.
- Organizacja szkoleń dla uczniów na Kartę Rowerową.

Kierunek działania 3

– rodzaj działań:

współpraca z:

- KPP,
- Sądem,
- MOPS,
- PCPR,
- PPP,
- GKRPA;

- Realizacja programów profilaktycznych
- Praca indywidualna z uczniami i rodzicami/ opiekunami.
- Diagnoza środowiska rodzinnego uczniów, sposobu zaspokajania potrzeb rozwojowych, emocjonalnych i społecznych w rodzinie.
- Kierowanie uczniów do specjalistów – psychologów, psychoterapeutów, lekarzy – psychiatrów
- Składanie wniosków do Sądu Rodzinnego i Nieletnich o demoralizację i wgląd w sytuację rodziny.
- Udział szkolnych specjalistów w posiedzeniach zespołów diagnostyczno-pomocowych w ramach NK.

Kierunek działania 4

– rodzaj działania:

- Udział uczniów w spektaklach teatralnych. „My dzieci z dworca ZOO” - profilaktyka uzależnień
- Warsztaty profilaktyczne – „Cukierki”
- Spotkanie psychoedukacyjne z policjantem do spraw nieletnich „Demoralizacja i cyberprzemoc - co to takiego?”
- Warsztaty profilaktyczne „Trening redukcji stresu”
- Warsztaty profilaktyczne „Debata”
- Zajęcia psychoedukacyjne. Czym jest przemoc i jak jej przeciwdziałać? W ramach inicjatywy MEN "Tydzień o przeciwdziałaniu przemocy rówieśniczej"
- Zajęcia psychoedukacyjne prowadzone przez pracownika SANEPID'u w Bytowie - "Szkodliwości zdrowotne palenia papierosów i e-papierosów."
- Przedsięwzięcie „Tydzień życzliwości w szkole” -Przedsięwzięcie „COOLturalnie i na luzie w SP5- Higiena cyfrowa.
- Udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł”

Kierunek działania 5

– rodzaj działania:

- Organizacja zawodów sportowych i konkursów

	• Organizacja „Tygodnia Życzliwości w szkole” • Przedsięwzięcie „Tydzień Dbania o Relacje” • Organizacja uroczystości szkolnych i wewnątrz klasowych. • Wycieczki, ogniska klasowe, wyjścia do kina, teatru. • Zabawy karnawałowe dla uczniów, bal ósmoklasisty, dyskoteki szkolne. • Zajęcia integracyjne z wychowawcami. • Organizacja akcji charytatywnych – kiermasze świąteczne. WTZ: Kierunek działania 1 Podczas spotkań z rodzicami na bieżąco. Kierunek działania 3 Wdrożenie i realizacja standardów Ochrony Małoletnich. Kierunek działania 4 Kampanie Zachowaj Trzeźwy Umysł, DepresJa
--	---

V.2. OCENA REALIZACJI CS 4.

Analizę realizacji celów strategicznych należy przeprowadzić w oparciu o dane uzyskane dla przyjętych w Strategii mierników. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 4 dla poszczególnych lat prezentujemy w tabeli poniżej.

Jeśli chodzi o przedsięwzięcia w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki zdrowotnej i aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu to niestety ich liczba spadła z 57 w roku 2019 do zaledwie 15 w roku 2025 wobec planowanych 60. Wzrosła natomiast liczba programów podejmowanych w zakresie polityki zdrowotnej z 2 w 2019 r. do 9 w 2025 roku wobec planowanego utrzymania ich na początkowym poziomie.

Cieszy natomiast spadek liczby przestępstw i wykroczeń popełnianych na terenie gminy z 660 w roku 2019 do 488 w roku 2025 wobec planowanego utrzymania się jej na tym samym poziomie.

Jeśli chodzi o liczbę realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach to notuje ona sinusoidalne wartości: od 31 w roku 2019, przez 62 w roku 2022 po 39 w roku 2025 wobec planowanego utrzymania jej na tym samym poziomie, co w roku początkowym.

Kolosalnie wzrosła natomiast liczba osób objętych programami profilaktyczno-edukacyjnymi w szkołach: z 2 434 w 2019 roku aż do 14 322 w roku 2025 wobec planowanego utrzymania jej na tym samym poziomie, co w roku początkowym.

Zdecydowanie spadła natomiast liczba i wartość realizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze z 22 inwestycji o wartości prawie 5 milionów złotych w roku 2019 do zaledwie 4 inwestycji o wartości nieco ponad 70 tysięcy złotych w roku 2025 wobec planowanego utrzymania ich na tym samym poziomie, co w roku początkowym.

Tabela 33. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 4 w latach 2021-2025

L.p.	miernik	jednostka miary	Stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2025 r.)	stan w 2021 r.	stan w 2022 r.	stan w 2023 r.	stan w 2024 r.	stan w 2025 r.
1	przedsięwzięcia w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki zdrowotnej i aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego	Przedsięwzięcie	57	60 w zależności od możliwości poszczególnych organizatorów	55	98	99	82	15
2	Działania w zakresie polityki zdrowotnej	program	2	2 w zależności od możliwości poszczególnych organizatorów			38	32	9
3	przestępstwa i wykroczenia popełnione na terenie gminy, w tym z udziałem nieletnich	przestępstwo/ wykroczenie	660	660	414	406	366	634	488 / 1111
4	liczba realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach	Program	31	31	45	62	39	47	39
5	Liczba osób objętych programem profilaktyczno-edukacyjnym w szkołach	osoba	2434	2 434	4 648	5 108	7 789	2 240	14 322

6	liczba i wartość zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze	inwestycja/zł	22 / 4 885 323	22 / 4 885 323	12 / 205 667	10 / 335 653	8 / 1 247 383	9 / 1 199 423	4 / 72 394
---	--	---------------	-------------------	-------------------	-----------------	-----------------	------------------	------------------	----------------------

VI. CEL STRATEGICZNY 5: rozwój kadr pomocowych, podnoszenie efektywności wsparcia, wzmacnianie dialogu społecznego

VI.1. DZIAŁANIA W RAMACH CS 5

Dla CS5 „rozwój kadr pomocowych, podnoszenie efektywności wsparcia, wzmacnianie dialogu społecznego” wyodrębniono dwa Cele Operacyjne (CO):

- 1. Wzmacnianie kadr i podnoszenie jakości i efektywności świadczonych usług;**
- 2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego i rozwijanie dialogu społecznego;**

W ramach poszczególnych Celów Operacyjnych CS5 wybrane podmioty podejmowały w docelowym 2025 r. działania przedstawione w poniższych tabelach.

Tabela 34. Działania w ramach CS5, CO1: Wzmacnianie kadr i podnoszenie jakości i efektywności świadczonych usług

kierunki działań	Opis podjętych działań (podmiot, liczba, rodzaj działań oraz liczba uczestników)
1. Doskonalenie kadr pomocy społecznej poprzez zapewnienie środków na szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego. 2. Zapewnienie właściwych warunków pracy umożliwiających sprawną i efektywną obsługę beneficjentów systemu pomocy społecznej. 3. Rozwój usług elektronicznych w obszarze wsparcia społecznego. 4. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej. 5. Rozwijanie współpracy różnych podmiotów w celu	Przedszkole FOR KIDS: Kierunek działania 1 – rodzaj działań: studia podyplomowe dla kadry pedagogicznej podnoszące ich kwalifikacje. PCPR: Kierunek działania 1 W 2025 roku PCPR w Bytowie zorganizowało 2 szkolenia dla kadry pomocy społecznej, w których łącznie uczestniczyło 37 osób. Kierunek działania 4 Realizacja programów/projektów: 1. Projekt „Centralnie rodzina”. Wartość projektu 5 116 644,76 zł. 2. Rządowy program wsparcia powiatu w organizowaniu i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2025 roku. Łączna kwota dofinansowania wyniosła 170 730,00 zł. 3. Rządowy program dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027. Łączna kwota dofinansowania wyniosła 211 904,00 zł. 4. Rządowy program dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027. Łączna kwota dofinansowania wyniosła 288 960,00 zł. Rządowy program dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027. Łączna kwota dofinansowania wyniosła 57 792,00 zł. CIS: Kierunek działania 1,4,6 – rodzaj działań: Program „Opieka 75+”

skuteczniejszego wsparcia osób uzależnionych oraz ich rodzin. 6. Realizowanie zadań służących rozwiązywaniu problemów społecznych przy współpracy z jednostkami funkcjonującymi na terenie gminy, organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi.	Usługi opiekuńcze dla osób starszych powyżej 75 lat. Programem objęto 30 podopiecznych. MOPS: Kierunek działania 1 Pracownicy Ośrodka wzięli udział w szkoleniach /spotkaniach/ forach /webinariach / konferencjach: 47 szkoleń. – Pozyskano środki finansowe z KFS (Krajowego Funduszu Społecznego) na sfinansowanie działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników w formie szkolenia pn. “Wykorzystanie sztucznej inteligencji (AI) w pracy Ośrodka Pomocy Społecznej”. – Pozyskanie środków finansowych z Gminy Bytów - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na przeprowadzenie 6 spotkań superwizji pracy socjalnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu, narkotyków i przemocy dla pracowników socjalnych zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bytowie. Kierunek działania 2 Obsługę beneficjentów systemu pomocy społecznej zapewniają zespoły specjalistyczne: – Zespół specjalistyczny ds. pierwszego kontaktu i świadczeń – Zespół specjalistyczny ds. bezdomności – Zespół specjalistyczny ds. pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym – Zespół specjalistyczny ds. wsparcia rodziny i przeciwdziałania przemocy – Zespół ds. asysty rodzinnej – Zespół ds. realizacji świadczeń. Kierunek działania 3 Rozwój usług elektronicznych w obszarze wsparcia społecznego zapewniono:
---	---

- w ramach projektu „System obsługi wsparcia finansowanego ze środków PFRON” - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazał 2 urządzenia mobilne - tablety
- zakupiono 7 nowych urządzeń do świadczenia usługi opieki na odległość tzw. „opasek bezpieczeństwa” dla seniorów oraz opłacono 57 abonamentów za usługę teleopieki polegającą na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu. Łącznie z programu w roku 2025 skorzystało 74 seniorów (50 kontynuowało wsparcie, 24 nowych użytkowników), 53 osoby to osoby powyżej 75 r.ż.

Kierunek działania 4,6

Pozyskano środki zewnętrzne na:

- realizację zadania publicznego pn. „Prowadzenie ośrodka wsparcia Dziennego Domu Senior+ w Bytowie”. Pozyskano dotację na wsparcie realizacji zadania zleconego w ramach wieloletniego „Senior+” na lata 2021 – 2025, Edycja 2025 na Moduł II – Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+”.
- realizację rządowego Programu pn. „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego, edycja 2025, finansowanego ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych na finansowanie zadania w ramach resortowego Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
- realizację rządowego Programu pn. „Opieka Wytchnieniowa”, edycja 2025, finansowanego ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych na finansowanie zadania w ramach resortowego Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
- realizację rządowego Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”, edycja 2025 Moduł I i II, finansowanego ze środków dotacji celowej w ramach resortowego Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
- realizowano zadania publiczne we współpracy z organizacjami pozarządowymi:

	• Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynikającymi ze szczególnego rodzaju schorzenia ze spektrum autyzmu (Fundacja Sprawni Inaczej). • Prowadzenie dystrybucji żywności i działań o charakterze włączenia społecznego (Stowarzyszenie Miłośników i Animatorów Kultury „Bazuny”) • Prowadzenie ośrodka wsparcia Dziennego Domu „Senior+” w Bytowie (Fundacja Sprawni Inaczej). • Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Fundacja Sprawni Inaczej).
--	---

Tabela 35. Działania w ramach CS5, CO2: Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego i rozwijanie dialogu społecznego

kierunki działań	Opis podjętych działań (podmiot, liczba, rodzaj działań oraz liczba uczestników)
1. Inicjowanie działań zmierzających do włączania się mieszkańców w życie społeczne gminy. 2. Realizowanie przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych. 3. Promowanie działalności organizacji pozarządowych oraz udzielanie im pomocy w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania.	UM OS: Kierunek działania 4-5 Bytowska Rada Seniorów • W dniu 14 lutego na nadzwyczajnym posiedzeniu Bytowskiej Rady Seniorów podjęto uchwałę w sprawie aplikacji Gminy Bytów do uzyskania pomocy finansowej udzielanej przez Sejmik Województwa Pomorskiego na dofinansowanie zadań własnych gminy wskazanych przez Gminną Radę Seniorów utworzoną przez Radę Miejską w Bytowie – „Pomorskie Rady Seniorów 2025” na zrealizowanie zadania pn. „Utworzenie ścieżki szachistów wokół Zamku w Bytowie”. • W dniu 25 kwietnia 2025 r. Bytowska Rada Seniorów zorganizowała prelekcję w sali audytoryjnej Liceum Ogólnokształcącego w Bytowie przy ul. Gdańskiej 57 pod tytułem „Jak ustrzec się przed oszustami w cyberprzestrzeni i osobiście”. Szkolenie poprowadził przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Bytowie. • Na planowanym posiedzeniu w dniu 27 marca 2025 r. przyjęto plan pracy na rok 2025 oraz przedstawiono sprawozdanie z pracy Bytowskiej Rady Seniorów za rok 2024. Na całość zostały podjęte stosowne uchwały. • W dniu 14 maja 2025 r. przedstawiciele Bytowskiej rady seniorów wzięli udział w organizowanej przez Samorząd Województwa Pomorskiego Konferencji szkoleniowej adresowanej do pomorskich seniorów pt. „Szczęśliwy Senior”. Celem konferencji była próba odpowiedzi na pytania: Jak być szczęśliwym, jak wzmocnić samoakceptację i cieszyć się życiem? Podczas wydarzenia seniorzy mogli skorzystać z bezpłatnych badań profilaktycznych. • W dniu 10 czerwca 2025 r. przedstawiciele Bytowskiej rady Seniorów wzięli udział w XII spotkaniu Pomorskiego Forum Rad Seniorów zorganizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego. Forum było skierowane do przedstawicieli Rad Seniorów w województwie pomorskim oraz do osób decydujących

4. Podejmowanie inicjatyw mających na celu wzmacnianie dialogu władz samorządowych z mieszkańcami.	o działaniach podejmowanych w gminach i powiatach na rzecz Seniorów. Zasadnicza tematyka Forum Rad Seniorów koncentrowała się na wymianie doświadczeń w kwestiach związanych z tworzeniem warunków do pobudzenia partycypacji społecznej osób starszych, finansowaniem aktywności seniorów oraz zasadami zwracania członkom rady poniesionych kosztów.
5. Poszerzanie dostępu informacyjnego do planowanych przez samorząd zamierzeń o charakterze społecznym i gospodarczym.	• Kolejne planowane posiedzenie Bytowskiej Rady Seniorów odbyło się w dniu 26 czerwca 2025 r. Przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Bytowie przedstawił informację jak chronić się przed cyberprzestępczością, która staje się coraz poważniejszym wyzwaniem w coraz bardziej połączonym świecie. Cyberprzestępcy wykorzystują phishing, instalują złośliwe oprogramowanie oraz stosują inne podstępne praktyki, aby wykraść dane lub uzyskać dostęp do urządzeń, dzięki czemu mogą dostać się na nasze konta bankowe lub do baz danych osobowych. Coraz częściej wykorzystują sztuczną inteligencję (AI), aby ich ataki były bardziej zaawansowane i skuteczne. AI pozwala na tworzenie niezwykle przekonujących treści poprzez podrabianie głosu i wizerunku twarzy, tak aby to była jak najbardziej wiarygodna informacja, że rozmawia się z osobą najbliższą lub spokrewnioną. Rozwój złośliwego oprogramowania zdolnego do adaptacji, które potrafi unikać tradycyjnych środków bezpieczeństwa. Dezinformacja to kolejne rosnące zagrożenie cybernetyczne – fałszywe lub wprowadzające w błąd informacje są celowo rozpowszechniane, aby oszukać ludzi, manipulować opinią publiczną lub wyrządzać szkody. Cyberprzestępcy i inne nieuczciwe jednostki wykorzystują media społecznościowe, fałszywe serwisy informacyjne i treści generowane przez AI, aby wywołać chaos. Jak chronić się przed cyberprzestępczością: 1. Zachowaj ostrożność, jeśli otrzymasz spontaniczne maile, SMS-y czy telefony. Szczególna ostrożność jest wskazana, jeśli kontaktujące się z Tobą osoby próbują wykreować i wykorzystać sytuację kryzysową do namówienia Cię do ominięcia normalnej procedury bezpieczeństwa. Napastnicy wiedzą, że często łatwiej jest oszukać człowieka niż włamać się do

skomplikowanego systemu. Pamiętaj, że urzędy, banki i inne organizacje nigdy nie będą Cię prosić o ujawnienie Twojego hasła.

2. Naucz się rozpoznawać treści generowane przez sztuczną inteligencję.
Aby rozpoznać treści generowane przez AI, zwróć uwagę na niespójność lub nieprawidłowości. Wideo tego typu często mają dziwne zniekształcenia, takie jak nienaturalne mruganie, ruchy twarzy lub ust, a głosy generowane przez AI mogą mieć dziwne tonacje i nienaturalne pauzy.

3. Naucz się rozpoznawać i chronić przed dezinformacją.

Sprawdzaj źródła, porównuj informacje i zachowaj ostrożność przy udostępnianiu niezweryfikowanych informacji.

4. Zabezpiecz swoją domową sieć internetową.

Zmień domyślne hasło do swojej sieci Wi-Fi na silniejsze. Ogranicz liczbę urządzeń podłączonych do sieci Wi-Fi i zezwalaj tylko na zaufane urządzenia.

5. Wzmocnij swoje hasła. Pamiętaj, aby używać długich i złożonych haseł, które zawierają cyfry, litery i znaki specjalne.

6. Chroń swój sprzęt.

Zaktualizuj wszystkie systemy i aplikacje, zainstaluj oprogramowanie antywirusowe i aktualizuj je na bieżąco.

7. Zarządzaj dostępem członków rodziny i gości do Twoich urządzeń.

Twoje dzieci i inni członkowie rodziny mogą przypadkowo usunąć lub zmodyfikować informacje lub, co gorsze, przypadkowo zainfekować Twoje urządzenie, więc nie pozwól im korzystać z urządzeń, których używasz w pracy.

Następnie II Zastępca Burmistrza Bytowa przedstawiła informację o zrealizowanych inwestycjach gminy w I półroczu bieżącego roku i zamierzeniach na II półrocze. Kolejnym punktem posiedzenia było Sprawozdanie z Realizacji Rocznego Programu Współpracy Gminy Bytów z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego w 2024 roku.

- W pierwszej kolejności miało miejsce wręczenie przez Przewodniczącego Rady Miejskiej w Bytowie i II Zastępcę Burmistrza Bytowa dyplomów uznania dwóm chłopcom za niezwykłą

odwagę, odpowiedzialność i szybką pomoc udzieloną członkini Bytowskiej Rady Seniorów, która w dniu 10 sierpnia 2025 r. uległa wypadkowi na ulicy. Ich szybka i odpowiedzialna reakcja w tej trudnej sytuacji była przykładem prawdziwego bohaterstwa i dowodem na to, że aby nieść dobro, nie liczy się wiek, lecz serce. Przewodniczący Rady i II Zastępca Burmistrza pogratulowali również mamie chłopców wręczając jej list gratulacyjny za niezwykłą odwagę i dojrzałość w niesieniu pomocy osobie poszkodowanej na ulicy. Taka piękna postawa jest owocem wychowania w duchu szacunku, troski i wrażliwości na drugiego człowieka. W podziękowaniu bohaterowie otrzymali od Burmistrza Bytowa nie tylko dyplom uznania, ale również liczne prezenty.

Kolejnym punktem posiedzenia była informacja Zastępcy Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytowie o działaniach podejmowanych przez MOPS na rzecz osób starszych w 2024 r. Między innymi informacje o:

- Spotkaniach animacyjnych na ul. Miłej,
- Dziennym Domu Senior+,
- Programie Korpusu Wsparcia Seniorów,
- Programie 75+,
- Asystencie Osobistym osoby z niepełnosprawnością - edycja 2024,
- Opiece wytnieniowej,
- Usługach opiekuńczych,
- Specjalistycznych usługach opiekuńczych,
- Domu pomocy społecznej
- Programie Operacyjnym Pomoc Żywieniowa,
- Projekcie socjalnym „Magiczny czas”,
- Pudełku życia,
- Budowie Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnym,
- Zrealizowanych formach pomocy finansowej i rzeczowej w 2024 r.

Dalszym punktem posiedzenia była informacja o funkcjonowaniu Dziennego Domu Senior+ w Bytowie przy ul. Miłej 26, którą przedstawiła Kierownik tej placówki. Ponadto dzienny Dom Senior+

współpracuje z innymi pałcówkami i środowiskami. Zajęcia są różnorodne i dają seniorom wiele radości i satysfakcji. Dzięki temu prowadzą aktywny tryb życia, poznają okolice oraz uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych.

Następnie Sekretarz Bytowa w imieniu II Zastępcy Burmistrza Bytowa przedstawiła sprawozdanie dotyczące inwestycji w trakcie realizacji.

- W dniu 16 grudnia odbyło się ostatnie w 2025 r. planowane posiedzenie Bytowskiej Rady Seniorów, na którym I Zastępca Burmistrza przedstawił plany inwestycyjne na najbliższy czas. Na posiedzeniu poruszony został problem z bezpiecznym dojściem do Przychodni przy ul. Lęborskiej, ponieważ stan chodnika zagraża zdrowiu oraz brak odpowiedniego doświetlenia terenu. Poruszono również problem zgłaszania przez członków rady spraw na posiedzeniach stałych Komisji Rady Miejskiej zasygnalizowano, że potrzebna jest zgoda członków komisji. Ponadto zgłoszono problem bezpieczeństwa nawierzchni na ścieżce rowerowej. Zgłaszane problemy zostały przyjęte przez Burmistrza i Przewodniczącego Rady Miejskiej.

Następnie Przewodniczący Rady Seniorów przedstawił raport o działalności Rad Seniorów w Polsce. Reasumując, stwierdził, że atmosfera panująca w naszej gminie jest wyjątkowo sprzyjająca seniorom, a Rada Seniorów zawsze może liczyć na życzliwe wsparcie władz miasta.

UM/MOPS:

Kierunek działania 4

Odbyły się konsultacje społeczne:

- Rocznego Programu Współpracy Gminy Bytów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2026 rok,
- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bytów na lata 2026 - 2032.
- Przeprowadzono konsultacje Roczego Programu Współpracy Gminy Bytów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2026 r. Program został przyjęty uchwałą Nr XXII/133/2025 z dnia 29 października

	2025 r. W konsultacjach uczestniczyło 10 osób, w tym 5 przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Bytowie..
--	--

VI.2. OCENA REALIZACJI CS 5.

Analizę realizacji celów strategicznych należy przeprowadzić w oparciu o dane uzyskane dla przyjętych w Strategii mierników. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 5 dla poszczególnych lat prezentujemy w tabeli poniżej.

Jeśli chodzi o liczbę szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego, w których uczestniczyła kadra MOPS to notujemy znaczącą różnicę między początkowym rokiem 2019 r. (62) a 2025 r. (47) wobec planowanych 65. Podobnie obserwujemy spadki przy liczbie wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów podejmowanych w celu rozwiązywania problemów społecznych oraz przy liczbie spotkań przedstawicieli samorządu gminy z mieszkańcami. Tych pierwszych były 4 w 2019 r. i 1 w 2025 r. wobec planowanych 5, a tych drugich 25 w 2019 r. i 18 w 2025 r. wobec planowanego utrzymania ich na tym samym poziomie, co w roku początkowym.

Jedyny wzrost wśród tych mierników obserwujemy przy liczbie organizacji pozarządowych działających w gminie i liczbie organizacji funkcjonujących w obszarze polityki społecznej. Tych pierwszych były 94 w 2019 r. i 112 w 2025 r. wobec planowanych 95, a tych drugich 15 w 2019 r. i 20 w 2025 r. wobec planowanego zwiększenia ich o jeden w stosunku do roku początkowego.

Tabela 36. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 5 w latach 2021-2025

L.p.	miernik	jednostka miary	Stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2025 r.)	stan w 2021 r.	stan w 2022 r.	stan w 2023 r.	stan w 2024 r.	stan w 2025 r.
1	liczba szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej	szkolenie	62	65	42	36	67	36	47
2	liczba organizacji pozarządowych w gminie, ogółem	organizacja	94	95	100	100	105	109	112
3	liczba organizacji funkcjonujących w obszarze polityki społecznej	organizacja	15	16	21	20	23	19	20
4	liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów podejmowanych w celu rozwiązywania problemów społecznych	przedsięwzięcie	4	5	7	1	2	1	1
5	liczba spotkań przedstawicieli samorządu gminy z mieszkańcami	spotkanie	25	25	20	1	20	19	18

VII. Wnioski końcowe

Analizując mierniki wyszczególnione dla określonych celów operacyjnych przy poszczególnych celach strategicznych należy stwierdzić, że w zdecydowanej większości spełniały **kryterium trafności, tzn. mniej lub bardziej** wiązały się z treścią danych kierunków działań i celów operacyjnych.

Jeśli chodzi o **kryterium skuteczności**, to w zdecydowanej większości spełniały go wszystkie wskaźniki realizacji celów strategicznych, choć żaden z celów strategicznych nie znalazł stuprocentowego odzwierciedlenia w realizacji wszystkich przypisanych do niego mierników. Trudno jednak czynić zarzut braku „idealności” w realizacji celów Strategii, biorąc pod uwagę, że początek jej realizacji przypadł na trudne lata pandemii Covid-19 i związanych z tym ograniczeń społecznego działania, oraz fakt, że w ostatnich trzech latach wielkość środków wydatkowanych na pomoc mieszkańcom gminy znacząco spadła. Niemniej przy prawie 20 mln mniejszym budżecie dla tej pozycji w 2025 r. niż w 2021 r. odpowiednie instytucje i jednostki samorządu terytorialnego zdołały osiągnąć zadowalające wyniki dla zdecydowanej większości wskaźników realizacji celów Strategii. Trudno w takiej sytuacji stawiać zarzut braku **efektywności**, czyli braku ekonomiczności i wydajności przy realizacji założonych celów.

W związku z tym należy stwierdzić, że wykonanie Strategii przebiegało kompleksowo i we właściwym kierunku, a pomimo trudności z wyasygnowaniem założonego wcześniej budżetu większość celów strategicznych została zrealizowana zgodnie z założonym planem, tzn. poprzez osiągnięcie częściowe lub nawet ponad miarę wyznaczonych wskaźników ich wdrożenia.

Cel strategiczny 1 zakładał poprawę jakości życia mieszkańców przeciwdziałaniu ubóstwu, bezrobociu i bezdomności.

Należy stwierdzić, że większość z mierników dla CS1 została osiągnięta na poziomie bliskim lub lepszym od zakładanego. Poza tym nie na wszystkie z tych mierników pracownicy gminni mają wpływ. Chodzi tutaj przede wszystkim o liczbę osób bezrobotnych, w tym liczbę bezrobotnych kobiet oraz odsetek osób bezrobotnych w ogólnej populacji gminy. To, co z pewnością wymagałoby poprawy, to wielkość środków wydatkowanych na społeczną pomoc mieszkańcom gminy. Jednakże fakt, że ponad 1/3 tych środków pochodziła ze źródeł

zewnątrznych, należy uznać za sukces, ponieważ tym samym więcej pieniędzy własnych mogło być przeznaczone na inne pozycje w budżecie gminy Bytów.

Celem strategicznym 2 była praca na rzecz rodziny, przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

Podsumowując należy podkreślić, że cel strategiczny 2 spełnia kryterium trafności i skuteczności. Zdecydowana większość wskaźników osiągnęła lepszy poziom od zakładanego. Tylko dwa mierniki nie osiągnęły zadowalającego poziomu. Lekki wzrost widać w liczbie osób w rodzinach korzystających ze wsparcia systemu pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie. Widoczny jest wzrost rodzin objętych wsparciem w ramach Karty Dużej Rodziny z planowanych 779 do 1822 w 2025 roku. Z kolei znaczący spadek liczby rodzin objętych wsparciem z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego może tylko napawać optymizmem.

Cel strategiczny 3 zakładał podniesienie jakości życia osób starszych oraz osób niepełnosprawnych.

Jak wykazaliśmy powyżej, cel strategiczny 3 został w dużej mierze osiągnięty, pomimo że na 7 wymienionych mierników tylko 4 osiągnęły wyniki lepsze od zakładanych.

Natomiast wskaźniki, jakimi były liczba osób w wieku poprodukcyjnym i udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej populacji gminy zanotowały niespodziewany wzrost w stosunku do zakładanych wartości. Należy jednak tutaj podkreślić, że są to wskaźniki, na których wartość pracownicy systemu pomocy społecznej, mówiąc ogólnie, mają niewielki wpływ. Są to bardziej wskaźniki opisujące zastanę rzeczywistości niż wskaźniki, które gmina mogłaby, czy miała kształtować.

Z kolei z pozostałych wskaźników cztery wykazały lepsze, a jeden gorszy rezultat od zakładanego. To ostatnie to liczba osób w wieku powyżej 60 lat objętych pomocą społeczną; jest to spadek o około 20% w stosunku do zakładanej wartości. Należy jednak zauważyć, że w wyniku z roku docelowego notują tutaj tendencję wzrostową i są wyższe od wyników z lat poprzednich poczynając od roku 2021; różnica między tym rokiem a docelowym to ponad 250%.

Tendencję wzrostową wykazują wszystkie pozostałe wskaźniki, a tylko jeden z nich - liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu niepełnosprawności – nie osiąga zamierzonego poziomu, co wcale nie musi być pesymistyczne, lecz wręcz przeciwnie, gdyż

oznacza, że w gminie nie przybywa osób, które wymagałyby pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności.

Biorąc to pod uwagę możemy stwierdzić, że w przypadku wskaźników realizacji CS3 kryterium skuteczności zostało spełnione.

Cel Strategiczny 4 zakładał dbałość o zdrowie i bezpieczeństwo publiczne mieszkańców gminy.

Można powiedzieć, że cel strategiczny 4 został w dużej mierze zrealizowany, choć nie w pełni. Na sześć wskaźników bowiem cztery wykazały lepsze wyniki w roku docelowym - 2025 - niż założono w Strategii i są to:

- liczba programów w zakresie polityki zdrowotnej
- liczba zrealizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach
- liczba osób objętych programem profilaktycznym edukacyjnym w szkołach
- liczba przestępstw i wykroczeń popełnionych na terenie gminy Bytów.

Wskaźnik, którego nie udało się osiągnąć na wymaganym poziomie w żadnym z badanych lat to liczba i wartość zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze.

Z kolei wskaźnik który udało się przekroczyć w każdym z badanych lat oprócz roku docelowego (2025) to liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia profilaktyki, zdrowotnej i aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego.

Cel Strategiczny 5 obejmował rozwój kadr pomocowych, podnoszenie efektywności wsparcia, wzmacnianie dialogu społecznego.

Jak zauważyliśmy, cel strategiczny 5 udało się osiągnąć tylko połowicznie, ponieważ wzrost i to większy od planowanego nastąpił tylko w liczbie organizacji pozarządowych działających w gminie, w tym liczbie organizacji związanych z obszarem polityki społecznej.

Relatywnie największy spadek obserwujemy w liczbie wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów podejmowanych w celu rozwiązywania problemów społecznych w stosunku do roku początkowego. Nieco mniejszą różnicę widzimy natomiast w liczbie spotkań przedstawicieli samorządu gminy z mieszkańcami.

Choć liczba form doskonalenia zawodowego dla kadry pomocy społecznej spadła znacząco w stosunku do roku początkowego to należy zaznaczyć, że i tak jest wyższa od liczby

takich szkoleń, jakie odbyły się w latach 2021, 2022 i 2024. Liczba ta osiągnęła najwyższy wynik w roku 2023 a obecnie wykazuje tendencję wzrostową.

Adriana Zabrocka
Dyrektor
MOPS Bytów

Elektronicznie
podpisany przez
Adriana Zabrocka
Data: 2026.10.28
12:48:53 +01'00'

SPIS TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW

Tabela 1. Populacja gminy Bytów na tle powiatu i województw (2020-2024).....	11
Tabela 2. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Bytów na tle powiatu, województwa i kraju	13
Tabela 3. Cel Strategiczny 1: poprawa jakości życia mieszkańców – przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności.....	18
Tabela 4. Cel Strategiczny 1 – podmioty odpowiedzialne, partnerzy, źródła finansowania ...	20
Tabela 5. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 1	20
Tabela 6. Cel Strategiczny 2: praca na rzecz rodziny, przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie	22
Tabela 7. Cel Strategiczny 2 – podmioty odpowiedzialne, partnerzy, źródła finansowania ...	24
Tabela 8. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 2	25
Tabela 9. Cel Strategiczny 3: podniesienie jakości życia osób starszych oraz osób niepełnosprawnych	27
Tabela 10. Cel Strategiczny 3 – podmioty odpowiedzialne, partnerzy, źródła finansowania .	28
Tabela 11. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 3	29
Tabela 12. Cel Strategiczny 4: dbałość o zdrowie i bezpieczeństwo publiczne mieszkańców gminy	30
Tabela 13. Cel Strategiczny 4 – podmioty odpowiedzialne, partnerzy, źródła finansowania .	31
Tabela 14. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 4	32
Tabela 15. Cel Strategiczny 5: rozwój kadr pomocowych, podnoszenie efektywności wsparcia, wzmacnianie dialogu społecznego.....	34
Tabela 16. Cel Strategiczny 5 – podmioty odpowiedzialne, partnerzy, źródła finansowania .	35
Tabela 17. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 5	35
Tabela 18. Legenda skrótów nazw organizacji używanych w tekście	43
Tabela 19. Działania w ramach CS1, CO1: Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańcom wymagającym wsparcia.	44
Tabela 20. Działania w ramach CS1, CO2: Aktywizowanie zawodowe osób bezrobotnych i poszukujących pracy.....	46

Tabela 21. Działania w ramach CS1, CO3: Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.....	49
Tabela 22. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 1 w latach 2021-2025.....	53
Tabela 23. Działania w ramach CS2, CO1: Wzmacnianie potencjału rodzin.....	55
Tabela 24. Działania w ramach CS2, CO2: Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży	61
Tabela 25. Działania w ramach CS2, CO3: Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej.....	76
Tabela 26. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 2 w latach 2021-2025.....	85
Tabela 27. Działania w ramach CS3, CO1: Realizacja idei „starzenia się w zdrowiu”	87
Tabela 28. Działania w ramach CS3, CO2: Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych fizycznie i psychicznie	98
Tabela 29. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 3 w latach 2021-2025.....	110
Tabela 30. Działania w ramach CS4, CO1: Zaspakajanie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia i zdrowego stylu życia	111
Tabela 31. Działania w ramach CS4, CO2: Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy.....	117
Tabela 32. Działania w ramach CS4, CO3: Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym uczniów.....	121
Tabela 33. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 4 w latach 2021-2025.....	132
Tabela 34. Działania w ramach CS5, CO1: Wzmacnianie kadr i podnoszenie jakości i efektywności świadczonych usług.....	135
Tabela 35. Działania w ramach CS5, CO2: Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego i rozwijanie dialogu społecznego	139
Tabela 36. Mierniki realizacji Celu Strategicznego 5 w latach 2021-2025.....	145
Wykres 1. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Bytów na tle powiatu, województwa i kraju	13
Rysunek 1. Położenie gminy Bytów	9